105E JAARGANG NUMMER 3 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • MAART 2005

Liahona

OMSLAGARTIKEL:
'Oorlog en vrede in Colombia', p. 34

105E JAARGANG NUMMER 3 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • MAART 2005

Liahona

OP DE OMSLAG
Foto Marvin K. Gardner.

OMSLAG VAN DE KINDERVRIEND
Illustratie Sheri Lynn Boyer Doty.

ZIE 'DE BOODSCHAP OP EEN ETIKET', p. K2

ZIE 'HET PRIESTERQUORUM', p. 32

VOOR DE VOLWASSENEN

VOOR JONGEREN

DE KINDERVRIEND: VOOR DE KINDEREN

Maart 2005 105e jaargang Nummer 3
LIAHONA 25983-120
Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Vertaling:
CPB Vertaalbureau
Heschepad 1, NL-5341 GS Oss
Telefoon: 0412-690490; Fax: 0412-690266

Nieuwsredactie:
Nieuwsredacteur: Frans Heijdemann
Grovestins 64
NL-7608 HN Almelo
Telefoon: 0546 865984
Kopij liefst op diskette, of per e-mail naar nieuws@liahona.nl.

Abonnementenadministratie:
Klantenservice distributiecentrum Frankfurt
Tel. 00800 32324357
Fax 0049 6172 492860

Abonnementsprijs:
EUR 16,00. Het jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan. Bij voorkeur bestellen via uw unit. Bij rechtstreeks bestellen uw creditcardnummer vermelden.

Bijdragen:
Stuur manuscripten en vragen aan:
Liahona, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3220, USA; of per e-mail naar:
cur-liahona-imag@ldschurch.org.

De *Liahona* (een woord uit het Boek van Morman dat 'kompas' of 'aanwijzer' betekent) wordt gepubliceerd in het Albanees, Armeens, Bulgaars, Cambodjaans, Cebuano, Chinees, Deens, Duits, Engels, Ests, Fijisch, Fins, Frans, Grieks, Haïtiaans, Hindi, Hongaars, Indonesisch, Italiaans, Japans, Kiribati, Koreaans, Kroatisch, Lets, Litouws, Malagassisch, Marshalleilands, Mongools, Nederlands, Noors, Oekraïens, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch, Samaraans, Samoaans, Singalees, Sloveens, Spaans, Tagalog, Tahitiaans, Tamil, Telugu, Thai, Tongaans, Tsjechisch, Urdu, Vietnamees, IJslands en Zweeds. (Frequentie verschilt per taal.)

Uitgever:

U kunt de *Liahona* in vele talen terugvinden op het internet onder **www.lds.org.** Engelstalige lectuur staat onder 'Gospel Library'. Voor andere talen, klik op de wereldkaart.

For Readers in the United States and Canada:
March 2005 Vol. 105 No. 3. LIAHONA (USPS 311-480) Dutch (ISSN 1522-9173) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $16.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah, and at additional mailing offices. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

DE LIAHONA GEBRUIKEN

Ideeën voor de gezinsavond

'Wat moest er gebeuren?', p. 20: bespreek de gebeurtenissen uit de tijdlijn in dit artikel. Leg uit dat die gebeurtenissen moesten plaatsvinden om de herstelling van het evangelie op aarde mogelijk te maken. Vraag de gezinsleden wat er moest gebeuren voordat het evangelie in hun eigen land of stad verkondigd kon worden. Hoe bereidde de Heer de weg voor het evangelie zodat het hun of hun voorouders kon bereiken? Laat de gezinsleden tot slot nadenken hoe de Heer hen persoonlijk heeft voorbereid om het evangelie te ontvangen.

'De heiligen in Colombia: een lichtend voorbeeld', p. 34: vraag de gezinsleden om te vertellen over enkele moeilijkheden waar ze mee zitten. Vergelijk die moeilijkheden met die van de heiligen in Colombia. Overweeg om thuis een of twee manieren toe te passen waarop de Colombiaanse heiligen omgaan met hun moeilijkheden.

'Wij kijken graag naar de tempel', p. 44: laat de afbeeldingen uit dit artikel zien. Vraag de gezinsleden om tijdens het voorlezen van het artikel op te letten waarom Hironui en Merirani zo graag naar de tempel gaan. Vertel welke zegeningen u zelf hebt ontvangen door naar de tempel te gaan of u daarop voor te bereiden. Overweeg zo mogelijk een gezamenlijk reisje naar de tempel.

'Het licht van God', p. K6: laat de gezinsleden een tekening maken van een gloeilamp of een zon en schrijf de namen van alle gezinsleden eronder. Lees samen in welke opzichten de ouders van zuster Susan W. Tanner een 'licht' in haar leven waren. Bespreek manieren waarop we als gezinsleden een licht voor elkaar en voor anderen kunnen zijn.

'Waarom we ons verheugen: een paasprogramma', p. K10: vraag de gezinsleden wat ze van Pasen vinden. Laat de gezinsleden vertellersrollen uit het programma voor hun rekening nemen. Gebruik de voorgestelde afbeeldingen en liederen. Getuig van het zoenoffer van de Heiland.

ONDERWERPEN IN DEZE UITGAVE

Een getuigenis van Christus

PRESIDENT JAMES E. FAUST
Tweede raadgever in het Eerste Presidium

Ieder van ons moet zelf een getuigenis ontvangen dat Jezus de Christus is. We kunnen dat niet tweedehands van iemand overnemen. Ik geloof dat een getuigenis van onze Verlosser als een geestelijke gave uit een goddelijke bron komt. Zoals Johannes de Doper heeft gezegd: 'Geen mens kan iets aannemen, of het moet hem uit de hemel gegeven zijn.'[1] Een dergelijk getuigenis uit de hemel geeft ons heilige, innerlijke vrede en kracht, ook al leven wij in een wereld vol beroering en verleiding. Het geeft ons de kracht om een discipel van Christus te zijn. Daar ik er zelf naar gestreefd heb zo'n getuigenis te ontvangen, wil ik graag het getuigenis bezegelen dat ik heb gekregen dat de Heer Jezus Christus echt leeft.

Getuigenissen uit het Nieuwe Testament

Iemand die zegt een discipel te zijn, kan niet anders dan bijzondere waardering hebben voor de roeping van de eerste apostelen, en hun getuigenis van de goddelijke aard van de Heer. Laten we beginnen met Petrus. De apostel Petrus bevond zich in de beste positie om dat te weten. Zijn verhaal is geloofwaardig — hij was erbij. Petrus heeft gezegd: 'Want wij zijn geen vernuftig gevonden verdichtsels nagevolgd, toen wij u de kracht en de komst van onze Here Jezus Christus hebben verkondigd, maar wij zijn ooggetuigen geweest van zijn majesteit.'[2]

In het boek Johannes lezen we over enkele andere apostelen uit die tijd:

'De volgende dag stond Johannes daar weer met twee van zijn discipelen.

'En toen hij Jezus zag gaan, zeide hij: Zie, het lam Gods! (…)

'Andreas, de broeder van Simon Petrus, was een van de twee, die het van Johannes gehoord hadden en Hem gevolgd waren;

'Deze vond eerst zijn broeder Simon en zeide tot hem: Wij hebben gevonden de Messias, wat betekent: Christus.'[3]

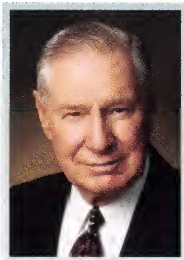
Petrus getuigde vaak van de goddelijke aard van de Heiland. Toen op een keer veel van zijn discipelen zich van Hem afkeerden, zei Jezus tegen de twaalf apostelen: 'Gij wilt toch ook niet weggaan?

'Simon Petrus antwoordde Hem: Here, tot wie zullen wij heengaan? Gij hebt woorden van eeuwig leven;

'en wij hebben geloofd en erkend, dat Gij zijt de [Christus, de Zoon van de levende God].'[4]

Ook vrouwen uit de tijd van de Heiland getuigden van zijn goddelijke aard. Jezus kwam vier dagen na de dood van Lazarus, de broer van Marta en Maria, bij hen thuis.

'Marta dan zeide tot Jezus: Here, indien

Daar ik er zelf naar gestreefd heb zo'n getuigenis te ontvangen, wil ik graag het getuigenis bezegelen dat ik heb gekregen dat de Heer Jezus Christus echt leeft.

gij hier geweest waart, zou mijn broeder niet gestorven zijn. (...)

'Jezus zeide tot haar: Uw broeder zal opstaan.

'Marta zeide tot Hem: Ik weet, dat hij zal opstaan bij de opstanding ten jongsten dage.

'Jezus zeide tot haar: Ik ben de opstanding en het leven; wie in Mij gelooft zal leven, ook al is hij gestorven,

'en een ieder, die leeft en in Mij gelooft, zal in eeuwigheid niet sterven. Geloooft gij dat?

'Zij zeide tot Hem: Ja, Here, ik heb geloofd, dat Gij zijt de Christus, de Zoon van God, die in de wereld komen zou. (...)

'En (...) Hij [riep] met luider stem: Lazarus, kom naar buiten!

'De gestorvene kwam naar buiten, de voeten en de handen gebonden met grafdoeken, en er was een zweetdoek om zijn gelaat gebonden. Jezus zeide tot hen: Maakt hem los en laat hem heengaan.

'Vele der Joden dan, die tot Maria gekomen waren en aanschouwd hadden wat Hij gedaan had, geloofden in Hem.'[5]

'Jezus [nam] een brood, sprak de zegen uit, [en] brak het. (...) En Hij nam een beker (...) en zeide: [...] dit is het bloed van mijn verbond, dat voor velen vergoten wordt.'

Geen groter getuigenis

Het is bijna Pasen, en er is geen groter getuigenis van Jezus Christus dan het verhaal van de kruisiging en de opstanding. De laatste week van zijn leven begon in het dorpje Betanië, van Jeruzalem uit gezien aan de andere kant van de Olijfberg. De Heiland liep rond de kruin van de berg, via Betfage. We weten niet wat Hij op woensdag deed. Maar donderdagavond was de voorbereiding op het Pascha.

'En toen het uur aangebroken was, ging Hij aanliggen en de apostelen met Hem. (...)

'En Hij nam een beker op, sprak de dankzegging uit en zeide: Neemt deze en laat hem bij u rondgaan.

'Want Ik zeg u, Ik zal van nu aan voorzeker niet van de vrucht van de wijnstok drinken, voordat het Koninkrijk Gods gekomen is.'[6]

Vervolgens kondigde Jezus het aanstaande verraad aan. Hij zei: 'Die is het, voor wie Ik het stuk brood indoop en wie Ik het geef. Hij doopte dan het stuk brood in en nam het en gaf het aan Judas, de zoon van Simon Iskariot.

'En na dit stuk brood, toen voer de satan in hem. Jezus dan zeide tot hem: Wat gij doen wilt, doe het met spoed.

'Maar niemand van de aanliggenden begreep, waartoe Hij hem dit zeide.'[7]

Toen kwam het avondmaal:

'En terwijl zij aten, nam Hij een brood, sprak de zegen uit, brak het, gaf het hun en zeide: Neemt, dit is mijn lichaam.

'En Hij nam een beker, sprak de dankzegging uit, en gaf hun die en zij dronken allen daaruit.

'En Hij zeide tot hen: Dit is het bloed van mijn verbond, dat voor velen vergoten wordt.'[8]

Toen zij een lofzang hadden gezongen, liepen zij door het dal Kidron naar de Olijfberg. Aangekomen op de eerste helling van de Olijfberg ging Hij met Petrus en de twee zonen van Zebedeüs verder. Toen riep Hij uit: 'Mijn ziel is zeer bedroefd, tot stervens toe; blijft hier en waakt met Mij.

'En Hij ging een weinig verder en Hij wierp Zich met het aangezicht ter aarde en bad, zeggende: Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze beker Mij voorbijgaan; doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt. (...)

'Wederom, ten tweeden male, ging Hij heen en bad, zeggende: Mijn Vader, indien deze beker niet kan voorbijgaan, tenzij dan dat Ik die drinke, uw wil geschiede!'[9]

'En Hij werd dodelijk beangst en bad des te vuriger. En zijn zweet werd als bloeddruppels, die op de aarde vielen.'[10]

Er staat een uitgebreidere beschrijving in de Leer en Verbonden: 'Welk lijden Mij, ja, God, de grootste van allen, van pijn deed sidderen en uit iedere porie bloeden, en naar lichaam en geest deed lijden — en Ik wilde dat Ik de bittere beker niet behoefde te drinken, en kon terugdeinzen.'[11] Zijn lijden is verder beschreven als 'hevig' en 'verschrikkelijk'.[12]

Judas wist waar hij de Heiland moest zoeken. Hij was daar vaak met de discipelen geweest. De Heiland kon het groepje manschappen en officieren met lantaarns, toortsen en wapens door de poort zien komen. Hij kon de

WALTER RANE, TOT MIJN GEDACHTENIS

wapenrusting horen kletteren en kon misschien wel elke voetstap horen toen zij de heuvel afliepen, het beekje in het dal Kidron overstaken en de hof binnenkwamen.

'Jezus dan, alles wetende, wat over Hem komen zou, kwam naar voren en zeide tot hen: Wie zoekt gij?

'Zij antwoordden Hem: Jezus de Nazireeër. Hij zeide tot hen: Ik ben het. En ook Judas, zijn verrader, stond bij hen.

'Toen Hij dan tot hen zeide: Ik ben het, deinsden zij terug en vielen ter aarde. [Zij waren ongetwijfeld totaal van hun stuk door wat er gebeurde.]

'Wederom dan stelde Hij hun de vraag: Wie zoekt gij? En zij zeiden: Jezus, de Nazireeër.

'Jezus antwoordde: Ik zeide u, dat Ik het ben. Indien gij dan Mij zoekt, laat dezen heengaan (...).

'De afdeling soldaten dan en de overste en de dienaars der Joden namen Jezus gevangen [en] boeiden Hem.'[13]

De beproevingen van Jezus

Toen Hij voor het eerst ondervraagd werd, antwoordde 'Jezus (...): Ik heb vrijuit tot de wereld gesproken; Ik heb voortdurend in de synagoge geleerd en in de tempel, waar al de Joden bijeenkomen, en in het verborgen heb Ik niets gesproken.'[14] De hoorzitting vond plaats voor Kajafas en de raad. Over die hoorzitting staat geschreven: 'Velen legden een vals getuigenis tegen Hem af, maar hun getuigenissen stemden niet overeen.'[15] En dat is niet ongebruikelijk bij tribunalen.

'Maar Jezus bleef zwijgen. En de hogepriester zeide tot Hem: Ik bezweer U bij de levende God, dat Gij ons zegt, of Gij zijt de Christus, de Zoon van God.'[16]

'En Jezus zeide: Ik ben het, en gij zult de Zoon des mensen zien, gezeten aan de rechterhand der Macht en komende met de wolken des hemels.

'De hogepriester scheurde zijn klederen en zeide: Waartoe hebben wij nog getuigen nodig?

'Gij hebt de godslastering gehoord: wat is uw oordeel? En zij allen veroordeelden Hem als des doods schuldig.'[17]

Van het formele proces en de veroordeling is maar weinig opgetekend; de aanklacht was weer godslastering.

'Indien Gij de Christus zijt, zeg het ons dan. Hij zeide tot hen: Al zeide Ik het u, gij zoudt het toch niet geloven;

'en al zou Ik u vragen, gij zoudt toch niet antwoorden [noch zoudt gij Mij laten gaan].

'Van nu aan zal de Zoon des mensen zijn gezeten aan de rechterhand Gods.

'En zij zeiden allen: Zijt Gij dan de Zoon van God? Hij zeide tot hen: Gij zegt zelf, dat Ik het ben.

'En zij zeiden: Wat hebben wij verder voor getuigenis nodig? Zelf hebben wij het immers uit zijn mond gehoord.'[18]

De eerste keer dat Hij voor Pilatus werd gebracht, was er een andere aanklacht, namelijk opruiing.

'En Pilatus ondervroeg Hem: Zijt Gij de Koning der Joden? En Hij antwoordde hem en zeide: Gij zegt het.'[19]

'Pilatus zeide tot de overpriesters en de scharen: Ik vind niets strafbaars in deze mens.'[20]

Hierna werd Jezus aan Herodes voorgeleid. 'Toen Herodes Jezus zag, was hij zeer verheugd. Want hij had Hem reeds geruime tijd willen zien, omdat hij van Hem hoorde,

en hij hoopte een of ander teken door Hem te zien geschieden.

'Hij ondervroeg Hem met vele woorden, maar Hij antwoordde hem niets.

'En de overpriesters en de schriftgeleerden stonden Hem heftig te beschuldigen.

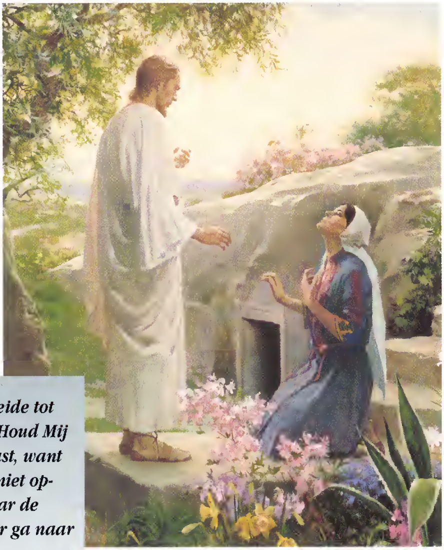
'En Herodes met zijn krijgsmacht smaadde en bespotte Hem, en hij deed Hem een schitterend kleed om en zond Hem zo naar Pilatus terug.

'En Herodes en Pilatus werden op diezelfde dag met elkander bevriend; voor die tijd immers leefden zij in vijandschap met elkander.'[21]

Bij de tweede voorgeleiding voor Pilatus bevond de Romeinse heerser van Judea Jezus weer onschuldig. Vervolgens werd Jezus gegeseld en bespot. 'En zij trokken Hem zijn klederen uit en deden Hem een scharlaken mantel om;

'ook vlochten zij van doornen een kroon en zetten die op zijn hoofd en gaven Hem een riet in zijn rechterhand. Toen vielen zij voor Hem op de knieën en spotten, zeggende: Wees gegroet, gij Koning der Joden!'[22]

'Jezus zeide tot haar: Houd Mij niet vast, want Ik ben nog niet opgevaren naar de Vader; maar ga naar mijn broeders en zeg hun: Ik vaar op naar mijn Vader en uw Vader, naar mijn God en uw God.'

HARRY ANDERSON, DE OPSTANDING

De kruisiging van Jezus

Simon van Cyrene werd gedwongen om het kruis te dragen.[23] Inmiddels was Jezus de scharlaken mantel afgenomen en had Hij zijn eigen kleren weer aan. Hij werd naar Golgota gebracht — ook wel 'Schedelplaats' genoemd — om gekruisigd te worden. Er werden tegelijk met Hem twee dieven gekruisigd, een rechts en een links van Hem, en boven zijn hoofd werd de beschuldiging geschreven: 'Dit is Jezus, de Koning der Joden.'[24]

'En Jezus zeide: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.'[25]

'Nadat zij Hem gekruisigd hadden, verdeelden zij zijn klederen door het lot te werpen [opdat de woorden van de profeet vervuld mochten worden: Zij verdeelden mijn klederen onder hen, en over mijn kleding wierpen zij het lot].

'en daar nedergezeten bewaakten zij Hem.'[26]

Van het zesde tot het negende uur was het donker. Jezus riep in het Aramees uit: 'Eli, Eli, lama sabachtani? Dat is: Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?'[27]

'En Jezus riep met luider stem: Vader, in uw handen beveel Ik mijn geest. En toen Hij dat gezegd had, gaf Hij de geest.'[28]

De Romeinse soldaten die erbij stonden, kregen een overtuiging die wat op een getuigenis leek.

'De hoofdman en zij, die met hem Jezus bewaakten, zagen de aardbeving en wat er plaats had en zij werden zeer bevreesd en zeiden: Waarlijk dit was [de] Zoon Gods.'[29]

Johannes vermeldt dat de zij van Jezus doorstoken werd, maar dat de soldaten, die zagen dat Hij al dood was, zijn benen niet braken, want het was gebruikelijk om er op die manier voor te zorgen dat de dood vóór de sabbat intrad.[30] Jozef van Arimatea, een discipel van de Meester, ging naar Pilatus en smeekte om Jezus' lichaam.[31] Pilatus stemde toe. Nicodemus kwam ook en nam ongeveer honderd pond mirre en aloë mee.[32] Er werden wachters voor het graf gezet.

'En zie, er kwam een grote aardbeving, want een engel des Heren daalde uit de hemel neder en kwam nader, en hij wentelde de steen weg en zette zich daarop.

'Zijn uiterlijk was als een bliksem en zijn kleding wit als sneeuw.

'En de bewakers werden door vrees voor hem bevangen en zij werden als doden.'[34]

De opstanding van Jezus

Het was inmiddels zondag. De joodse sabbat was voorbij. Heel vroeg in de ochtend gingen Maria Magdalena, Joanna, Maria — de moeder van Jakobus — en andere vrouwen naar het graf. Ze zagen dat de steen was weggerold en dat het lichaam van de Heer Jezus weg was.

'En het geschiedde, terwijl zij daarvoor in verlegenheid waren, dat, zie, twee mannen in een blinkend gewaad bij [hen] stonden.

'En toen zij zeer verschrikt werden en [hun] aangezicht ter aarde neigden, zeiden dezen tot [...]: Wat zoekt gij de levende bij de doden?

'Hij is hier niet, maar Hij is opgewekt. Herinnert u, hoe Hij, toen Hij nog in Galilea was, tot u gesproken heeft.'[35]

De vrouwen haastten zich om dat allemaal aan de elf apostelen te vertellen. Petrus en Johannes gingen naar het graf en zagen zelf dat het leeg was. Ze vonden de linnen kleding, en de zweetdoek die om zijn hoofd had gezeten, lag ergens apart.[36]

Vervolgens verscheen Jezus aan Maria Magdalena. 'Jezus zeide tot haar: Vrouw, waarom weent gij? Wie zoekt gij? Zij meende, dat het de hovenier was, en zeide tot Hem: Heer, als gij Hem weggedragen hebt, zeg mij dan, waar gij Hem Hebt neergelegd en ik zal Hem wegnemen.

'Jezus zeide tot haar: Maria! Zij keerde zich om en zeide tot Hem in het Hebreeuws: Rabboeni, dat wil zeggen: Meester!

'Jezus zeide tot haar: Houd Mij niet vast, want Ik ben nog niet opgevaren naar de Vader; maar ga naar mijn broeders en zeg hun: Ik vaar op naar mijn Vader en uw Vader, naar mijn God en uw God.'[37]

De herrezen Jezus verscheen op de weg naar Emmaüs aan de twee discipelen, in Jeruzalem aan Simon Petrus, en aan de andere tien apostelen en hun metgezellen.[38]

Uit hoofde van mijn roeping als bijzondere getuige, bezegel ik mijn getuigenis van deze gebeurtenissen en van de goddelijke roeping van Jezus als onze Heer, Heiland en Verlosser. Ik getuig dat Hij leeft, dat Hij van ons houdt en dat dit zijn heilige werk is. Ik getuig dat zijn woorden de woorden van eeuwig leven zijn. Ik getuig dat zijn werk en heerlijkheid — de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de getrouwen en gehoorzamen tot stand te brengen[39] — door deze kerk worden gerealiseerd. ■

NOTEN

1. Johannes 3:27.
2. 2 Petrus 1:16.
3. Johannes 1:35–36, 40–41.
4. Johannes 6:67–69; deels naar de King Jamesvertaling van de Bijbel.
5. Johannes 11:21, 23–27, 43–45.
6. Lucas 22:14, 17–18.
7. Johannes 13:26–28.
8. Marcus 14:22–24.
9. Matteüs 26:38–39, 42.
10. Lucas 22:44.
11. LV 19:18.
12. Zie LV 19:15.
13. Johannes 18:4–8, 12.
14. Johannes 18:20.
15. Marcus 14:56.
16. Matteüs 26:63.
17. Marcus 14:62–64.
18. Lucas 22:67–71; deels naar de King Jamesvertaling van de Bijbel.
19. Marcus 15:2.
20. Lucas 23:4.
21. Lucas 23:8–12.
22. Matteüs 27:28–29.
23. Zie Matteüs 27:32; Lucas 23:26.
24. Zie Matteüs 27:31, 33, 37–38.
25. Lucas 23:34.
26. Matteüs 27:35–36; deels naar de King Jamesvertaling van de Bijbel.
27. Matteüs 27:46.
28. Lucas 23:46.
29. Matteüs 27:54; deels naar de King Jamesvertaling van de Bijbel.
30. Zie Johannes 19:31–36.
31. Zie Matteüs 27:57–58.
32. Zie Johannes 19:39.
33. Zie Matteüs 27:62–66.
34. Matteüs 28:2–4.
35. Lucas 24:4–6.
36. Zie Johannes 20:3–7.
37. Johannes 20:15–17.
38. Zie Lucas 24:13–48; Johannes 20:19–28.
39. Zie Mozes 1:39.

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

Neem dit artikel eerst na gebed door. Breng het vervolgens zo dat iedereen mee wil doen met de bespreking. Enkele voorbeelden:

1. Lees de eerste drie zinnen en bespreek wat president Faust zegt over het ontvangen van een getuigenis van Christus. Lees en bespreek een of meer verhalen van discipelen die een getuigenis kregen. Lees samen de laatste alinea van de boodschap en geef uw eigen getuigenis van de Heiland.

2. Bespreek wat president Faust over Pasen zegt (zie onder het kopje 'Geen groter getuigenis'). Hoe kunnen we ons getuigenis versterken door ons te verdiepen in de kruisiging en de opstanding? Moedig iedereen in het gezin aan om de Heiland tijdens het paasweekend op zinvolle manieren te gedenken.

Ouderling Dieter F. Uchtdorf

Op weg naar een nieuwe horizon

OUDERLING JEFFREY R. HOLLAND
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Op 17 december 1973 kreeg de directeur van Lufthansa in Frankfurt verontrustend nieuws te horen. Vijf terroristen hadden in Rome een Lufthansa 737 gekaapt, en waren met hun gijzelaars op weg naar Athene. Er waren 32 doden in Rome gevallen, en een van de gijzelaars zou binnenkort doodgeschoten worden en op de landingsbaan in Athene gegooid. De vuurwapens gericht op het hoofd van de piloot en copiloot en met een vliegtuig vol gijzelaars in doodsangst stuurden de onevenwichtige kapers het vliegtuig van Rome naar Beirut, naar Athene, naar Damascus en dan naar Koeweit.

Onmiddellijk stuurde de directeur van Lufthansa zijn chef-piloot van de 737's de lucht in. De 33-jarige Dieter F. Uchtdorf ging met een groep hulpverleners achter het gekaapte vliegtuig aan, waar de terroristen ook naar toe zouden vliegen. Waar mogelijk moest hij over het vliegtuig, de piloten en de gijzelaars onderhandelen. En als dat zou lukken, moest hij het gekaapte vliegtuig terug naar het hoofdkantoor in Frankfurt vliegen.

Zonder verder bloedvergieten bracht hij deze opdracht tot een goed einde, net als zovele andere opdrachten die hij op persoonlijk en professioneel vlak heeft vervuld. Zonder dat hij het wist, waren ze een voorbode van veel belangrijke opdrachten in de toekomst.

Voorbereid om moeilijke taken uit te voeren

Dieter Friedrich Uchtdorf, die in oktober 2004 als lid van het Quorum der Twaalf Apostelen is geroepen, heeft zich zijn hele leven al voorbereid om moeilijke taken uit te voeren en verantwoordelijkheid te dragen. Hij is op 6 november 1940 in Mährisch-Ostrau (Tsjecho-Slowakije) geboren en zag overal om zich heen de verwoestingen van de oorlog en het leed dat onschuldige mensen door de beslissingen van anderen moesten doorstaan. Toen zijn vader, Karl Albert Uchtdorf, door het Duitse leger werd opgeroepen, moest die onmiddellijk zijn vrouw en vier kinderen achterlaten. De kleine Dieter, de jongste in het gezin, wist alleen dat zijn vader ergens tegen zijn zin was en dat zijn moeder, Hildegard E. Opelt Uchtdorf, ondanks de oorlog die om hen heen woedde, dapper voor haar gezin bleef zorgen.

Omdat de geallieerden succes in het westen boekten en het leger van Stalin in het oosten oprukte, wilde Hildegard Uchtdorf zo dicht mogelijk bij het westelijke front komen. Dus liet

Tegenoverliggende bladzijde (van boven naar beneden): Dieter F. Uchtdorf (20 jaar) wordt opgeleid in de Duitse luchtmacht. Op tweejarige leeftijd (tweede van rechts) met zijn zus Christel (rechts) en twee vriendjes. Op twaalfjarige leeftijd met een lievelingsboek. Boven: Ouderling Dieter F. Uchtdorf van het Quorum der Twaalf Apostelen.

ze alle povere bezittingen van het gezin achter en vertrok met haar kleine gezin naar Zwickau in Duitsland. Gelukkig overleefde haar man de oorlog en voegde hij zich bij hen in Zwickau, maar hij was een fervent tegenstander van zowel het nazi- als het communistisch regime. De eerstgenoemden waren dan wel verslagen, maar de anderen kregen, als gevolg van de opdeling van Duitsland, greep op hun leven. Vanwege de politieke opvattingen van Karl was hun leven in gevaar. Dus liet het gezin — voor de tweede keer in zeven jaar — alle bezittingen achter en vertrokken ze, ondanks het gevaar, naar een nieuw toevluchtsoord in West-Duitsland, in Frankfurt.

Over die periode heeft ouderling Uchtdorf gezegd: 'We waren vluchtelingen met een onzekere toekomst. (...) Ik speelde in gebombardeerde huizen en groeide op met de zichtbare gevolgen van een verloren oorlog en het besef dat mijn eigen land met de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog vreselijk verdriet teweeg had gebracht onder vele volken.' [1] Het gezin had alle reden om met wanhoop en angst vervuld te zijn.

Maar, zoals president Gordon B. Hinckley ooit tijdens een ander internationaal conflict heeft gezegd, loopt er een 'zilveren draad' door het 'donkere tapijt van de oorlog'.[2] En dat gold ook voor de familie Uchtdorf. Terwijl ze in Zwickau waren, kwamen ze in contact met het evangelie van Jezus Christus. In zijn eerste boodschap als lid van het Quorum der Twaalf Apostelen sprak ouderling Uchtdorf zijn dank uit voor die gave.

'Kort na de Tweede Wereldoorlog stond mijn grootmoeder in de rij voor voedsel, toen een oudere alleenstaande zuster zonder familie haar uitnodigde om (...) mee naar de avondmaalsdienst te gaan. Mijn grootmoeder en mijn ouders namen de uitnodiging aan. Ze gingen naar de kerk, voelden er de Geest en werden er opgebeurd door vriendelijke leden en opgebouwd door de lofzangen van de herstelling. (...) Ik ben die geestelijk ontvankelijke grootmoeder zo dankbaar, alsook mijn onderwijsbare ouders, en een wijze, oudere alleenstaande zuster met wit haar die lief was, maar stoutmoedig genoeg om een ander aan te spreken en het voorbeeld van de Heiland te volgen door ons uit te nodigen om te komen kijken. (Zie Johannes 1:39.)' [3]

In zijn jonge jaren als tiener groeide bij hem het verlangen om te vliegen. Toen hij zo'n veertien jaar oud was, ging hij altijd op de fiets naar het vliegveld van Frankfurt om vol ontzag naar de vliegtuigen te kijken. Soms mocht

hij van de mensen die de vliegtuigen onderhielden in de cockpit kijken, en dromen van de dag dat hij de vrijheid van het luchtruim zou kiezen. Toen wist hij nog niet dat hij uiteindelijk zo'n twaalf verschillende vliegtuigen zou leren vliegen, waaronder de Boeing 747, wellicht een van de bekendste passagiersvliegtuigen in de wereld. Ook wist hij toen nog niet dat hij op de luchthaven die hij als jongetje bezocht ooit een van de meest gerespecteerde burgerpiloten zou worden.

Zij carrière begon op 18-jarige leeftijd met een technische opleiding, gevolgd door zes jaar in de Duitse luchtmacht. Toen werd hij in het kader van een uitwisselingsprogramma tussen de Duitse en Amerikaanse regering naar Big Spring (Texas) gestuurd om de opleiding tot gevechtspiloot te volgen, waar hij als Duits piloot ook het Amerikaans vliegbrevet haalde. Zijn oudere collega's vertellen dat de grootste prestatie van ouderling Uchtdorf was dat hij als beste student van zijn klas de felbegeerde commandantstrofee had gewonnen. Maar op zijn bescheiden manier zegt ouderling Uchtdorf dat zijn belangrijkste prestatie de bijdrage was die hij leverde aan de bouw van het kerkgebouw van de plaatselijke gemeente van de kerk — zijn fijnste herinnering aan die belangrijke periode in zijn leven. Omdat ouderling Uchtdorf zich steeds verder ontwikkelde, is het niet verwonderlijk dat hij jaren later naar de Verenigde Staten terugkeerde als directeur van de vliegschool van de Lufthansa in Goodyear (Arizona), het belangrijkste en meest gerespecteerde trainingsprogramma bij Lufthansa.

In 1970, toen hij 29 was, werd Dieter Uchtdorf gezagvoerder bij Lufthansa, een rang die – zo had men hem verteld – hij pas veel later in zijn carrière had kunnen bereiken. Pijlsnel maakte dit vliegende *Wunderkind* promotie: manager van de vloot 737 vliegtuigen in 1972, directeur van de vliegschool in Arizona in 1975, chef-piloot en hoofd cockpitpersoneel in 1980, en uiteindelijk senior vicevoorzitter van de vliegdienst in 1982.

Ondanks die bliksemcarrière met groeiende verantwoordelijkheid, werd Dieter Uchtdorf als president van de ring Frankfurt geroepen, vervolgens als president van de ring Mannheim, en uiteindelijk in 1994 als algemeen autoriteit in het Tweede Quorum der Zeventig.

Harriet Uchtdorf

Men kan niet over Dieter praten zonder zijn vrouw, Harriet, te noemen. Zijn jarenlange vriend en medewerker in de kerk, Hanno Luschin, zegt: 'Ondanks zijn professionele erkenning en alle kerkfuncties is veel van zijn succes te danken aan de kwaliteit van zijn huwelijk, wat tot uitdrukking komt in zijn volledige trouw aan Harriet en haar eindeloze steun aan hem.'

'Zij is het zonnetje in mijn leven', zegt ouderling Uchtdorf met een glimlach.

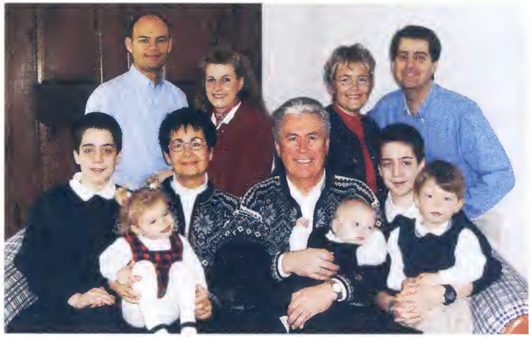
'Ja, en soms ook zijn onweersbui', lacht Harriet. Ze zijn zo opvallend verliefd op elkaar dat het fijn is om in hun aanwezigheid te zijn.

Het was een eenvoudig stukje kauwgom dat Harriet Reich tot het evangelie en later tot haar liefdevolle levenspartner, Dieter F. Uchtdorf, leidde. Toen Harriet tegen het eind van de oorlog als vierjarig meisje in Frankfurt woonde, kwam er op straat een knappe Amerikaanse soldaat voorbij die haar vriendelijk een stukje kauwgom aanbod. Ze nam het aarzelend aan en vergat nooit dat vriendelijke gebaar en de prettige gelaatsuitdrukking van deze jongeman. Ongeveer tien jaar later kwamen er zendelingen van de kerk bij hen aan de deur. Harriet deed de deur open en haar moeder riep dat ze ze niet mocht binnenlaten. Toen ze zag dat de zendelingen eenzelfde soort gelaatsuitdrukking hadden, moest ze denken aan de vriendelijke soldaat en smeekte: 'Alstublieft, mam. Heel even maar.'

De zendelingen lieten een Boek van Mormon achter waarin ze bepaalde gedeelten gemarkeerd hadden. Die avond begon Harriets moeder te lezen. (Haar vader was

acht maanden daarvoor overleden.) Harriet herinnert zich: 'Ik kan u niet vertellen wat mijn moeder toen las, maar ik keek naar haar gezicht en zag haar gelaatsuitdrukking opmerkelijk veranderen.' Het kleine gezin had net als iedereen last van de verschrikkelijke nasleep van de oorlog. Deze weduwe met twee jonge dochters was bleek en depressief, ongelukkig en onzeker over hun toekomst. Maar toen haar moeder de bladzijden van het

Boek van Mormon las, zegt Harriet, 'zag ik letterlijk de vreugde in het leven van mijn moeder terugkeren. Ik zag het licht in haar ogen terugkomen. Ik zag dat ze hoop in haar ziel kreeg.'

Toen de zendelingen terugkwamen, vroegen ze: 'Hebt u de gemarkeerde teksten gelezen?'

'Ik heb alles gelezen', zei zuster Reich. 'Kom maar binnen. Ik heb heel wat vragen.'

Harriet, haar moeder en haar zus lieten zich vier weken later dopen.

'Ons leven veranderde die dag', zegt Harriet Uchtdorf. 'We konden weer lachen, rennen en thuis vreugde hebben. En dat heb ik allemaal aan het evangelie van Jezus Christus te danken.'

Bij de familie Uchtdorf thuis

De kinderen, Guido Uchtdorf en Antje Uchtdorf Evans, geven toe dat ze een goede jeugd hebben gehad. 'Onze moeder was altijd thuis voor ons', legt Antje uit. De kinderen zeggen dat Harriet nooit een dag gemist heeft om hen uit te zwaaien als zij naar school gingen en op te vangen als weer thuiskwamen. En hoe laat het ook werd, ze bleef altijd op totdat hun vader van zijn vlucht, kantoor of de kerk thuiskwam. 'Hoewel onze vader het erg druk had, wisten we dat wij bovenaan zijn prioriteitenlijstje stonden', zegt Antje. 'Als hij thuis was, besteedde hij ook al zijn aandacht aan ma en ons. Uiteraard vindt ma alles opwindend, en Pa *maakt* alles opwindend. Hij maakte van alles een avontuur — zelfs als we boodschappen gingen doen. Ze namen ons mee op de opwindendste vakanties die een kind zich kan bedenken. Dus als kinderen verkeerden we bijna voortdurend in een staat van opwinding!'

Ondanks al die opwindende ervaringen (de kinderen en hun moeder vonden dat hun vader en echtgenoot als amateurfotograaf veel te dicht bij de leeuwen in Afrika kwam) kan Antje zich vooral de rustige momenten met haar vader herinneren. 'Of we nou samen naar de sterren keken, wat hij het liefst van al in zijn vrije tijd deed, of in de winter gingen sleeën, of gewoon op de veranda zaten, mijn vader gaf altijd les', zegt ze. 'Hij houdt van het evangelie en helpt ons altijd om die liefde te ontwikkelen.'

'Ik kan me geen zedenpreken herinneren', zegt Guido. 'Ik kan me alleen maar herinneren dat hij altijd belangstelling voor me had. We hadden "gesprekken" — vaak avondwandelingen en soms wandeltochten

Tegenoverliggende bladzijde (van boven naar beneden): Hildegard en Karl Uchtdorf bij de Berntempel in Zwitserland. Dieter F. Uchtdorf ontvangt de commandantstrofee. Als piloot van Lufthansa. Links: Met zijn vrouw op vakantie in Italië. Boven: Het gezin Uchtdorf. Onder: Ouderling en zuster Uchtdorf.

in de bergen. Ik vond het heerlijk om dan met hem te praten. En in al die situaties onderwees hij door zijn voorbeeld. Toen hij ringpresident was, ging ik vaak met hem mee naar verafgelegen wijken en gemeenten, en als Aäronisch-priesterschapsdrager was ik zijn huisonderwijscollega. Zo heb ik geleerd wat het priesterschap is en wat mijn toekomstige taken zouden zijn — uit de eerste hand, zij aan zij, vader en zoon.'

Warmte, volharding en moed

Wie ooit met ouderling Uchtdorf heeft samengewerkt, heeft bewondering voor al zijn leiderscapaciteiten. Enkele daarvan, die keer op keer aan de oppervlakte komen, zijn: zijn warme persoonlijkheid, zijn trouw en volharding, en zijn moedige verdediging van de kerk en het evangelie. Ouderling Dean L. Larsen, emeritus lid van de Zeventig, was gebiedspresident toen ouderling Uchtdorf als algemeen autoriteit en als zijn raadgever werd geroepen. Ouderling Larsen zegt: 'Ons gebied omvatte in die tijd het grootste gedeelte van West- en Midden-Europa, landen die door de Tweede Wereldoorlog waren getroffen. Iedereen die Dieter leerde kennen, had hem meteen lief, maar in die eerste maanden vroeg hij zich af hoe het zou zijn om landen te bezoeken en te presideren waar ze hem niet kenden en nog steeds pijnlijke herinneringen aan de oorlog hadden.

'Nou, hij had zich geen zorgen hoeven maken', zegt ouderling Larsen. 'Ouderling Uchtdorf houdt zo oprecht van mensen, en is zo innemend en voorkomend dat hij overal letterlijk en figuurlijk in de armen werd gesloten. Het evangelie doet wonderen in dergelijke situaties, en de leden van de kerk die hij bezocht waren net zo grootmoedig en vriendelijk als Dieter nederig, inspirerend en toegewijd was.'

Ouderling Uchtdorf is ook raadgever van een andere gebiedspresident geweest, ouderling Dennis B. Neuenschwander van de Zeventig, momenteel president van het gebied Europa-Oost. 'Toen Dieter voor het eerst met ons samenwerkte, was hij een van zes algemene autoriteiten die gevraagd waren om hun baan aan te houden en in het weekend voor de kerk te werken', herinnert hij zich. 'Dat was een bijzonder veeleisende opdracht voor ouderling Uchtdorf, gezien zijn verantwoordelijke functies bij Lufthansa en zijn werk als chef-piloot op lange vluchten over de hele wereld.'

Ouderling Neil L. Andersen van de Zeventig, die met ouderling Uchtdorf in een gebiedspresidium heeft samengewerkt, herinnert zich het aanzien en de gepaste trots die andere leden van de kerk door het dienstbetoon van ouderling Uchtdorf ontvingen — en de moed waarmee hij tegenstand tegemoet trad. Hij herinnert zich nog goed de moeilijke situatie die zich voordeed toen de Duitse regering met harde hand wilde optreden tegen enkele minder bekende godsdiensten. Op een eerste lijst met 'sekten' stond ook De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Om deze ernstige bedreiging tegen te gaan, hadden de leiders van de kerk de meest onverschrokken en achtenswaardige Duitse vertegenwoordiger nodig om naar Bonn te gaan. En dat was Dieter F. Uchtdorf. Zijn doortastende, moedige voordracht was zo overtuigend en duidelijk, en zijn reputatie bij de Lufthansa zo bekend en bewonderd, dat de Duitse functionarissen die hij toesprak nogal geschokt waren door wat ze onwillekeurig hadden gedaan. Ze zeiden: 'Als u een heilige der laatste dagen bent, hebben we niet meer bewijzen nodig. Uw kerk zal in de toekomst nooit meer op een lijst met dergelijke groeperingen voorkomen.'

Versterkt door het evangelie

De zoon van ouderling Uchtdorf, Guido, herinnert zich een Duits gezegde dat zijn vader vaak gebruikte als er zich een probleem of moeilijkheid voordeed. 'Man könnte sich darüber ärgern, aber man ist nicht verpflichtet dazu', zei hij altijd, wat vrij vertaald betekent: 'Je kunt je er over ergeren, maar niets verplicht je daartoe.' Dieter Uchtdorf vindt dat met keuzevrijheid en zelfbeheersing, met het evangelie van Jezus Christus en de macht van het priesterschap, niemand een slachtoffer van zijn of haar omstandigheden hoeft te zijn. Er kunnen verschrikkelijke dingen gebeuren — en die zijn ook in zijn leven gebeurd — maar hand in hand met God kunnen we nog steeds een koers uitstippelen die tot vrijheid voert en ons uiteindelijk de overwinning zal

opleveren. Daar is moed, geduld, optimisme en geloof in God voor nodig, maar het kan goed aflopen als we ons op onze taak blijven concentreren en de teugels in handen houden.

In de laatste jaren van zijn zware opleiding tot jonge piloot, vloog broeder Uchtdorf alleen, met een instructeur in een ander vliegtuig vlak naast hem, die hem instructies en aanwijzingen gaf. Hij moest een keer een noodlanding maken door steil op de landingsbaan af te vliegen, scherp en snel op te trekken en het vliegtuig net op tijd recht te trekken om te kunnen landen. Toen de jonge Dieter de manoeuvre uitvoerde en aan zijn steile afdaling begon, reageerde zijn stuurknuppel niet. Zijn stuurknuppel was vast komen te zitten. Daardoor zou het vliegtuig blijven doortollen en ondersteboven neerstorten. 'Spring eruit!' riep zijn instructeur. 'Spring eruit!' Maar de man met de 'moed van een stier', zoals een van de algemene autoriteiten hem noemt, trok de stuurknuppel terug en probeerde opnieuw te landen. Maar het mechanisme bleef weer vastzitten. 'Spring eruit', klonk het strenge bevel. Er klonk nu oprechte zorg in de stem van de instructeur.

Vastbesloten dat hij in controle van het vliegtuig was, en niet andersom, worstelde deze toekomstige apostel van de Heer Jezus Christus letterlijk met de stuurknuppel, kon hem uiteindelijk toch losrukken, de opgelegde manoeuvre uitvoeren en geen denkbeeldige, maar een daadwerkelijke, noodlanding maken. Hij was God dankbaar dat hij ongedeerd uit deze moeilijke situatie was gekomen. 'Man könnte sich darüber ärgern, aber man ist nicht verpflichtet dazu.' Zo zal ook de vastbesloten en getrouwe toewijding van ouderling Dieter F. Uchtdorf aan het heilig apostelschap zijn dat hij nu draagt. Hij zal alles voor de Heer Jezus Christus, zijn evangelie en zijn kerk opofferen. Op die manier zal hij onnoemelijke menigten mensen naar een nieuwe horizon leiden. ■

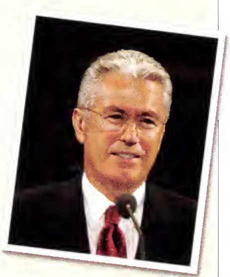
NOTEN

1. 'De stem van de profeten is de wereldwijde kerk tot zegen', *Liahona*, november 2002, p. 11.
2. Zie Conference Report, april 1968, p. 24.
3. 'Gelegenheid tot getuigen', *Liahona*, november 2004, p. 75.

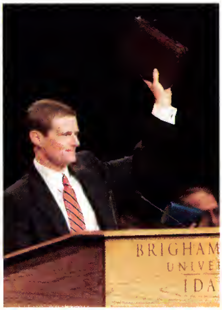
Tegenoverliggende bladzijde: Met jongeren uit de ring Mannheim. Uiterst links: Met ouderling Neal A. Maxwell, Guido Uchtdorf, ouderling Russell M. Nelson, en ouderling Joseph B. Wirthlin in 1987 in Duitsland. Links: Met Johannes Rau, de toenmalige president van Duitsland, diens familiegeschiedenis doornemen. Boven: Met ouderling David A. Bednar tijdens een persconferentie. Onder: Toespraak tijdens de algemene conferentie.

Ouderling David A. Bednar

Voortgaan in de kracht van de Heer

OUDERLING HENRY B. EYRING
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Tijdens zijn eerste conferentietoespraak als lid van het Quorum der Twaalf Apostelen onderwees ouderling David Allan Bednar uit de Schriften en gaf hij zijn getuigenis van de Heiland. Zijn woorden tonen duidelijk aan welke bron hij zijn rustige stoutmoedigheid in het werk van de Heer en zijn opmerkelijke vaardigheid om anderen te leiden ontleent. Hij zei dat we door de genade van de Heer, door geloof in de verzoening van Jezus Christus en door bekering van onze zonden, de kracht en de hulp kunnen ontvangen om goede werken te verrichten die onze eigen vaardigheid te boven gaan. Ouderling Bednar beloofde: 'In de kracht van de Heer kunnen wij alles doen en doorstaan en overwinnen.'[1]

Door zijn geloof in de macht van de verzoening heeft hij het vertrouwen ontwikkeld dat hij de kracht zal ontvangen om alles te doen wat de Heer van hem verwacht. En door zijn geloof geeft hij datzelfde vertrouwen aan de mensen die hij onderwijst en leidt. Door dat geloof in wat er allemaal mogelijk is voor hem en anderen, voel je in zijn tegenwoordigheid een optimisme en energie die aanstekelijk zijn.

Gezinsleven

De drie zoons van ouderling Bednar, die nu volwassen zijn en studeren, beschrijven de invloed van hun vader. Zijn zoon Michael zegt: 'Het lijkt wel of geloof alle angst uit mijn vader heeft verdreven. Hij is altijd optimistisch. Wat er ook verkeerd gaat, hij zegt altijd: "Het komt wel goed." Toen ik het op zending moeilijk had, zei hij dat ik hard moest werken en dat ik dan ook succes zou hebben. En toen ik succes begon te krijgen, herinnerde hij me eraan dat het van God afkomstig was en dat ik het niet zelf had verdiend.'

Zijn zoon Eric beschrijft het geloof van zijn vader als volgt: 'Hij heeft zich altijd tot de ware bronnen gewend: de woorden van de profeten en de Schriften. Hij is doortastend, maar hij luistert wel. Hij stelt geïnspireerde vragen en luistert dan naar het antwoord, en dan stelt hij nog een geïnspireerde vraag. Toen ik een jaar of veertien was, sprak hij met mij alsof hij een tempelaanbevelingsgesprek met me had. Hij vroeg me of ik president Ezra Taft Benson steunde. Ik zei dat ik dat deed. Na een korte stilte vroeg hij: "Welke woorden van president Benson heb je onlangs gelezen?"' Eric en zijn broers hebben nog steeds iets aan de lessen die zij leerden als gevolg van dergelijke geïnspireerde vragen.

Jeffrey, de jongste van de drie zoons, zegt: 'Vanaf dat ik klein was, heeft mijn vader me geleerd om doelen te stellen en geloof te oefenen.' En

FOTO'S AAN BYU-IDAHO MICHAEL LEWIS

Tegenoverliggende pagina (van boven naar beneden): op 16 november 2004 houdt ouderling Bednar tijdens een devotional aan BYU-Idaho zijn Schriften omhoog — zijn gebruikelijke uitnodiging om van het woord Gods te leren. De jonge David Bednar met zijn vader. Als schooljongen. Boven: ouderling David A. Bednar van het Quorum der Twaalf Apostelen.

ook: 'Ik wil dat de mensen weten dat hij een gewone man is die door de kracht van de Heer tot uitzonderlijke prestaties in staat is. Hij is een levend getuigenis van de activerende kracht van de verzoening.' [2]

Zuster Bednar zegt over haar man: 'Mensen die hem goed kennen, zeggen dat hij taai maar teder is. Hij is bekwaam en barmhartig. Hij is gedreven, maar ook opmerkzaam. Hij is trouw en onbevreesd. Hij heeft de vaardigheid om te leiden en de wijsheid om te volgen.'

Net als zijn zoons is ouderling Bednar in zijn jeugd enorm door het gezinsleven beïnvloed. Hij is op 15 juni 1952 in Oakland (Californië) geboren. Zijn moeder, Lavina Whitney Bednar, stamde van de pioniers af, was een getrouw lid van de kerk. Ouderling Bednar beschrijft haar en haar geloof met een enkel woord: 'Standvastigheid.' Zijn vader, Anthony George Bednar, was een vaardig instrumentmaker en gieter. Hij was geen lid van de kerk, hoewel hij regelmatig met zijn zoon naar de kerk ging, met activiteiten in de kerk hielp en zijn zoon steunde toen voor David de tijd was aangebroken om op zending te gaan.

Gedurende zijn jeugd en zelfs vanuit het zendingsveld vroeg ouderling Bednar zijn vader altijd: 'Pa, wanneer gaat u zich laten dopen?' Het antwoord luidde steevast: 'Ik word lid van deze kerk als ik weet dat het de juiste beslissing is.' Jaren later, na zijn zending en nadat hij getrouwd was en ver van huis woonde, belde zijn vader hem op een woensdag op en vroeg: 'Wat doe jij zaterdag? Kun je hierheen (Californië) komen om mij te dopen?' Ouderling Bednar doopte, bevestigde en ordende zijn vader. Over dat telefoontje en het verzoek van zijn vader zegt hij: 'Ik geloof oprecht dat ik daarom geboren ben. Niet om hem onderricht te geven, maar om hem te begeleiden terwijl hij over het herstelde evangelie leerde.' [3]

David Bednar werd geroepen om in Duitsland op zending te gaan. Binnen een jaar werd hij geroepen als assistent van de zendingspresident. Na zijn zending ging hij terug naar de Brigham Young University waar hij Susan Kae Robinson ontmoette, die in het stadje Afton (Wyoming) was opgegroeid. Zij komt uit een familie die actief in de kerk was en bestond uit leiders in de gemeenschap. Haar vader was directeur van een bank en bisschop. David en Susan zijn in 1975 in de Salt Laketempel getrouwd.

Tijdens zijn conferentietoespraak zei ouderling Bednar over zijn vrouw: 'Susan, mijn vrouw, is een deugdzame vrouw en een rechtschapen moeder. Het is niet moeilijk om die reinheid en goedheid van haar gezicht af te lezen. Ik heb haar lief en waardeer haar meer dan ik kan zeggen.' [4]

Leerkracht en leider

Zuster Bednar studeerde in 1974 af aan de BYU, en ouderling Bednar haalde zijn kandidaatsdiploma in 1976 en zijn mastersdiploma in 1977 aan de BYU. In 1980 behaalde hij zijn doctorsgraad aan de Purdue University en kreeg hij een baan aangeboden aan de handelsfaculteit van de University of Arkansas in Fayetteville. In 1982 werd hij op dertigjarige leeftijd als raadgever in het ringpresidium geroepen. Hij is ook werkzaam geweest als bisschop, president van de ring Fort Smith (Arkansas), president van de ring Rogers Arkansas, en vervolgens als regionaal vertegenwoordiger en later als gebiedszeventiger.

Veel van dat werk heeft hij verricht terwijl hij en Susan drie jonge jongens moesten opvoeden, en hij een grote bijdrage moest leveren op zijn werk aan de University of Arkansas. Doyle Z. Williams, faculteitsvoorzitter van de handelsfaculteit aan de University of Arkansas, beschrijft de bijdrage die ouderling Bednar heeft geleverd niet aan de hand van de functies die hij heeft bekleed of de onderscheidingen die hij heeft ontvangen — en dat waren er veel — maar aan de hand van zijn persoonlijke invloed: 'David Bednar maakte deel uit van ons leidersteam. Hij verscherpte onze visie. Hij straalde altijd veel enthousiasme uit voor de studenten en hij hielp graag andere mensen. Hij kwam altijd met een gezond verstand en met mededogen naar onze vergaderingen. Hij inspireerde zijn collega's en studenten door zijn voorbeeld, en hij werd hooggeacht.'

Decaan Williams, die geen lid van de kerk is, zag een krachtige invloed op anderen, die ook werd opgemerkt door Jerry Abram, de raadgever van president Bednar in een uitgestrekte ring in Arkansas. Broeder Abram beschrijft zijn indruk als volgt: 'We reisden samen gemiddeld 3.200 kilometer per maand, dus ik heb hem goed leren kennen. Hij riep mijn vrouw als ZHV-presidente van de ring en stelde mijn dochter aan toen ze naar Engeland op zending vertrok. Ook sprak hij krachtig en meelevend op de begrafenis van haar tweelingzus. Onze dochter was 17 toen zij en twee vriendinnen in een tragisch auto-ongeluk omkwamen. De begrafenis was pijnlijk, maar ouderling Bednar maakte het dragelijk. Hij stond in die moeilijke tijd naast ons. Na de begrafenis schreef ik in mijn dagboek dat hij de meest geestelijke en barmhartige man was die ik ooit had ontmoet.'

Broeder Abram zegt verder: 'De sterke aanwezigheid van heiligen der laatste dagen in dit gedeelte van Arkansas is ongetwijfeld een gevolg van de inspanning, de ijver en het leiderschap van ouderling Bednar. Een van zijn stokpaardjes was alle leden van de ring aanmoedigen om hun Schriften mee te nemen naar iedere bijeenkomst. Als hij merkte dat wij onze Schriften niet bij ons hadden, moedigde hij ons aan om beter ons best te doen.'

Zijn eigen vertrouwen op de Schriften en zijn leringen over de belangrijkheid ervan kwamen tijdens zijn dienstbetoon altijd duidelijk naar voren. Ouderling Bednar herinnert zich: 'Tijdens de opleiding voor mijn zending gingen we in de Salt Laketempel naar de zaal waar de plechtige bijeenkomsten gehouden worden. President Harold B. Lee was daar om de vragen van zo'n driehonderd zendelingen te beantwoorden. Hij stond daar in zijn witte kostuum, met zijn witte Schriften in zijn hand. Hij beantwoordde iedere vraag uit de Schriften, of hij zei: "Dat weet ik niet." Ik zat daar en dacht dat ik nooit in staat zou zijn om de Schriften te kennen zoals hij, maar ik stelde me een doel om de Schriften in mijn onderricht net zo te gebruiken als ik president Harold B. Lee had zien doen. Dat verlangen is de oorsprong van al mijn schriftstudie.'

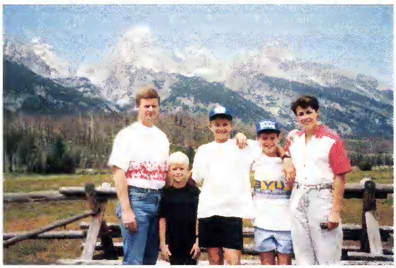
Als leider heeft hij geprobeerd om dat verlangen bij anderen op te wekken. Hij herinnert zich dat hij in 1987 bisschop in Fayetteville (Arkansas) was. 'Ik ging op een zondag naar het jeugdwerk', zegt hij. 'Ze hadden me uitgenodigd. Ik besloot om rode bretels te dragen. Ik dacht dat ik ze misschien als aanschouwelijk onderwijs kon gebruiken. Dus toen ik het jeugdwerklokaal inliep, deed ik mijn jasje uit en zei: "Nou, jongens en meisjes, de bisschop heeft deze rode bretels. Wat is de overeenkomst tussen de Schriften en mijn bretels?" Een jongetje stak zijn hand op en zei: "De Schriften zorgen ervoor dat ons geloof in Jezus niet afzwakt en uw bretels zorgen ervoor dat uw broek niet afzakt." Ik zei: "Dat is helemaal waar." De jongetjes in de wijk begonnen rode bretels te dragen, en de meisjes een rode strik in het haar.

'Mijn vader was iemand die in zijn werk

gereedschap nodig had, en hij had ook altijd gereedschap bij zich. Het lijkt mij dat de Schriften het gereedschap van de leden van De Kerk van Jezus Christus zijn en dat we die tijdens diensten en vergaderingen altijd bij ons moeten hebben. Toen ik ringpresident werd, begonnen we het gebruik van de Schriften te stimuleren, om ons eraan te herinneren dat we ons geloof in stand kunnen houden als we ze gebruiken.'

Jaren nadat ouderling Bednar Arkansas verliet, was er een man in een ring op het platteland van Idaho die een priesterschapsgesprek had. Hij had Schriften bij zich die behoorlijk versleten waren. Hij zag dat de algemeen autoriteit met wie hij het gesprek had, nieuwsgierig naar zijn Schriften keek, die hij zo behoedzaam vasthield. Hij glimlachte, hield zijn Schriften op en zei: 'Toen ik jong was, zat ik in Arkansas in het leger. Ik woonde in de ring van president Bednar. Ik voel me beter als ik mijn Schriften bij me heb.'

Universiteitspresident in veranderende tijden

In 1997 werd David A. Bednar aangesteld als president van Ricks College in Rexburg (Idaho). In die tijd was dat het grootste particuliere college voor kandidaten in de Verenigde Staten, met 8.500 studenten. Tijdens zijn eerste vergadering met het personeel en de medewerkers van de faculteit zei hij: 'Ik ben nog nooit eerder president van een universiteit geweest, en ik weet niet precies wat ik moet doen. Maar ik weet wel iets van lesgeven, en ik hoop dat dat fundament een goed begin zal zijn.'[5]

Toen hij de universiteit begon te leiden, begon hij ook les te geven, en daar is hij nooit mee opgehouden. Ieder semester gaf hij een klas godsdienstonderwijs. Hij en zijn vrouw hebben studenten bij hen thuis uitgenodigd om gezinsavond te houden, waar hij ze uit de Schriften onderwees en geïnspireerde vragen stelde. In de jaren dat ze in Rexburg woonden, hebben zo'n 35 duizend studenten dergelijke avonden bijgewoond.

In juni 2000 kreeg president Bednar te horen dat er was besloten om van het tweejarige leerplan op Rick College een vierjarig leerplan te maken, onder de naam Brigham Young University—Idaho. Op 10 augustus 2001 werd Ricks College officieel BYU—Idaho. Binnen drie jaar, in de zomer van 2004, kon de universiteit aankondigen dat het de nodige academische erkenning had gekregen. Die belangrijke prestatie is tot stand gebracht zonder dat die verandering op voorhand was aangekondigd.

President Bednar heeft niet alleen de nodige veranderingen aangebracht om na vierjarige opleidingen academische titels te kunnen uitreiken, maar de nieuwe universiteit werd een uniek educatief experiment. Het is een innoverend opleidingsinstituut waar geloof in het evangelie van Jezus Christus centraal staat.

Het traditionele studiejaar, waarin studenten in het najaar beginnen en het jaar in de lente afsluiten, werd vervangen. Een student kan nu ieder semester van het jaar beginnen. Dat is gedaan om ervoor te zorgen

Tegenoverliggende pagina (van boven naar beneden): Met zijn moeder. Met zijn ouders, zijn vrouw, Susan, en zijn zoontjes Michael en Eric bij de doopdienst van zijn vader in 1979. Als president van de ring Rogers (Arkansas). Links: met zijn vrouw op vakantie in de Tetons. Boven: de familie Bednar. Onder: met kleindochter Emily.

dat de universiteit het hele jaar door vol is. Daardoor kunnen er meer studenten worden toegelaten. Aangezien het studieschema nu het hele jaar doorloopt, kunnen studenten ieder semester stage lopen en zijn ze niet alleen op de zomervakantie aangewezen.

Er zijn ook geen academische rangen en standen op de faculteit. Daardoor kan alle aandacht aan de studenten worden besteed en niet aan traditionele standen en prestige. Er worden ook geen sportwedstrijden tegen andere instellingen gespeeld. Die zijn vervangen door een activiteitenprogramma waaraan alle studenten kunnen deelnemen en zich met elkaar kunnen meten op sociaal, leidinggevend, artistiek en sportief gebied.

Er moesten nieuwe leerplannen worden ontwikkeld, er moest personeel worden aangenomen en er moest gebouwd worden om de universiteit uit te breiden. President Bednar besloot om zoveel mogelijk personeelsleden en faculteitsleden erbij te betrekken. Ze moesten mee veranderingen doorvoeren die ingrijpende en vaak moeilijke aanpassingen in hun eigen leven inhielden.

President Bednar beschrijft de ervaring als volgt: 'Er zijn maar weinig dingen die me zo ernstig en vaak op mijn knieën hebben gekregen als de aankondiging van president Hinckley dat Ricks College Brigham Young University—Idaho zou worden.

'De avond voor de aankondiging vroeg een collega: "President, bent u bang?" Voor zover ik me kan herinneren antwoordde ik: "Als we deze omschakeling geheel op eigen ervaring en naar eigen inzicht tot stand zouden moeten brengen, dan zou ik doodsbang zijn. Maar we krijgen hulp uit de hemel, en omdat we weten wie er aan het roer staat, staan we er niet alleen voor. Nee, ik ben niet bang."'

President Bednar zei verder: 'Ik heb geleerd dat het visioen van president Hinckley over de toekomst van BYU—Idaho niet zozeer om een tweejarige of vierjarige opleiding gaat. Het gaat evenmin om academische rangen en standen of sportprestaties. En het gaat niet om een naamsverandering.

Deze aankondiging gaat om geloof — geloof in de toekomst. Gezien alle veranderingen die in relatief korte tijd op deze universiteit hebben plaatsgevonden, getuig ik dat er wonderen zijn gebeurd, openbaringen zijn ontvangen, en deuren zijn geopend. We zijn individueel en als universiteit bijzonder gezegend. Dit is een tijd om nooit te vergeten.'

Robert Wilkes die als vice-president nauw met president Bednar heeft samengewerkt, en die nu tijdelijk de functie van president van BYU—Idaho waarneemt, beschrijft hoe president Bednar leiding heeft gegeven aan die veranderingen: 'Er was moed voor nodig. Hij kreeg van enkele mensen bijzonder veel tegenstand, maar hij heeft sommigen overtuigd en hij is geduldig gebleven met de mensen die het verleden niet konden loslaten.

'Hij schetste onmiddellijk een beeld van verandering. Hij wankelde nooit. De mensen wisten dat hij de profeet en de raad van beheer volledig trouw was. Maar zij wisten ook dat hij eventuele problemen kordaat en toegewijd aan de raad zou voorleggen. Omdat hij zo duidelijk in de pas liep, werd het voor anderen moeilijk om af te wijken.

'Hij gaf duidelijk aan dat hij verwachtte dat de betrokkenen de veranderingen zouden verwelkomen. Door te verkondigen dat grote veranderingen "regel op regel, voorschrift op voorschrift" tot stand komen wist hij steun te verwerven.[6] Hij erkende ook de invloed van de studenten. Een onderdeel van zijn visie bestond erin dat studenten medestudenten zouden leren. Hij betrok de studenten er in zo'n ruime mate bij dat zij het waren die in veel gevallen faculteitsmedewerkers en personeelsleden ertoe konden overhalen om bepaalde elementen van de overgang tot BYU—Idaho te aanvaarden.

'Hij was kwistig met complimenten geven — zowel in het openbaar als onder vier ogen. Hij legde altijd de verbinding tussen de veranderingen en het grotere goed van de kerk door erop te wijzen in welke opzichten BYU—Idaho mede het koninkrijk kan opbouwen. Hij begreep en verkondigde dat de veranderingen studenten naar de school zouden brengen die daar anders geen kans toe zouden krijgen. Het leek wel of hij iedere ervaring als een mogelijkheid zag om geestelijk inzicht te krijgen.'

Ouderling Bednar is zo buitengewoon vanwege zijn bereidheid om iedereen erbij te betrekken en erop te vertrouwen dat iedereen waardevolle ideeën kan aandragen. Betty Oldham, zijn secretaresse, heeft dat van dichtbij meegemaakt. Zij zegt over president Bednar: 'Hij is nooit

bang om anderen de leiding te geven. Hoewel hij duidelijk de richting en de doelen bepaalt, geeft hij de mensen met leidinggevende taken de kans om uit te blinken.

'Hij overziet het grote geheel, maar bemoeit zich niet met alle details. Hij heeft ons geleerd dat we als rentmeesters moeten handelen en dat niet alles voorgekauwd hoeft te worden. En hij heeft ons alle kans gegeven om die vrijheid te benutten. Bij hem heeft iedereen een stem en is iedereen vrij om zijn eigen ideeën en mening te uiten, ook als die volledig indruisen tegen de algemene opvatting. Niemand voelt zich ooit ongemakkelijk over wat hij of zij te zeggen heeft. Het beginsel overleggen in raadsvergaderingen heeft op de universiteit een hele nieuwe dimensie gekregen. Hij heeft me altijd het gevoel gegeven dat mijn mening gewaardeerd wordt.'

Zulk leiderschap heeft een gezin verenigd en de kerk in Arkansas sterker gemaakt. Een kleine universiteit is een volwaardige universiteit geworden, en de mensen die daar studeren en werken zijn tot een hoger niveau opgetild.

De grote vaardigheid van ouderling Bednar om anderen op te bouwen, en zijn moed om te doen wat de Heer van hem verwacht, komen voort uit zijn getuigenis van Jezus Christus. Hij heeft de prijs betaald van gebed, schriftstudie en persoonlijke beproeving om als bijzondere getuige van de Heiland in aanmerking te komen. Hij hoeft geen gewoonten te veranderen om gehoor te kunnen geven aan zijn roeping tot apostel. Zijn leven zelf getuigt ervan dat de woorden die hij aan het eind van zijn eerste conferentietoespraak sprak, waar zijn: 'Ik ga daar waarheen de Heer en de leiders van zijn kerk mij zenden, ik zal doen wat zij willen dat ik doe, ik zal spreken wat zij mij te spreken geven, en ik zal ernaar streven om zo te worden als van mij verwacht wordt. Ik weet dat u en ik in de kracht van de Heer en door zijn genade alles tot stand kunnen brengen.'[7] ■

FOTO'S JOHN HART, *CHURCH NEWS*

Tegenoverliggende pagina: helpt een student in de boekwinkel van Ricks College. Uiterst links: president Gordon B. Hinckley geeft Charlotte, schoondochter van het echtpaar Bednar, de hand. President Bednar, zijn vrouw en zijn zoon Michael kijken toe. Links: het echtpaar Bednar bij een openingsceremonie aan Ricks College. Boven: de echtparen Bednar en Uchtdorf spreken met de pers. Onder: toespraak tijdens de algemene conferentie.

NOTEN

1. 'De kracht van de Heer', *Liahona*, november 2004, p. 77.
2. Geciteerd in Zach Gibson, 'Elder Bednar's Son Shares Thoughts, Memories', *Daily Universe*, 26 oktober 2004, p. 6.
3. Zie Steve Moser, 'I'm a Teacher Who Is Now a College President', *Summit* (1997), pp. 9–10.
4. *Liahona*, november 2004, p. 78.
5. Geciteerd in *Summit* (1997), p. 9.
6. Zie 2 Nephi 28:30.
7. *Liahona*, november 2004, p. 78.

Wat moest er gebeuren?

SHANNA BUTLER
Kerkelijke tijdschriften

Voordat het eerste visioen en de herstelling van het evangelie konden plaatsvinden, moest de wereld erop voorbereid worden.

De herstelling van de kerk vond niet plaats bij de eerste verschijning van onze hemelse Vader en zijn Zoon aan Joseph Smith. Net als de grond moet worden voorbereid voordat die ingezaaid kan worden, had de aarde de juiste voeding nodig voordat de Kerk van Jezus Christus met succes hersteld kon worden.

In de eeuwen na de grote afval (zie 'Wat is er met Christus' kerk gebeurd?', *Liahona*, februari 2005, p. 12), bereidde de Heer de aarde voor zodat Hij zijn kerk kon inzaaien. Hij bereidde een plek waar de kerk zou kunnen groeien, en een tijd waarin de mensen bereid zouden zijn om haar te aanvaarden.

Renaissance en reformatie

Toen in de veertiende eeuw de Renaissance aanving, begonnen de mensen los te breken uit de oude manieren van denken. Wetenschap, kunst, literatuur en andere studiegebieden kwamen in Europa tot bloei. De deur naar nieuwe ideeën, onderzoeken en uitvindingen ging open.

Al die nieuwe denkbeelden, en het feit dat de

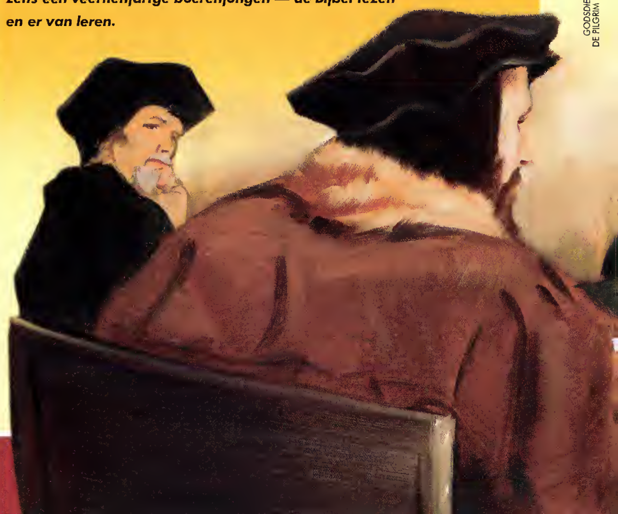
DE BIJBEL

Vóór de renaissance, werden bijbels langzaam met de hand gekopieerd, waren ze duur in aanschaf, en bestonden ze alleen maar in talen die de meeste mensen niet goed lezen konden. Daardoor konden alleen rijken, geschoolden en geestelijken de Schriften aanschaffen en lezen.

Met de uitvinding van de drukpers in ongeveer 1450 werd het mogelijk om de Bijbel in massaproductie te nemen. Door die massaproductie werden bijbels goedkoper. En door de lagere prijs en nieuwe vertalingen kregen veel mensen toegang tot de Schriften.

De officiële Engelse uitgave die gebruikt wordt in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, is de King Jamesvertaling van de Bijbel. Ongeveer zeven jaar lang werkten meer dan vijftig geleerden aan de King Jamesvertaling. Ze gebruikten daarvoor de beste bronnen die ze tot hun beschikking hadden. De vertaling werd in 1611 uitgegeven.

Joseph Smith was in 1820 in de Bijbel aan het lezen toen hij geïnspireerd werd om tot God te bidden (zie Jakobus 1:5). Nadat de toegang tot de Schriften honderden jaren lang beperkt was geweest, kon iedereen — zelfs een veertienjarige boerenjongen — de Bijbel lezen en er van leren.

Christoffel Columbus is op zoek naar nieuwe kennis.

1492

Hervormers zoals Maarten Luther ontketenen de protestantse reformatie.

1517

De King Jamesvertaling van de Bijbel gepubliceerd.

1611

De Mayflower arriveert in Noord-Amerika. Veel andere mensen zijn ook op zoek naar godsdienstvrijheid.

1620

Bijbel door de nieuwe druktechnieken meer mensen ter beschikking stond, zetten velen ertoe aan om eens goed na te denken wat ze eigenlijk wisten en wat ze van godsdienst vonden. Mensen zoals John Wycliffe in Engeland en Johannes Calvijn in Zwitserland begonnen de gebruiken van de gevestigde kerk in twijfel te trekken. Zij zagen in dat de kerk in hun tijd verschilde van de kerk in de tijd van het Nieuwe Testament.

Maarten Luther was ook een van die mensen, die we hervormers noemen, die inzagen dat sommige gebruiken van de gevestigde kerk niet juist waren. Hij was een godsdienstig, geschoold man die de gebruiken van de kerk die niet overeenkwamen met de leringen in de Bijbel wilde veranderen. In 1517 schreef Luther een document om een discussie op gang te brengen over de gebruiken van de kerk, een geschrift dat ook wel de 95 stellingen genoemd wordt, en spijkerde het aan de deur van een kerk in Wittenberg (Duitsland). Daarmee luidde hij het begin in van de protestantste reformatie.

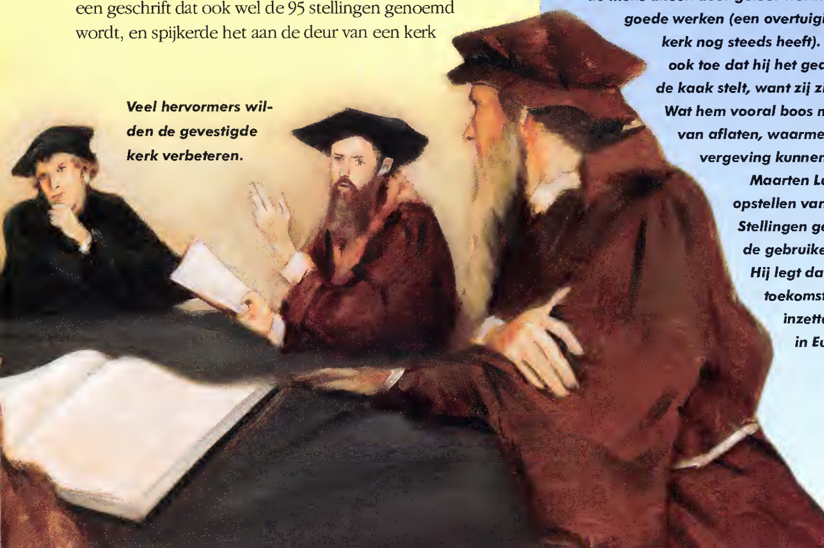
Luther werd wegens zijn protestdaad geëxcommuniceerd als lid van de katholieke kerk, maar zijn verlangen om zich te houden aan de leringen in de Bijbel bleef. Door zijn jarenlange inzet en zijn Duitse vertaling van de Bijbel zette hij de deur open voor het werk van andere hervormers.

MAARTEN LUTHER

Maarten Luther, geboren in 1483, is een van de belangrijkste hervormers uit de geschiedenis, hoewel hij niet de eerste was. Het is niet de bedoeling van zijn vader dat hij theoloog wordt. Hij wil dat Maarten rechten gaat studeren, maar zijn zoon laat zijn rechtenstudie vallen en gaat bij een kloosterorde.

Hij bestudeert de Bijbel grondig en komt tot de conclusie dat de mens alleen door geloof wordt verlost, niet door zijn goede werken (een overtuiging die men in de Lutherse kerk nog steeds heeft). Zijn bijbelkennis leidt er ook toe dat hij het gedrag van kerkleiders aan de kaak stelt, want zij zijn volgens hem corrupt. Wat hem vooral boos maakt, is de verkoop van aflaten, waarmee mensen zogenaamd vergeving kunnen kopen.

Maarten Luthers studie leidt tot het opstellen van een document dat de 95 Stellingen genoemd wordt, waarin hij de gebruiken van de kerk aanvecht. Hij legt daarmee het fundament voor toekomstige hervormers, die zich inzetten voor godsdienstvrijheid in Europa.

Veel hervormers wilden de gevestigde kerk verbeteren.

Geïnspireerde mannen stellen de Onafhankelijkheidsverklaring op, waarmee de dertien kolonies de banden met Groot-Brittannië verbreken.

1776

'De hervormers waren pioniers die een weg baanden in de wildernis, wanhopig zoekend naar de aanknopingspunten die, zo meenden zij, de mensheid terug konden leiden naar de waarheid die Jezus had geleerd.

'John Wycliffe, Maarten Luther, Johannes Hus, Zwingli, Knox, Calvijn en Tyndale waren allen pioniers uit de hervormingsperiode. Van belang was de uitspraak van Tyndale tegen zijn critici: "Ik zal ervoor zorgen dat een jongen die een ploeg stuurt meer van de Schriften weet dan u." [Zie Roger Hillas, 'The History of the Book', Washington Post, *10 april 1996.]*

'Zo waren de leringen en het leven van de grote hervormers. Hun daden waren heldhaftig, hun bijdragen talrijk, hun offers groot — maar ze herstelden het evangelie van Jezus Christus niet.'

President Thomas S. Monson, eerste raadgever in het Eerste Presidium, 'Zij toonden ons de weg', *De Ster*, juli 1997, p. 55.

De Amerikaanse Revolutie loopt ten einde, en er ontstaat een nieuwe natie.

1781

Velen volgden Luther en gelijkgestemden die zich inzetten om de gevestigde kerk te hervormen of een nieuwe kerk te stichten. Die mensen werden protestanten genoemd.

Enkele protestanten en andere groeperingen wilden meer godsdienstige en economische vrijheid. De geest van de ontdekkingsreizigers bloeide nog volop en velen verlieten Europa om elders kolonies te stichten. Een van hun bestemmingen was Amerika.

Het land van de vrijheid

Vanaf de tijd dat Christoffel Columbus naar Amerika was gevaren, hadden de mensen al interesse om erheen te gaan. Kolonisten in Noord-Amerika stichtten dertien kolonies en richtten uiteindelijk een unie op die zich vrijmaakte van Groot-Brittannië en alle andere landen. Dat nieuwe land, de Verenigde Staten van Amerika, had een grondwet waarin godsdienstvrijheid werd gegarandeerd.

Laat achttiende, begin negentiende eeuw — rond de tijd dat de Verenigde Staten een vrij land werd — kwam er in het noordoosten van de Verenigde Staten een godsdienstige opleving. De profeet Joseph Smith heeft een beschrijving gegeven van die opleving: 'In de plaats waar wij woonden, [ontstond er] een ongebruikelijke godsdienstige opwinding. (...) Het hele gebied leek er wel door aangetast, en grote menigten sloten zich aan bij de verschillende godsdienstige groeperingen, wat onder de mensen de nodige opschudding en verdeeldheid veroorzaakte' (Geschiedenis van Joseph Smith 1:5).

Vanwege de godsdienstige verwarring om hem heen,

CHRISTOFFEL COLUMBUS

De profeet Nephi zag Columbus in een visioen en schreef het volgende over hem: 'En ik keek en zag een man onder de andere volken, die door de vele wateren van het nageslacht van mijn broeders was gescheiden; en ik zag de Geest Gods, en dat Hij neerdaalde en op de man inwerkte; en hij ging uit op de vele wateren, ja, naar het nageslacht van mijn broeders dat zich in het beloofde land bevond' (1 Nephi 13:12).

In zijn dagboek en in brieven aan anderen schreef Columbus hoe hij zich op de reis naar Amerika geïnspireerd voelde: 'Onze Heer ontsloot mijn verstand, stuurde mij de zee op en gaf mij vuur voor die daad. (...) Wie kan eraan twijfelen dat de Heilige Geest mij inspireerde?' (Geciteerd door Mark E. Petersen in **The Great Prologue** ***[1975], p. 26.)***

Toen ze enkele weken gevaren hadden, was Columbus' bemanning het beu dat ze maar geen land vonden. Columbus zei de bemanning dat ze zouden omdraaien en terugkeren als ze niet binnen twee dagen land zagen. Vervolgens bad hij tot de Heer. De volgende dag zagen ze land — ze hadden Amerika gevonden. Er zouden nog veel mensen volgen. Zij stichtten een land van vrijheid.

Begin van een godsdienstige opleving in de omgeving waar Joseph Smith woont.

Laat achttiende eeuw

Joseph Smith leest in de Bijbel en besloot tot God te bidden.

Onze hemelse Vader en Jezus Christus verschijnen in het bos aan Joseph Smith.

1820

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen wordt opgericht.

1830

en vanwege zijn geloof in de Schriften, ging Joseph in 1820 in de omgeving van zijn ouderlijk huis naar een bos. Hij bad om antwoorden op zijn vragen. Het antwoord op zijn gebed had uiteindelijk tot gevolg dat de ware Kerk van Jezus Christus in onze tijd werd hersteld.

Het juiste tijdstip

De herstelling van de ware Kerk van Jezus Christus kon pas plaatsvinden toen onze hemelse Vader alles had geregeld dat zijn kerk in staat zou stellen om op te bloeien in een land dat daarvoor was voorbereid. De renaissance, de protestantse reformatie, de vestiging van de Verenigde Staten als een vrij land, en de voorbereiding van een veertienjarige jongen, Joseph Smith, maakten alle deel uit van het plan van de Heer om de volheid van zijn evangelie terug naar de aarde te brengen zodat zijn kinderen behouden konden worden. ■

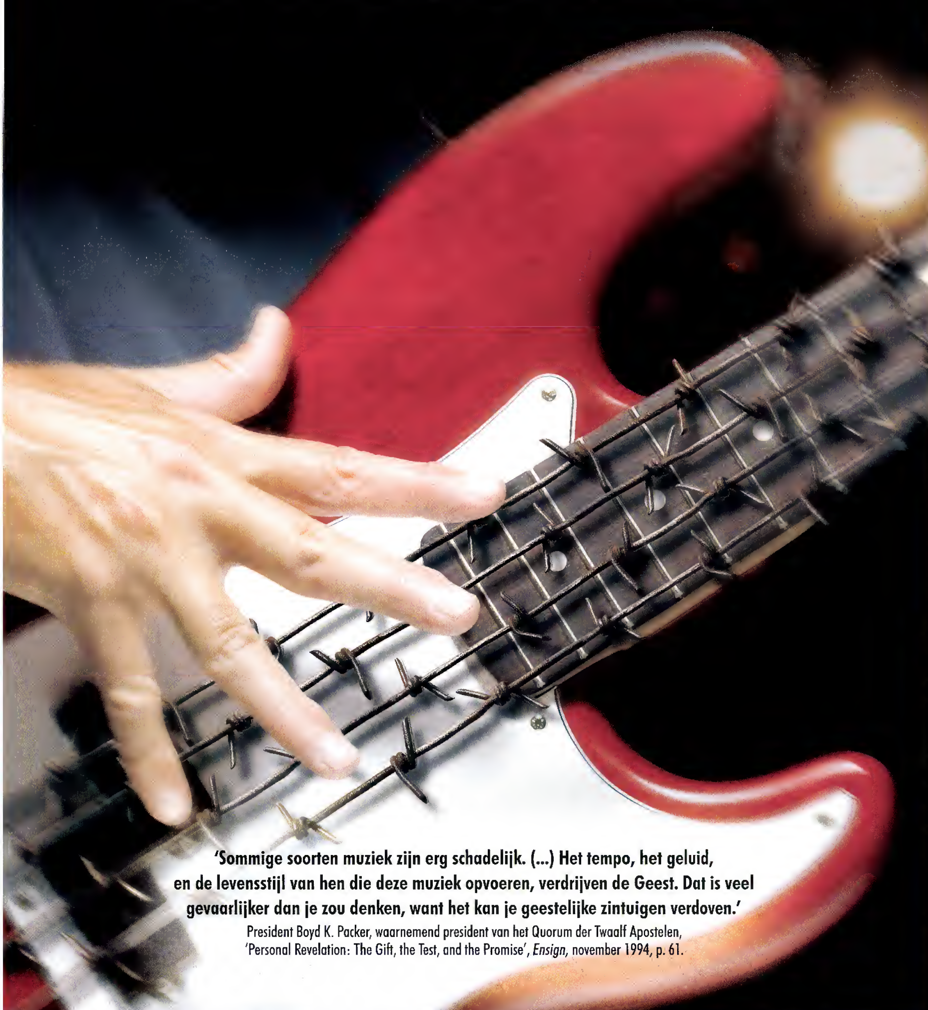

DE GRONDLEGGERS

De Heer inspireerde mensen in de oorspronkelijke dertien Amerikaanse kolonies om een grondwet op te stellen en een regering te stichten. In Leer en Verbonden 101:80 zegt de Heer dat Hij 'de grondwet van dit land gevestigd [heeft] door de hand van wijze mannen die Ik juist voor dat doel heb doen opstaan, en het land door middel van bloedvergieten losgekocht.'

President Wilford Woodruff (1807–1898) heeft het volgende gezegd over de goede mannen die bij hebben gedragen tot de vestiging van de Verenigde Staten van Amerika: 'De mannen die het fundament van deze Amerikaanse regering hebben gelegd (...) waren de beste geesten die de God des hemels op aarde kon vinden. Zij waren uitverkoren geesten [en] werden geïnspireerd door de Heer.' (Conference Report, april 1898.)

SOMMIGE MUZIEK IS SCHADELIJK

'Sommige soorten muziek zijn erg schadelijk. (...) Het tempo, het geluid, en de levensstijl van hen die deze muziek opvoeren, verdrijven de Geest. Dat is veel gevaarlijker dan je zou denken, want het kan je geestelijke zintuigen verdoven.'

President Boyd K. Packer, waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Personal Revelation: The Gift, the Test, and the Promise', *Ensign*, november 1994, p. 61.

Kerknieuws

Nieuw programma Predik mijn evangelie in zendingsgebieden over de hele wereld geïntroduceerd

Adam C. Olson,
kerkelijke tijdschriften

Sinds de leiders van de kerk tijdens de oktoberconferentie van 2002 voor het eerst het idee lanceerden om voor de zendelingen 'de lat hoger te leggen' of 'de norm te verhogen', is er veel gesproken over het uitsturen van meer jonge mensen die beter zijn voorbereid en beter in staat zijn om met de Geest te onderwijzen.

Uit de bus gekomen is de publicatie van *Predik mijn evangelie*, een handboek waarin veel veranderingen in het zendingsprogramma worden geïntroduceerd op het gebied van onderwijzen, plannen en werken.

FOTO ADAM C. OLSON

Met behulp van de flexibele lessen in* Predik mijn evangelie *zullen de zendelingen lessen geven die op de persoon zijn afgestemd.

'*Predik mijn evangelie* zal van u, naar wij hopen, een beter voorbereide, geestelijk volwassen zendeling maken', schrijft het Eerste Presidium in de inleiding op het handboek. 'Wij moedigen u aan om te kiezen voor een hogere norm van toewijding aan het glorierijke werk van onze Vader in de hemel.'

'We hopen dat door het gebruik van *Predik mijn evangelie* de Geest gevoeld zal worden en de gesprekken tussen zendelingen en onderzoekers zal leiden', zei president Gordon B. Hinckley toen hij het nieuwe programma tijdens een satellietuitzending in oktober 2004 aan de zendingsgebieden introduceerde. 'Door dit programma zullen de zendelingen zich meer moeten inspannen. Ze zullen veel moeten bidden en studeren.'

'Dit is een ingrijpende koersverandering', zei president Boyd K. Packer, waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen tijdens de instructiebijeenkomst voor nieuwe zendingspresidenten in 2004. 'We weten dat we in de goede richting gaan. En we zullen op de juiste weg geleid worden.'

Het programma, dat in veertien zendingsgebieden met succes is uitgeprobeerd, wordt nu in alle 338

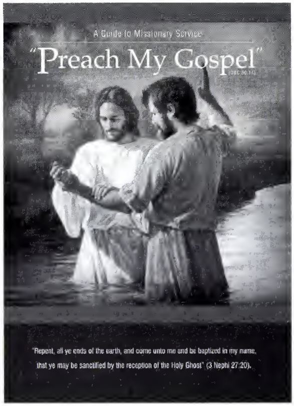
zendingsgebieden van de kerk ingevoerd. De kern van het programma, het handboek *Predik mijn evangelie*, met nieuwe zendelingenlessen en veranderde onderwijsmethodes, is in het Engels al in alle zendingsgebieden ontvangen. De publicatie van de Spaanse en Portugese vond plaats aan het eind van 2004, en van de meeste andere talen in de maanden daarna.

Toen ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen het nieuwe programma tijdens de instructiebijeenkomst voor zendingspresidenten aankondigde, legde hij uit waarom de veranderingen nodig waren. 'De zendelingen moeten geestelijk zijn voorbereid om de wereld in te gaan, een wereld die zo moeilijk en gecompliceerd is geworden. Ze moeten machtige verkondigers van het evangelie zijn. Ze moeten de leer goed kennen.'

De norm voor het zendingswerk verhogen was een belangrijke stap, maar naast het 'hoger leggen van de lat', zei ouderling Ballard, 'hebben we hard gewerkt om materiaal te verschaffen dat, naar we hopen, grote invloed zal hebben op de voorbereiding van onze zendelingen om meer kinderen van onze hemelse Vader te zoeken, te onderwijzen, te dopen en te behouden.'

Een nieuw boek

De belangrijkste veranderingen in het zendingsprogramma zijn aangebracht in de zendelingenlessen, de lessen voor nieuwe leden en het materiaal dat de zendelingen gebruiken om hun werk te plannen.

Predik mijn evangelie *vervangt* Leidraad voor de zendeling, *de zendelingenlessen, de lessen voor nieuwe leden en Evangeliestudie voor de zendeling.*

De voormalige *Leidraad voor de zendeling*, zendelingenlessen, lessen voor nieuwe leden en Evangeliestudie voor de zendeling – een totaal van zo'n 676 bladzijden – zijn vervangen door een enkel boek van zo'n 230 bladzijden, *Predik mijn evangelie* genoemd. In *Predik mijn evangelie* staan onderwerpen als het wezen van het zendingswerk, doelmatige studie en voorbereiding op lesgeven, de Geest herkennen en begrijpen, de rol van het Boek van Mormon begrijpen, christelijke eigenschappen ontwikkelen, een nieuwe taal leren, nuttig gebruik van de tijd maken, mensen zoeken om te onderwijzen, onderwijsvaardigheden verbeteren, mensen toezeggingen laten doen en nakomen, mensen op de doop en bevestiging voorbereiden, en met de leiders van de ring en wijk samenwerken.

'In dit materiaal wordt aangegeven wat een zendeling moet weten en doen om een leraar te worden, klaar om de boodschap van de herstelling van het evangelie aan de mensen in de wereld te verkondigen', zei ouderling Ballard.

Onderwijs, bekering en behoud

In het programma worden onderwijs, bekering en behoud onafscheidelijk met elkaar verbonden. Ook worden de inspanningen van de leden en de zendelingen in alle aspecten van het zendingswerk samengesmeed.

'Als er tijdens het bekeringsproces beter les wordt gegeven, is het gemakkelijker om dopelingen te behouden', zei president Hinckley.

De kern van *Predik mijn evangelie* zijn de nieuwe zendelingenlessen. De zendelingen hoeven geen zes zendelingenlessen en zes lessen voor nieuwe leden meer uit het hoofd te leren en te geven. In plaats daarvan bestuderen en leren ze de leerstellingen en beginselen in vijf basislessen en geven zelfopgemaakte lessen die op de behoeften van iedere onderzoeker of bekeerling zijn afgestemd. Iedere les is erop gericht de onderzoekers voor te bereiden op de schriftuurlijke vereisten voor de doop, die in Leer en Verbonden 20:37 staan beschreven.

De zendelingen kunnen niet meer een standaardles opzeggen. 'Om de leer uit te leggen moeten de zendelingen die begrijpen', zei ouderling Quentin L. Cook, algemeen

bestuurder van de afdeling zendingswerk. Het is gebaseerd op de aanmoediging in de Schriften: 'Tracht niet mijn woord te verkondigen, maar tracht eerst mijn woord te verkrijgen, en dan zal uw tong worden losgemaakt; dan, indien u dat verlangt, zult u mijn Geest en mijn woord hebben, ja, de macht Gods om mensen te overtuigen' (LV 11:21).

Het nieuwe materiaal is ook veel 'lidvriendelijker'. De leden van de kerk kunnen gemakkelijker met de zendelingen samenwerken bij het onderwijs aan hun vrienden en kennissen. De leden zullen ook eerder geneigd zijn om verwijzingen te geven en de zendelingen bij zich thuis laten komen om met die mensen over het evangelie te praten. Er moet een betere samenwerking zijn tussen zendelingen en wijken en ringen om onderzoekers te zoeken, te onderwijzen en te begeleiden, en om nieuwe leden te behouden.

Planning

Naast de nieuwe lessen worden in het nieuwe handboek enkele belangrijke aspecten van het zendingswerk behandeld, zoals doelen stellen, plannen en verantwoording afleggen van het verstandig gebruik van de tijd.

'Als je een doel stelt', zegt ouderling Richard G. Scott van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'en ernaartoe begint te werken, zal de Geest je leiden.'

Daarom is de wekelijkse planner vervangen door een planning voor

Door de Geest onderwijzen

In *Predik mijn evangelie* wordt van de zendelingen verwacht: 'Verzamelt de woorden des levens steeds als een schat in uw gedachten, en in die ure zal u het deel worden gegeven dat eenieder moet worden toegemeten' (LV 84:85). De zendelingen moeten nu het evangelie door de Geest bestuderen, leren en verkondigen.

'Toen ik zeventig jaar geleden op zending was', zegt president Gordon B. Hinckley op 15 oktober 2004 tijdens een satellietuitzending over zendingswerk, 'hadden we geen programma. De zendelingen besloten iedere ochtend wat ze zouden doen, en gingen dan op weg. Toch vonden zij onderzoekers om te onderwijzen.

'Jaren later, toen ik onder leiding van het Eerste Presidium en de Twaalf verantwoordelijk was voor het zendingsprogramma, werd het eerste gelijkgeschakelde plan geïntroduceerd en gebruikt. De resultaten waren goed, maar in de loop van de jaren is het plan uitgegroeid tot een werkwijze waarin uit het hoofd leren de belangrijkste inspanning was. De lessen werden mechanische uit het hoofd herhaald. De zendelingen waren eerder geneigd om op hun geheugen te vertrouwen dan op de Geest van de Heer.'

Tijdens de eerste wereldwijde instructiebijeenkomst voor leidinggevenden op 11 januari 2003, waarschuwde president Hinckley de zendelingen tegen het negeren van de Geest tijdens hun onderwijs.

'Al vele jaren hebben we een aantal standaardlessen. Daar is veel goeds uit voortgekomen. De zendelingen hadden altijd materiaal voor een systematische lesmethode. Maar helaas heeft dit in al te veel gevallen geresulteerd in uit het hoofd geleerde presentaties waar de Geest en persoonlijke overtuigingskracht aan ontbraken.'

Vervolgens citeerde hij Leer en Verbonden 46:2: 'Maar ondanks die dingen die geschreven staan, is het de ouderlingen van mijn kerk vanaf het begin opgedragen, en zo zal het altijd zijn, om alle bijeenkomsten te leiden zoals de Heilige Geest hen aanwijst en leidt.'

President Hinckley beloofde: 'Als de zendelingen zich aan dit beginsel houden (...) dan krijgt hun onderwijs nieuwe kracht. (...) Laat de zendelingen zich losmaken van hun uit het hoofd geleerde lessen. Laten zij met grote overtuiging spreken, ingegeven door de Geest van de Heer.'

De lessen in *Predik mijn evangelie* zijn tegelijkertijd een terugkeer naar de spontane prediking van de vroegere zendelingen en een stap in de goede richting. De zendelingen hebben nu materiaal als hulpmiddel dat is ontwikkeld aan de hand van jarenlange ervaring. ■

zes weken. In het boekje staan richtlijnen voor planning, ideeën om nieuwe onderzoekers te zoeken, wekelijkse doelen en een dagelijks plan met ruimte voor alternatieve plannen en notities.

Naast de wekelijkse planning van twee tot drie uur, besteden de collega's iedere avond een half uur om de volgende dag te plannen en ze bespreken die plannen in het kort iedere ochtend voordat ze aan het werk gaan. De planner, die samen met de werkgebiedmap gebruikt wordt, is een hulpmiddel voor de zendelingen om hun tijd goed in te delen en belangrijke gegevens over de onderzoekers te noteren.

'Als een zendeling (...) de Geest van de Heer bij zich heeft (...) kan de onderzoeker iets voelen', zegt ouderling Ballard. 'Dat is ook het doel van *Predik mijn evangelie*, om de zendelingen met die macht voor te bereiden. (...) In sommige delen van de wereld leven mensen die gewoon geen interesse in godsdienst hebben. Wij moeten daar doorheen prikken en ervoor zorgen dat de mensen de boodschap van de herstelling begrijpen. (...) De enige manier om dat te bereiken is door zendelingen die beter zijn opgeleid dan ooit tevoren.' ■

Groeiende kerk een 'enorme uitdaging' voor de afdeling onroerend goed

Patricia S. Norwood, Kerkelijke Tijdschriften

Zendingswerk wordt wel beschreven als een 'wonderbaar werk', en bij de *wonderbare* hoeveelheid nieuwe leden die jaarlijks het evangelie aanvaarden, hoort het uitdagende *werk* om de nieuwe en uitgebreide ringen en districten van de kerk te huisvesten.

Toen president Gordon B. Hinckley president van de kerk werd, sprak hij over de uitdagingen die bij de groeiende kerk horen. 'De grootste uitdaging die we hebben, tegelijkertijd de mooiste uitdaging, is de groei van de kerk. De enorme groei van de kerk creëert veel problemen en houdt in dat we kerken en andere gebouwen moeten bouwen – maar dat is een buitengewone en prachtige uitdaging.' (Jay M. Todd, 'President Gordon B. Hinckley: Fifteenth President of the Church', *Ensign*, april 1995, p. 6.)

Met diezelfde optimistische instelling probeert de afdeling onroerend goed van de kerk aan de vraag naar nieuwe kerkgebouwen te voldoen. In een toespraak tijdens de laatste oktoberconferentie zei president Hinckley: 'Er zijn nu wereldwijd 451 kerken in aanbouw, in verschillende bouwfases en van verschillende afmetingen. Dit enorme bouwprogramma is fenomenaal. Ik ken geen andere instantie die zoveel bouwt als wij.' ('De staat van de kerk', *Liahona*, november 2004, p. 4.) Er worden wereldwijd zo'n driehonderd gebouwen per jaar gebouwd, en 150 gebouwen vergroot. Tweederde van alle bouw vindt buiten de Verenigde Staten plaats.

FOTO ADAM C. OLSON

Het eerste instituutsgebouw in het Caraïbisch gebied, dat afgelopen november is ingewijd, was een van de ruim vierhonderd gebouwen waar in 2004 aan is gebouwd.

De kerk heeft vele jaren ervaring en heeft bewezen methoden ontwikkeld wat betreft het bouwen van kerken. President Hinckley zei ook: 'Dankzij die ervaring bouwen we nu betere kerken dan ooit tevoren.' (*Liahona*, november 2004, p. 4.)

Voordat een kerk wordt gebouwd, onderzoekt de afdeling onroerend goed of er andere opties voor de wijk of gemeente zijn, zoals samen met een andere wijk of gemeente een gebouw gebruiken, het vergaderschema aanpassen zodat meer wijken of gemeentes van een gebouw gebruik kunnen maken, of een

FOTO ADAM C. OLSON

De Santo Domingotempel (Dominicaanse Republiek), die in 2000 is ingewijd, is een prachtig gebouw in een drukke stad. 'Onze kerken zien er mooi uit', zei president Hinckley. 'Ze zijn een aanwinst voor de buurt waarin ze gebouwd worden.'

bestaand gebouw vergroten. Als er wordt bepaald dat er een nieuw gebouw nodig is, wordt er een verzoek ingediend dat op basis van prioriteit wordt behandeld, afhankelijk van andere verzoeken en de beschikbare middelen. Als een verzoek is goedgekeurd, wordt het op de lijst met voorgestelde projecten geplaatst en naar het bestedingscomité van de kerk gestuurd. Als het plan definitief is goedgekeurd, wordt het ontworpen, gebouwd en ingewijd.

De kerk gebruikt vaak standaardontwerpen om kosten te besparen, de efficiëntie tijdens de bouw te vergroten, steun aan programma's van de kerk te geven en een bepaald imago in de omgeving te handhaven. 'Onze kerken zien er mooi uit', zei president Hinckley. 'Ze zijn een aanwinst voor de buurt waarin ze gebouwd worden. Ze worden goed onderhouden. (…) Ze verenigen schoonheid en bruikbaarheid in zich. Ze lijken veel op elkaar, en dat is precies wat we willen. Door ons aan een bepaald bouwmodel te houden, komen we niet alleen tegemoet aan de behoeften van onze mensen, maar besparen we ook nog eens miljoenen dollars.' (*Liahona*, november 2004, p. 4.)

In veel gevallen is de aankoop van de grond het grootste probleem. In sommige gebieden met een grote bevolkingsdichtheid is land schaars en zeer duur. Dat heeft ertoe geleid dat enkele tempels, zoals in Manhattan en Hongkong, in bestaande gebouwen van de kerk gebouwd worden. In dergelijke gebieden worden vaak ontwerpen met meerdere verdiepingen gebruikt.

In het verleden moesten de leden zelf met een groot deel van het geld voor een gebouw over de brug komen. Nu wordt er niet meer van de leden gevraagd om hun geld voor gebouwen op te offeren, maar ze worden wel gevraagd om aan de zorg en het onderhoud van het gebouw bij te dragen. Behalve dat dit de kerk financieel helpt, geeft het de leden die het gebouw gebruiken ook een gevoel van betrokkenheid en respect.

Een ander probleem zijn de misverstanden die soms over de kerk bestaan. Soms is er tegenstand van de gemeenschap als er een nieuw gebouw wordt aangekondigd. De kerk werkt eraan om die problemen zo mogelijk op te lossen. Goddelijke interventie ten behoeve van de kerk van de Heer komt niet zelden voor.

Naarmate de kerk groeit, zal de bouw van kerken voor de Heer

doorgaan, want dat zijn de plekken waar het evangelie wordt geleerd, waar heilige verbonden worden gesloten en waar het leven van veel mensen verandert. 'Het is echter wel waar dat de zon nooit zal ondergaan over dit werk van de Heer dat veel mensen op aarde ten goede beïnvloedt', zei president Hinckley in een toespraak tijdens de oktoberconferentie in 2003. 'Ons werk kent geen grenzen. Onder de voorzienigheid van de Heer zal het verdergaan. De landen waar we nu niet binnen komen, zullen op een goede dag opengaan. Dat geloof ik stellig. Daar vertrouw ik op. Dat is mijn getuigenis.' ('De staat van de kerk', *Liahona,* november 2003, p. 7.) ■

Uitzending van de algemene jongevrouwenbijeenkomst

De algemene jongevrouwenbijeenkomst wordt op 26 maart 2005 in het Conferentiecentrum in Salt Lake City gehouden. Het thema dit jaar is: 'Een groot en wonderbaar werk.'

Dit programma wordt die dag om 18.00 uur plaatselijke tijd uitgezonden en herhaald om 20.00 uur plaatselijke tijd via de satelliet van de kerk in de Verenigde Staten, Canada, het Caraïbisch gebied, Mexico, Midden-Amerika, Brazilië, gedeelten van Uruguay, en andere gebieden in Zuid-Amerika.

De uitzending voor andere gebieden vindt een week later plaats, op verschillende tijdstippen, op zaterdag of zondag.

Het programma wordt uitgezonden in de volgende talen: Armeens, Bislama, Bulgaars, Cambodjaans, Cebuano, Deens, Duits, Engels (met ondertiteling), Ests, Fiji, Fins, Frans, Grieks, Guarani, Haïtiaans, Hmong, Hongaars, IJslands, Indonesisch, Italiaans, Japans, Kantonees, Kiribati, Koreaans, Laotiaans, Lets, Litouws, Mandarijn, Marshallees, Mongools, Navajo, Nederlands, Noors, Oekraïens, Pohnpeiaans, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch, Samoaans, Spaans, Tagalog, Tahitiaans, Thai, Tongaans, Tsjechisch, Vietnamees en Zweeds. Niet alle talen zijn in alle gebieden te ontvangen.

Het geluid is in verschillende talen ook live via internet te volgen. Ga naar **www.lds.org/broadcast** voor wijzigingen en updates. Op 28 maart is het geluid van de uitzending in bijna alle bovengenoemde talen in het uitzendarchief te beluisteren.

Enkele maanden na de uitzending is er ook een DVD van de uitzending verkrijgbaar, in alle bovengenoemde talen, maar ook in het: Albanees, Chuukees, Kroatisch, Malagasi en Swahili.

Er kunnen veranderingen in het uitzendschema en de beschikbare talen worden aangebracht. Voor de meest recente gegevens neemt u contact op met uw priesterschapsleiders. ■

Satellietuitzending haardvuuravond voor jongeren

Ouderling David E. Sorensen van het Presidium der Zeventig spreekt op 6 maart 2005 de jongeren van de kerk toe tijdens een CES-haardvuuravond, die gehouden wordt in het Marriott Center te Provo (Utah). De bijeenkomst wordt rechtstreeks uitgezonden in het Engels, Frans, Portugees en Spaans.

De uitzending wordt een week later, op 13 maart, in andere talen vertolkt en uitgezonden. Het gaat om de talen Armeens, Bulgaars, Cambodjaans, Deens, Duits, Fins, Hongaars, Indonesisch, Italiaans, Japans, Kantonees, Koreaans, Mandarijn, Marshallees, Mongools, Nederlands, Noors, Oekraïens, Russisch, Samoaans, Tagalog, Thai, Tongaans, Vietnamees en Zweeds.

Neem contact op met uw plaatselijke leiders voor de uitzendtijden. ■

In het nieuws

De kerk opent eerste voorraadhuizen voor de bisschoppen in Midden-Amerika

In augustus 2004 heeft de kerk de eerste voorraadhuizen voor de bisschoppen in Midden-Amerika geopend, met voorzieningen in Guatemala, El Salvador en Honduras, zodat de bisschoppen en

gemeentepresidenten mensen in nood van voedsel kunnen voorzien.

In de voorraadhuizen zijn basisartikelen te krijgen zoals bonen, maïzena, meel, haver, olie, melkpoeder, rijst, zout, suiker en sojabonen. Er werken alleen vrijwilligers.

Door de voorraadhuizen, die door het gebiedspresidium waren aangevraagd, kunnen de kosten van de welzijnsbehoeften worden verlaagd, omdat de goederen nu in bulk gekocht kunnen worden.

Tijdens een open dag legden de leiders uit dat het welzijnsprogramma in het leven is geroepen om mensen in nood te helpen en dat het geen levensstijl is. Wie hulp ontvangt moet aan de vereisten voldoen die de bisschop of gemeentepresident stelt. In ruil laat hij het lid zo mogelijk vrijwilligerswerk verrichten.

FOTO MET DANK AAN *CHURCH NEWS*

Japanse leden van de kerk die hielpen bij het opruimen na de tyfoon Tokage zijn te herkennen aan hun vest met de woorden 'Helpende handen'.

Verwoestende tyfoon treft leden van de kerk in Japan

Het tyfoonseizoen in Japan was vorig jaar rampzalig. De tyfoon Tokage, wat in het Japans *hagedis* betekent, was de tiende van het jaar. Normaal gesproken bereiken er maar drie tyfoons tijdens het tyfoonseizoen het land. Tokage, de laatste tyfoon van het seizoen, was de ergste sinds 1979. Het dodental was 78, meer dan twaalf mensen werden vermist en honderden raakten gewond. In het tyfoonseizoen in 2004 zijn 170 mensen om het leven gekomen.

De tyfoon Tokage bereikte Japan op 20 oktober 2004, met harde wind en zware regenval, waardoor enorme golven ontstonden en er in het land honderden aardverschuivingen plaatsvonden. Alle drie grote eilanden van Japan werden getroffen, waarna de tyfoon naar het oosten over de Grote Oceaan trok om in een tropische storm over te gaan.

Het grootste deel van Japan kwam stil te liggen, als voorbereiding op het geweld. Mensen werden van hun werk naar huis gestuurd, openbare scholen waren gesloten en het bus-, trein- en vliegverkeer kwam volledig stil te liggen. Er werden ruim 927 vluchten geannuleerd, 265 duizend huizen kwamen zonder stroom te zitten, en bijna tienduizend mensen moesten geëvacueerd worden.

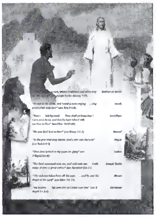
De leden van de gemeente Toyooka, in het district Fukuchiyama, werden zwaar getroffen door de tyfoon. De huizen van 32 leden, de woonruimte van de zendelingen en het kerkgebouw van de gemeente liepen onder water. Leden uit het hele gebied reisden urenlang over overstroomde, beschadigde wegen om de getroffen leden, hun vrienden en andere mensen van humanitaire hulp te voorzien.

Volgens de Japanse hulpverleningsdienst liepen ruim 40 duizend huizen waterschade op, en werden ruim 2.700 huizen ernstig beschadigd of verwoest. Het aantal doden en verwoeste huizen door aardverschuivingen is zo groot omdat Japan voor meer dan zeventig procent uit bergen bestaat. Veel huizen zijn onderaan steile hellingen gebouwd.

De volgende zondag kwamen de leden van de gemeente Toyooka op de tweede verdieping van het kerkgebouw bij elkaar voor de avondmaalsdienst. 'We waren allemaal moe en uitgeput, maar door die speciale dienst van een uur zijn alle leden geestelijk gevoed', zei gemeentepresident Yoshihiro Furutani. Die dag was het aantal aanwezigen groot en het is sindsdien blijven groeien. ■

Church News *heeft bijgedragen aan dit artikel.*

JESUS CHRIST IS MY SAVIOR

Extra ideeën voor de participatieperiode, maart 2005

Jeugdwerkleidsters kunnen de volgende ideeën gebruiken als aanvulling op de participatieperiode in deze uitgave van de Liahona. *Voor de les, de instructies en de activiteit die overeenkomen met deze ideeën, raadpleegt u 'Jezus Christus is mijn Heiland' op p. K4 en K5 van* De Kindervriend *in deze uitgave.*

1. Hang het zesde geloofsartikel op en zeg het met de kinderen op. Leg de betekenis uit van *vroegchristelijke kerk* (de kerk van Jezus Christus toen Hij op aarde was). Help de kinderen met het uit het hoofd leren van het zesde geloofsartikel (zie *Onderwijzen – geen grotere roeping* [1999], pp. 171–172). Aan de ene kant van het bord hangt u platen zoals de volgende uit Evangelieplaten: 205 (De jonge Jezus in de tempel), 208 (Johannes de Doper doopt Jezus), 213 (Jezus geneest de blinde), 225 (Het laatste avondmaal), 235 (Gaat heen in de gehele wereld), 601 (De doop), 604 (Het avondmaal ronddienen), 609 (Een jong paar gaat naar de tempel), 612 (Zendelingen brengen het evangelie van Jezus Christus), en 613 (De zieken zalven). Aan de andere kant van het bord hangt u plaat 211 (Christus ordent de apostelen). Leer de kinderen dat Christus zijn kerk organiseerde toen Hij op aarde was, en de apostelen in zijn tijd de bevoegdheid ('sleutels van het koninkrijk', of sleutels van het priesterschap) gaf. Lees en bespreek Matteüs 16:18–19. Hang een plaat op van het huidige Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf Apostelen. Lees LV 107:18 voor en leer de kinderen dat profeten en apostelen tegenwoordig dezelfde bevoegdheid (sleutels) hebben. Maak van papier vijf sleutels met elk een van de volgende verwijzingen erop: (1) LV 20:72–74; (2) Matteüs 4:23; (3) Lucas 2:46–49; (4) LV 84:64–70; (5) Matteüs 28:19–20. Deel de klas op in vijf groepen, en geef iedere groep een sleutel. Laat de kinderen de teksten opzoeken en bespreken welke taken van de priesterschap worden beschreven. Vergelijk in welke opzichten die taken in de tijd van Christus hetzelfde of anders waren. Leg uit dat de beginselen toen hetzelfde waren als nu. Laat iedere groep platen aan het bord uitkiezen waar die taak van de priesterschap op wordt uitgebeeld, zowel van de tijd van Christus als van onze tijd. Laat iedere groep verslag uitbrengen en hun platen ophangen.

2. *Klaspresentatie:* Vraag van tevoren enkele kinderen om een verhaal te vertellen over een van de getuigen van de opstanding van Christus (zie onder). Vertel in uw eigen woorden het verhaal van de dood van Christus aan de hand van de volgende Evangelieplaten: 230 (De kruisiging), 231 (Jezus wordt begraven), 232 (Het graf van Jezus). Laat de kinderen nadenken over de manier waarop de familieleden en vrienden van Jezus zich gevoeld moeten hebben toen Hij stierf. Vertel dat we enkele van die 'vrienden' hebben uitgenodigd om iets te vertellen over de vreugde die zij voelden toen ze wisten dat Jezus was herrezen. Met gebruik van naamkaartjes laat u de kinderen de verhalen vertellen van de volgende mensen die Christus na zijn opstanding zagen. Maria van Magdala (zie Johannes 20:11–18), Petrus en Johannes (zie Johannes 20:2–10), Kleopas (zie Lucas 24:13–32), de discipelen (zie Lucas 24:33–53; Johannes 20:19–22), Tomas (zie Johannes 20:24–29), en de Nephieten (zie 3 Nephi 11:8–17). Nadat de kinderen hun verhalen hebben verteld, verwijdert u hun naamkaartjes, verandert u de volgorde waarin de kinderen staan, en laat ze aan de andere kinderen aanwijzingen van één regel geven. De andere kinderen moeten raden wie zij zijn. (Bijvoorbeeld: 'Ik geloofde niet dat Jezus uit de dood was herrezen totdat ik Hem met mijn eigen ogen zag. Wie ben ik?' of 'Ik ben een apostel

VOOR DE KINDEREN • DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • MAART 2005

De Kindervriend

De boodschap op een etiket

PRESIDENT THOMAS S. MONSON
Eerste raadgever in het Eerste Presidium.

De National Gallery in Londen is een van de belangrijkste kunstmusea in de hele wereld. Toen ik er een keer was, zag ik dat er prachtige portretten en landschappen hingen waar de naam van de kunstenaar niet op stond. Toen zag ik de volgende uitleg: 'De informatie bij de schilderijen kan vaak (...) onze mening beïnvloeden; en hier hebben we dat opzettelijk minder belangrijk gemaakt, in de hoop dat de bezoekers de informatie pas zullen lezen nadat ze het kunstwerk bekeken hebben en hun eigen mening erover hebben gevormd.'

Net als de naambordjes op schilderijen is het uiterlijk van mensen vaak misleidend. Er zijn mensen die ogenschijnlijk geen talent hebben. Typerend was de aanduiding onder een schilderij van de jonge Abraham Lincoln voor zijn bescheiden geboortehuis — een eenvoudige blokhut. Er stond: 'Slecht behuisd, slecht gekleed en ondervoed.' Maar de echte aanduiding van de jongen was niet beschreven: 'Tot onsterfelijke roem voorbestemd.'

DAVID LINDSLEY, *CHRISTUS IN DE TEMPEL*, NAAR EEN SCHILDERIJ VAN HEINRICH HOFMANN; WILLIAM HENRY MARGETSON, *VISIOEN VAN DE JONGE SAMUËL*

Een dichter heeft geschreven:

Niemand weet wat een jongen waard is;
dat moeten we afwachten.
Maar elke man die een hoge positie bekleedt,
is ooit een jongen geweest.

De jonge Samuel moet er als iedere jongen van zijn leeftijd hebben uitgezien toen hij onder leiding van Eli in dienst van de Heer werkzaam was. Toen Samuel naar bed was gegaan en de stem van de Heer hoorde, die hem riep, dacht Samuel dat het de bejaarde Eli was die hem riep en hij antwoordde: 'Hier ben ik' (1 Samuel 3:4). Maar toen Eli naar het verhaal van de jongen had geluisterd en hem verteld had dat het de Heer was, volgde Samuel de raad van Eli op en beantwoordde de oproep van de Heer met de gedenkwaardige woorden: 'Spreek, want uw knecht hoort' (1 Samuel 3:10). Vervolgens staat er: 'Samuel nu groeide op, en de Here was met hem. (...)

'En geheel Israël van Dan tot Berseba kwam tot de erkenning, dat aan Samuel door de Here het ambt van profeet was toevertrouwd' (1 Samuel 3:19–20).

In zijn jeugd was Jezus in de tempel te vinden, 'te midden der leraren', en zij luisterden naar Hem en stelden Hem vragen.

'Allen nu, die Hem hoorden, waren verbaasd over zijn verstand en zijn antwoorden' (Lucas 2:46–47). De schriftgeleerden in de tempel mogen de jongen dan wel het etiket 'intelligent' hebben opgeplakt, maar zeker niet dat van 'Zoon van God en toekomstige Verlosser van het hele mensdom'.

De boodschap op het etiket van een nederig hart luidt: 'Heer, hier ben ik.' Dat gold voor de jonge Samuel; en dat was de ervaring van Jezus. Moge het altijd het etiket zijn dat eenieder van ons wordt opgeplakt. ●

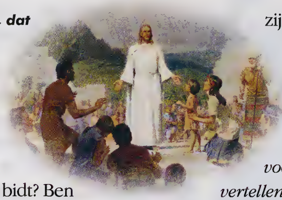
President Monson leert ons dat er op het etiket van een nederig hart staat: 'Heer, hier ben ik.'

Aangepast overgenomen uit 'Etiketten', Liahona, *september 2000, pp. 2–7.*

JEZUS CHRISTUS IS MIJN HEILAND

'Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat eenieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe' (Johannes 3:16).

MARGARET LIFFERTH

Krijg je een rustig gevoel als je bidt? Ben je dankbaar als je aan je zegeningen denkt? Als je jeugdwerkliedjes zingt, voel je dan dat je hemelse Vader en Jezus Christus dichtbij zijn? Deze geestelijke gevoelens zijn het begin van je getuigenis.

Het is een belangrijk deel van je getuigenis als je gelooft dat Jezus Christus een belangrijke rol in het plan van onze hemelse Vader speelt. Maria was zijn moeder. Hij 'nam toe in wijsheid en grootte' (Lucas 2:52). Hij liet zich dopen, als voorbeeld voor ons. Hij organiseerde de kerk, Hij riep twaalf apostelen en Hij verkondigde het evangelie. Hij genas de zieken en wekte de doden op. En Hij leed voor onze zonden, stierf en stond weer op. Door Jezus Christus zullen wij allemaal opstaan. Door Hem kunnen we ons bekeren en bij Hem en onze hemelse Vader terugkeren.

Je getuigenis van de Heiland wordt sterker als je meer over Hem leert en als je de getuigenissen van de profeten leest. Je kunt sommige van deze getuigenissen in de Schriften lezen. President Gordon B. Hinckley heeft zijn getuigenis aan de kinderen gegeven: 'Jezus is mijn Vriend. Hij is mijn Voorbeeld. Hij is mijn Leraar. Hij is mijn Genezer. Hij is mijn Leider. Hij is mijn Heiland en Verlosser. Hij is mijn God en mijn Koning. Dankbaar, en met onverminderde liefde getuig ik hiervan.' (Zie 'Mijn getuigenis', *Liahona,* juli 2000, p. 85.)

Profeten en teksten bij elkaar zoeken

Veel profeten hebben Jezus Christus gezien en zijn door Hem onderwezen. In de teksten op bladzijde K5 staat iets over die profeten. Zoek de teksten op om erachter te komen wie de profeet is en om de rest van zijn verhaal te lezen. Zoek dan de profeten en de teksten bij elkaar.

Ideeën voor de participatieperiode

1. Vraag drie of vier volwassen leden om een verhaal uit de Schriften over het voorbeeld van Jezus voor te bereiden en te vertellen, en uit te leggen hoe zij zijn voorbeeld hebben gevolgd. Leer de kinderen aan de hand van de evangelieplaten 240 (Jezus de Christus) en 212 (De bergrede) dat Jezus een voorbeeld voor ons was. Hang de platen op. Leg de betekenis van het woord voorbeeld uit. Laat de volwassen leden hun verhaal vertellen. Geef de kinderen een vel papier in de vorm van een voetafdruk. Laat hen tekenen of opschrijven hoe zij het voorbeeld van Jezus kunnen volgen. Hang de voetafdrukken zo op dat ze een pad vormen dat naar de platen van Christus leidt.

2. Bespreek het derde geloofsartikel. Leg uit dat we aan de verzoening denken als we aan het avondmaal deelnemen. Vertel het verhaal van het laatste avondmaal in Matteüs 26:17–30. Lees of vertel het verhaal van Jezus die het avondmaal aan de Nephieten gaf. (Zie 3 Nephi 18.) Leer ze dat we, als we aan het avondmaal deelnemen, beloven Jezus altijd 'indachtig te zijn'. Een van de manieren om Jezus tijdens het avondmaal indachtig te zijn, is aan de verhalen te denken die we van Hem kennen. Laat de kinderen in een kring zitten. Leg verscheidene platen over verhalen uit het leven van Jezus ondersteboven neer. Laat de kinderen een voorwerp doorgeven terwijl de pianiste zachtjes speelt. Als de muziek stopt, laat u het kind dat het voorwerp in handen heeft een plaat uitkiezen. Het kind kan het verhaal vertellen of enkele kinderen vragen hem of haar te helpen om het verhaal uit te beelden. Afhankelijk van de beschikbare tijd kunt u dit herhalen. Laat de omslag van het boek Geloof in God *zien. Herinner de oudere kinderen eraan dat als zij dit boek mee naar de kerk nemen, de plaat van Jezus hen kan helpen om tijdens het avondmaal en de rest van de week aan Hem te denken.* ●

'Ik [zag] twee Personen, wier glans en heerlijkheid elke beschrijving tarten, boven mij in de lucht staan' (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:17).	*Broeder van Jared*
'Hij viel ter aarde, en hoorde een stem zeggen: "Waarom vervolgt gij Mij?"' (Zie Handelingen 9:3–8.)	*Jakob*
'En nu zeg ik (...) vaarwel (...). Dan zult gij weten dat ik Jezus heb gezien en dat Hij van aangezicht tot aangezicht met mij heeft gesproken' (zie Ether 12:38–39).	*Saulus/Paulus*
'Hij zag God van aangezicht tot aangezicht' (zie Mozes 1:1–2).	*Moroni*
'In het sterfjaar van koning Uzzia zag ik de Here zitten' (zie Jesaja 6:1).	*Nephi*
'Gij hebt in uw jeugd zijn heerlijkheid aanschouwd' (zie 2 Nephi 2:2–4).	*Jesaja*
'De Heer verscheen aan mij en zeide tot mij: (...) Ik zal van u een grote natie maken' (zie Abraham 2:6–11).	*Joseph Smith*
'De sluier werd van de ogen (...) weggenomen, en hij zag de vinger des Heren' (zie Ether 3:6–16).	*Mozes*
'Mijn broeder (...) heeft Hem ook gezien evenals ik Hem heb gezien' (zie 2 Nephi 11:2–3).	*Abraham*

Het licht van God

'Gij zult in liefde met elkaar leven' (LV 42:45).

Uit een interview met Susan W. Tanner, algemeen jongevrouwenpresidente; door Kimberly Webb van de afdeling kerkelijke tijdschriften.

Ik ben gek op jeugdwerkliedjes en lofzangen. Toen ik jong was, was 'The Light Divine' [Het licht van God] (*Hymns*, 305) een van mijn lievelingsliederen omdat het een herinnering was dat God ons deze prachtige wereld heeft gegeven. Ik vond 'Ik lees graag dat mooie verhaal' (*Kinderliedjes*, p. 35) ook erg mooi, omdat ik eraan moest denken hoe fijn het zou zijn om in de armen van Jezus te zijn.

Ik kan me niet herinneren dat ik ooit *geen* getuigenis had. Ik heb altijd geweten dat ik een kind van God ben. Als je dat weet, veranderen je gevoelens over jezelf en verandert je gedrag.

Ik weet zeker dat ik de liefde van

Van links naar rechts: Op vierjarige leeftijd met haar neef Ted Winder. Met haar moeder op haar trouwdag. Met haar vader toen ze op de middelbare school zat.

mijn hemelse Vader kon voelen omdat er bij ons thuis zoveel liefde was. Ik ben op een melkveebedrijf opgegroeid en heb als kind met mijn neefjes en nichtjes boomhutten gebouwd en honkbal gespeeld. Ze waren als broers en zussen voor mij, omdat we in dezelfde laan woonden. We leefden, werkten en speelden samen.

Mijn vader was een vredestichter. Hij wist wat belangrijk was en maakte zich niet druk over dingen die niet zo belangrijk waren. Hij was verstandig en gaf mijn broers en mij het advies om over onze beslissingen na te denken. Hij zei altijd: 'Ik hou van je, je hebt een goed hart, en ik weet dat je het goede zult doen.'

Mijn eerste herinnering aan mijn vader is dat ik hem zag studeren. Iedere dag stond hij vroeg op om de sproeiers op het land aan te zetten, en dan kwam hij binnen om in de Schriften te lezen. Ik zat graag bij hem in zijn studeerkamer om prentenboeken te bekijken of te tekenen. Ik sta nog steeds graag vroeg op om mijn Schriften te bestuderen, net als hij.

Ik deed altijd veel met mijn moeder. Ik leerde koken toen ik acht was en naaien toen ik negen was. Ik vond het leuk omdat zij het leuk vond. Als we samen werkten, zongen we jeugdwerkliedjes, en ze leerde me altijd dat we gelukkig kunnen zijn als we van ons huis een thuis maken.

Ze leerde me ook om voor anderen te zorgen. Op de eerste dag dat ik naar de kleuterschool ging, bracht ze me naar mijn klas, wees naar de lerares en zei: 'Kijk! Je zit in de klas van juffrouw Merrill. Je broer Rick zat vorig jaar ook bij haar in de klas. Ze is een hele fijne lerares.' Dat nam wat van mijn spanning weg. Toen zag mijn moeder dat een ander meisje met haar armen voor haar gezicht stond te huilen. Ze fluisterde: 'Ga maar naar haar toe, en wees haar vriendin.' Dat deed ik. Toen het meisje niet meer huilde, merkte ik dat mijn moeder weg was. Maar ik was niet zenuwachtig meer.

Boven: broeder en zuster Tanner en hun vijf kinderen, twee schoonzoons en drie van hun vijf kleinkinderen. Onder: zuster Tanner en haar ouders.

Mijn moeder leerde me ook dat ik geloof moest hebben. Ze zei altijd: 'Pas op waar je voor bidt, want onze hemelse Vader verhoort onze gebeden.'

Ik had vroeger een kettinkje met een mosterdzaadje in het hangertje, om me eraan te herinneren dat ik geloof moest hebben. Toen ik naar de universiteit ging, gaf ik het aan mijn moeder en vertelde haar dat zij altijd mijn grootste voorbeeld van geloof was.

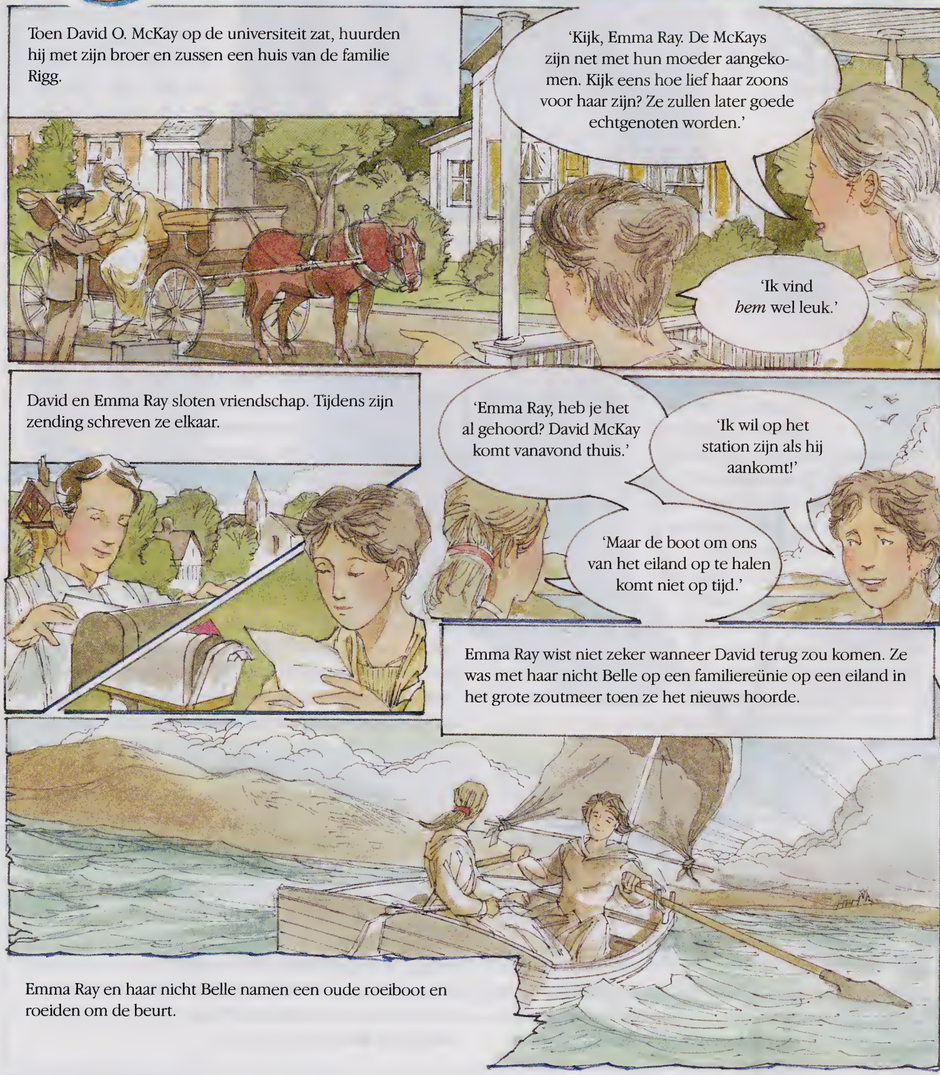
Je kunt nooit te veel geloof hebben. Je bent met het licht van Christus geboren en je kunt thuis een licht zijn, ook als de anderen geen lid van de kerk zijn. Dat weet ik omdat de ouders van mijn moeder bijna nooit naar de kerk gingen toen ze jong was. Zij wilde graag naar het jeugdwerk. Zij wilde zich graag laten dopen. Ze was de oudste, en ze nam haar jongere broer en zus mee naar de kerk. Later volgden haar ouders haar voorbeeld. In wat voor gezin je ook leeft, je kunt een licht voor ze zijn en kunt ze geluk brengen.

Als je probeert onze hemelse Vadert te volgen, zal Hij je niet in de steek laten. Hij zal je helpen. Neem de tijd om je hemelse Vader zelf te aanbidden, bijvoorbeeld in je eigen kamer. Bid tot Hem. Leer de woorden van mooie jeugdwerkliedjes uit je hoofd, en vergeet ze niet. Door die woorden zul je hoop, troost en leiding ontvangen. ●

UIT HET LEVEN VAN PRESIDENT DAVID O. McKAY

David en Emma Ray

ILLUSTRATIE MIKE EAGLE

Aangepast overgenomen uit Susan Arrington Madsen, The Lord Needed a Prophet *(1990), pp. 139–140; David Lawrence McKay,* My Father, David O. McKay *(1989), pp. 1–2; en Boyd K. Packer,* Eternal Love *(1973), p. 21.*

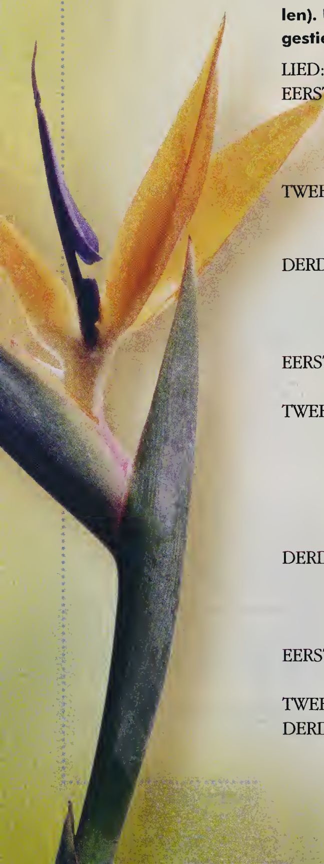

Waarom we ons verheugen

EEN PAASPROGRAMMA VAN RONDA GIBB HINRICHSEN

Zie Matteüs 26–27; Lucas 22–24; Johannes 18–21; 3 Nephi 8–11.

NB: U hebt drie vertellers nodig (of u kunt veel kinderen de rol van verteller laten spelen). U kunt platen uit de *Liahona* of *Evangelieplaten* gebruiken. De liederen zijn suggesties. U kunt andere liederen of lofzangen over de Heiland gebruiken.

LIED: **'Dierbare Heiland' (*De Ster*, oktober 1998, pp. K4–K5).**

EERSTE VERTELLER: ***Laat evangelieplaat 227 — Jezus bidt in Getsemane — zien.***
Jezus houdt zoveel van ons dat Hij voor onze zonden zijn leven heeft gegeven.

TWEEDE VERTELLER: Hij zegt: 'Want zie, Ik, God, heb deze dingen voor allen geleden, opdat zij niet behoeven te lijden als zij zich bekeren' (LV 19:16).

DERDE VERTELLER: Het volmaakte leven van Jezus, zijn lijden in de hof van Getsemane, zijn dood aan het kruis en zijn opstanding maken deel uit van de verzoening. Door de verzoening is het mogelijk geworden dat iedereen bij Hem kan terugkeren.

EERSTE VERTELLER: Daarom verheugen we ons. We zijn gelukkig, en als we ons verheugen laten we zien hoe dankbaar we zijn.

TWEEDE VERTELLER: ***Laat evangelieplaat 228 — Jezus verraden — zien.***
Kort nadat Jezus in de Hof van Getsemane had geleden, kwamen goddeloze mensen met zwaarden en stokken naar Hem toe om hem te arresteren. Zij brachten Hem naar de hogepriester, de ouderlingen en de schriftgeleerden die Hem wilden doden.

DERDE VERTELLER: Toen brachten ze Hem naar de Romeinse leider Pilatus, die het gezag had om Hem te doden. De mensen zeiden tegen Pilatus dat Jezus veel misdaden had begaan en dat Hij moest sterven.

EERSTE VERTELLER: Pilatus geloofde hen niet. Pilatus wist dat Jezus onschuldig was en wilde Hem vrijlaten.

TWEEDE VERTELLER: Het volk riep: 'Kruisig Hem, kruisig Hem' (Lucas 23:21).

DERDE VERTELLER: Uiteindelijk gaf Pilatus zijn soldaten de opdracht om Jezus te kruisigen.

EERSTE VERTELLER: ***Laat evangelieplaat 230 — De kruisiging— zien.*** Jezus leed vele uren aan het kruis.

TWEEDE VERTELLER: Toen riep Jezus met luide stem: 'Vader, in uw handen beveel Ik mijn geest' (Lucas 23:46).

DERDE VERTELLER: Jezus stierf.

EERSTE VERTELLER: De lucht was donker. De aarde werd door een grote aardbeving getroffen.

TWEEDE VERTELLER: De discipelen en vrienden van Jezus waren erg verdrietig.

LIED: **Begin zachtjes het lied 'Op een mooie lentedag' te neuriën of te spelen (*Kinderliedjes,* p. 57).**

DERDE VERTELLER: Na drie dagen kwam de geest van Jezus terug in zijn lichaam. Hij was herrezen.

EERSTE VERTELLER: Omdat Jezus is herrezen, kan iedereen die overlijdt weer tot leven komen als zijn of haar geest en lichaam worden herenigd.

LIED: **Tweede couplet van 'Op een mooie lentedag' (*Kinderliedjes,* p. 57).**

TWEEDE VERTELLER: De herrezen Heiland verscheen aan veel mensen.

DERDE VERTELLER: ***Laat evangelieplaat 233 — Maria en de opgestane Heer — zien.*** Eerst Maria van Magdala. Ze hield heel veel van Jezus en ze was blij toen ze Hem zag.

EERSTE VERTELLER: ***Laat evangelieplaat 234 — Jezus toont zijn wonden — zien.*** Later verscheen Jezus aan zijn discipelen. Zij raakten de wonden in zijn handen en voeten aan. Ze zagen Hem eten. Ze wisten dat Hij weer leefde, en ze waren blij.

LIED: **'Hij stierf, zodat wij weer kunnen leven' (*Liahona,* april 2005).**

TWEEDE VERTELLER: Net als er een grote storm in Jeruzalem was toen Jezus stierf, was er een nog grotere storm in Amerika.

DERDE VERTELLER: Door aardbevingen, branden en overstromingen werden veel steden verwoest. En bergen stortten in.

EERSTE VERTELLER: De lucht werd zwart. Kaarsen wilden niet branden. Vuur wilde niet branden. Niemand kon iets zien.

TWEEDE VERTELLER: De Nephieten werden bang en begonnen te huilen. Veel van hun familieleden en vrienden waren gestorven.

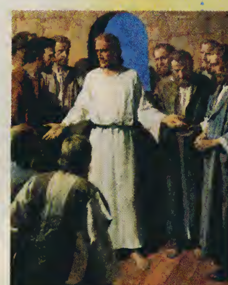
DERDE VERTELLER: Hun huizen waren verwoest. Ze wilden dat ze zich van hun zonden hadden bekeerd. Drie dagen lang huilden ze in duisternis. En toen:

EERSTE VERTELLER: Hoorden ze een zachte stem. Die zei: 'Ik ben Jezus Christus, de Zoon van God. (...) Wie zich bekeert en

LINKS: FOTO © PHOTODISC; HARRY ANDERSON, DE OPSTANDING; RECHTS: HARRY ANDERSON, CHRISTUS IN GETSEMANÉ; TED HENNINGER, JUDAS VERRAADT CHRISTUS; HARRY ANDERSON, DE KRUISIGING; HARRY ANDERSON, ZIET MIJN HANDEN EN MIJN VOETEN

(...) tot Mij komt, die zal Ik aannemen, (...) Zie, voor zodanigen heb Ik mijn leven afgelegd, en het wederom opgenomen; daarom, bekeert u, en komt tot Mij, gij einden der aarde, en laat u redden' (3 Nephi 9:15, 22).

TWEEDE VERTELLER: Toen de derde dag eindelijk voorbij was, werd het weer licht op aarde. De Nephieten verheugden zich en prezen hun Verlosser.

DERDE VERTELLER: Enige tijd later gingen veel mensen naar de tempel in het land Overvloed. Ze spraken over de veranderingen die op aarde hadden plaatsgevonden.

EERSTE VERTELLER: Ze spraken over Jezus.

TWEEDE VERTELLER: Plotseling hoorden ze een andere stem. Het was een zachte stem. De mensen luisterden aandachtig naar de stem van onze hemelse Vader.

DERDE VERTELLER: Hij zei: 'Ziet mijn geliefde Zoon, in wie Ik mijn welbehagen heb, in wie Ik mijn naam heb verheerlijkt; luistert naar Hem' (3 Nephi 11:7).

EERSTE VERTELLER: ***Laat evangelieplaat 315 — Christus verschijnt aan de Nephieten— zien.*** De Nephieten keken omhoog en zagen Jezus uit de hemel komen.

TWEEDE VERTELLER: Jezus zei: 'Staat op en nadert tot Mij om uw hand in mijn zijde te steken, en ook om de tekens van de nagels in mijn handen en in mijn voeten te voelen, opdat gij zult weten dat Ik de God van Israël en de God der gehele aarde ben, en ben gedood voor de zonden der wereld' (3 Nephi 11:14).

DERDE VERTELLER: De Nephieten gingen naar Hem toe. Zij voelden de wonden in zijn handen, zijn voeten en zijn zijde.

TWEEDE VERTELLER: 'Hosanna!' riepen ze uit. 'Gezegend zij de naam van de Allerhoogste God!' (3 Nephi 11:17.)

LIED: **'Paashosanna' (*De Ster*, april 2003, pp. K8–K9).**

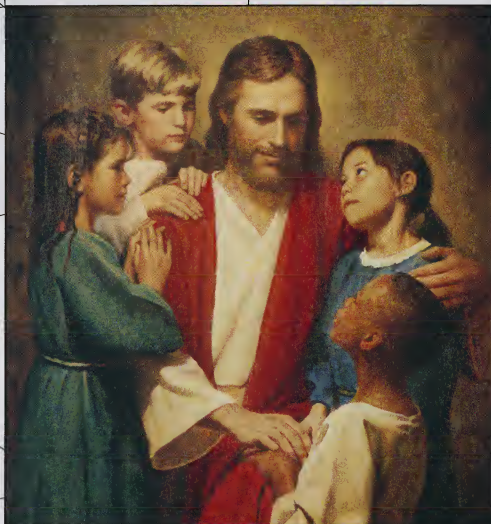
EERSTE VERTELLER: ***Laat evangelieplaat 227 — Jezus bidt in Getsemane — zien.*** Jezus houdt zoveel van iedereen dat Hij de prijs voor onze zonden heeft betaald. Hij heeft het ook mogelijk gemaakt om na de dood weer tot leven te komen.

DERDE VERTELLER: Daarom verheugen we ons als we aan Hem denken. Daarom verheugen we ons tijdens het paasfeest.

LIED: **'Hij is verrezen' (*Kinderliedjes*, p. 44.); of 'Het avondmaal' (*Liahona*, april 2000, p. K11).** ●

Ronda Gibb Hinrichsen is lid van de wijk Perry 3 in de ring Willard (Utah).

AAN
JEZUS CHRISTUS
DENKEN

Instructies: knip restjes gekleurd papier in veel kleine stukjes. Sorteer de verschillende kleuren. De zwarte lijnen zijn de afscheiding van ieder gedeelte. Leg stukjes van dezelfde kleur in ieder gedeelte. Probeer geen gedeelten met dezelfde kleur naast elkaar te hebben. Als je een mozaïek hebt dat je mooi vindt, plak je de stukjes vast.

Hang je plaat van Christus ergens in je slaapkamer of op een plaats in huis waar je hem iedere dag zult zien. Iedere keer dat je de plaat van de Heiland ziet, weet je dat je aan Christus moet denken en dat je zijn geboden moet onderhouden. ●

Nb: *Deze activiteit mag gekopieerd, overgetrokken of van het internet afgedrukt worden* (**www.lds.org**). *Voor deze activiteit in het Engels klikt u op 'Gospel Library'. Voor andere materialen in andere talen klikt u op de wereldkaart.*

'Dan worden je aangeboden de vrede en hernieuwing door bekering, beschikbaar door het zoenoffer van de Heer Jezus Christus.'

Ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Reinheid', *Liahona,* januari 1999, p. 92.

REDDING

'Wij weten dat wij, na alles wat wij kunnen doen, door de genade worden gered' (2 Nephi 25:23).

TOM ROULSTONE

Op een persoonlijke ervaring gebaseerd

'Kom je na school glijden?'

'Natuurlijk', zei ik. Ik was zeven jaar oud en helemaal nieuw op de Garnet Hill School in Glasgow (Schotland). Ik wist eigenlijk niet wat ze met *glijden* bedoelden, maar ik wilde graag vriendschap sluiten.

Al snel stonden we voor een metalen hek. Erachter lag een betonnen helling tussen hoge muren van het gebouw. De helling was spekglad door de vele leren zolen die er vanaf waren gegleden — een perfecte glijbaan.

Ik was een beetje bang toen ik met mijn nieuwe vrienden over het hek klom. Ik wist dat het eigenlijk verboden was. Maar ik vergat mijn angst al snel toen ik vol spanning met de wind door mijn haren voor het eerst van de glijbaan afgleed. Het was veel moeilijker om de gladde helling op te klimmen. Ik moest me tegen het gebouw afzetten, zo hard ik kon rennen, en snel het metalen hek beetpakken als ik boven was, anders zou ik zo weer naar beneden glijden.

Glijdend en klimmend vergat ik helemaal de tijd totdat het begon te regenen. We schuilden naast het gebouw onderaan de helling, en wachtten tot het zou stoppen met regenen. Maar al snel werd het donker. 'Ik moet naar huis toe', zei ik. 'Mijn ouders zullen zich wel zorgen maken.'

Maar ik kwam maar de halve helling op voordat ik weer naar beneden gleed. Door de regen was het beton gladder dan ooit. Na verschillende pogingen gaven we de moed op. We zaten gevangen! Het werd steeds donkerder en het bleef regenen. We riepen niet om hulp omdat we wisten dat we ons op verboden terrein bevonden. Met z'n allen zaten we koud en angstig onderaan de helling. En we begonnen te huilen.

Na lange tijd werd er een licht op ons geschenen, en hoorden we de strenge stem van de wijkagent. 'Kom naar boven!'

'Dat gaat niet! Het is te glad!' zei een trillend stemmetje.

De agent klom over het hek, hield zich aan het metalen hek vast en leunde zo ver mogelijk naar beneden. Een voor een kropen we halverwege de helling en grepen zijn uitgestrekte hand beet. Toen hij ons een voor een had gered, gaf hij ons vriendelijk een standje en stuurde ons naar huis.

Toen ik later lid van de kerk werd, kon ik door die redding de rol van de Heiland in het heilsplan beter begrijpen. We kunnen niet zelf bij onze hemelse Vader terugkeren. Onze zonden staan tussen ons en onze hemelse Vader in, net als een gladde helling die we niet kunnen beklimmen. Maar een liefdevolle Heiland strekt zijn hand uit om ons van onze zonden te redden, net als de agent zijn hand uitstak om ons van het gladde beton te redden. Maar de agent kon maar tot een bepaald punt zijn arm uitstrekken. Wij moesten ons deel doen door zelf zo ver mogelijk te komen. Zo moeten wij ons ook van onze zonden bekeren en ons uiterste best doen om de geboden te onderhouden. De Heiland doet de rest.

Het gevoel van opluchting dat ik had toen ik naar huis ging, was slechts een voorproefje van de vreugde die we kunnen voelen als we door de Heiland verlost worden en bij onze hemelse Vader terugkeren. ●

Tom Roulstone is lid van de gemeente Qualicum in de ring Nanaimo (British Columbia, Canada).

Gebruik geen geweld

'Wie Mij volgt, zal nimmer in de duisternis wandelen, maar hij zal het licht des levens hebben' (Johannes 8:12).

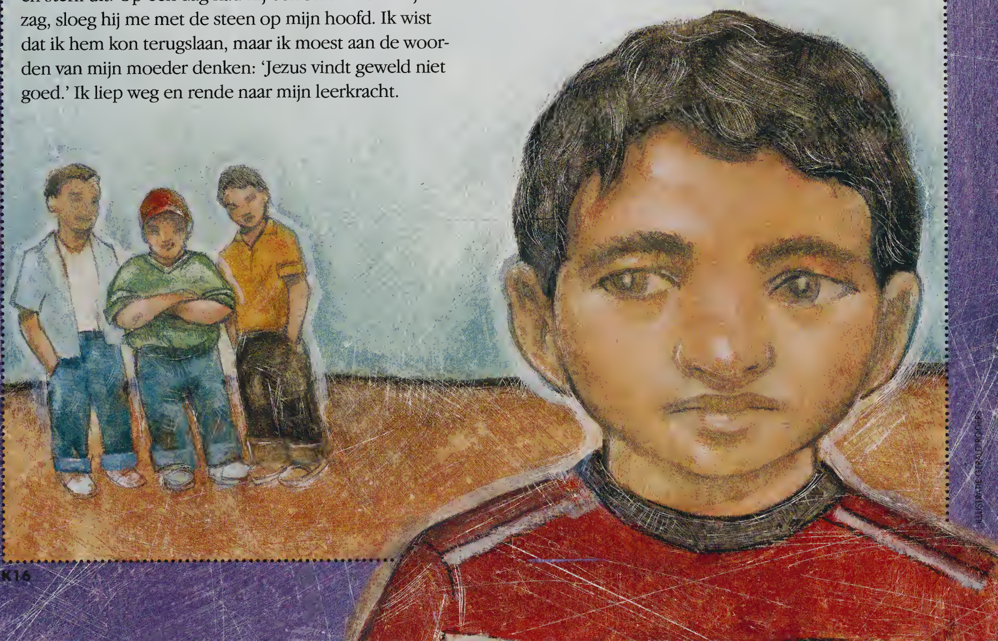
GUIDO AARÓN ROMERO DUARTE

Ik heb altijd geleerd dat ik aardig moet zijn voor de andere kinderen op school, mijn vrienden en familieleden. Mijn moeder zegt altijd: 'Aarón, je mag nooit geweld gebruiken. Dat vindt Jezus niet goed!'

Toen ik vlak bij mijn huis naar de kleuterschool ging, was er een jongen die een klas hoger zat en die me in de pauze af en toe probeerde te slaan. Hij zag er groot en sterk uit. Op een dag had hij een steen. Toen hij me zag, sloeg hij me met de steen op mijn hoofd. Ik wist dat ik hem kon terugslaan, maar ik moest aan de woorden van mijn moeder denken: 'Jezus vindt geweld niet goed.' Ik liep weg en rende naar mijn leerkracht.

Dat is nu een jaar geleden, en nu zit ik op een andere school. Ik wil mijn hemelse Vader en Jezus bedanken omdat ik niet bang ben. Ik weet dat ik altijd moet proberen het goede te doen en geen geweld te gebruiken, hoewel dat soms best moeilijk is. ●

Guido Aarón Romero Duarte (5) is lid van de wijk Luque in de ring Luque (Paraguay).

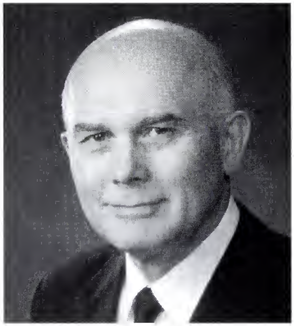
die met Petrus het lege graf inrende. Wie ben ik?') Zing een lied of een lofzang over Pasen. Bespreek het beginsel van de opstanding met de handschoen en de hand. (Zie het lesboek *Jeugdwerk 1*, les 45, activiteit 2.) Als er voldoende tijd is en als het jeugdwerkpresidium het goed vindt, kunt u iemand uitnodigen die een sterfgeval in de familie heeft gehad om zijn of haar getuigenis van de opstanding te geven. Herinner de kinderen eraan dat Pasen een feest van dankzegging is voor de zegeningen van de verzoening en de opstanding. ■

Eigentijds advies

Ouderling Oaks spoort de heiligen aan om de vraag te stellen: 'Waartoe zal het leiden?'

Studenten aan de Brigham Young University kregen tijdens een haardvuuravond op 9 november 2004 van ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen een aansporing. Het was een aansporing om bij ogenschijnlijk kleine beslissingen de vraag te stellen: 'Waartoe zal het leiden?', want 'kleine vergissingen bij het kiezen van de richting kunnen tot grote problemen op de plaats van bestemming leiden', zei hij.

Ouderling Oaks gaf de heiligen het advies om niet iets te doen wat verslavend is, zoals tabak, alcohol en pornografie. 'Waar leidt het toe als

Ouderling Dallin H. Oaks

we van die troep proeven? (...) Als we daarbij betrokken raken, zal het ons naar de vuilstort leiden – waar aardse dromen en eeuwige bestemmingen gedumpt worden.'

Maar als we dagelijks de Schriften bestuderen en twee keer per dag persoonlijk en als gezin bidden, zal dat leiden tot een 'enorme geestelijke en materiële bescherming (...) want dat is essentieel voor het gezelschap van de Heilige Geest, die ons geestelijk leidt en sterkt. Ik kan u beloven dat consequente gehoorzaamheid daaraan ons dichter tot de Heer zal leiden, maar dat veronachtzaming daarvan ons bij Hem vandaan zal houden', zei hij.

Ouderling Oaks sprak ook zijn bezorgdheid uit over enkele ontwikkelingen in de politiek, waarbij de keuzes en de invloed van individuele heiligen der laatste dagen aan het algemeen welzijn kunnen bijdragen.

'Allereerst maak ik me zorgen over de steeds grotere nadruk die op iemands rechten wordt gelegd, en de steeds kleinere nadruk op iemands plichten', zei hij. Een voorbeeld daarvan zijn de echtscheidingen, waarbij een van de partners zijn of haar huwelijk zo maar kan beëindigen. Deze echtscheidingen 'hebben het essentiële belang van plichten in het huwelijk overschaduwd.'

Een ander voorbeeld is de misvatting dat kinderen geholpen worden als hun rechten worden bepaald en afgedwongen. 'We doen meer voor kinderen als we de plichten van de ouders – zowel biologische als adoptieouders – bekrachtigen, ook als die plichten niet wettelijk zijn af te dwingen.'

Om het algemeen welzijn te bevorderen, 'moeten we ons gevoel van persoonlijke verantwoordelijkheid voor andere mensen en de samenleving versterken', zei hij.

Het tweede punt waar ouderling Oaks zich zorgen over maakt is het afnemende aantal mensen dat kranten en boeken leest. Hij citeerde een onderzoek waaruit bleek dat het gemiddelde aantal lezers van kranten (op papier of het internet) in de leeftijd van 25 tot 34, de afgelopen vier jaar zo'n tien procent is afgenomen.

'Waarom is dat zorgwekkend? Steeds minder mensen lezen het wereldnieuws en het plaatselijke nieuws, of de belangrijke actualiteiten. Ze vertrouwen ogenschijnlijk op wat anderen zeggen of op de nieuwsflitsen op tv, waar zelfs de belangrijkste onderwerpen vaak niet meer dan zestig seconden duren', zei hij.

Waartoe zal dit leiden? 'We worden een volk dat minder betrokken, minder zorgzaam en minder op de

hoogte is, en dat leidt tot een regering die minder verantwoordelijk en minder ontvankelijk is.'

Het derde punt waar hij zich zorgen over maakt, is wat er op school wordt besproken. 'Ik ben bang dat sommige waarden, die al dan niet worden besproken met de jonge mensen die over enkele jaren vanaf de publieke en religieuze katheders voor ons spreken, behoorlijk zullen afwijken van de waarden die dit land en dit volk hebben gevormd', zei hij.

'Het vierde punt waar ik me zorgen over maak, is het gebrek aan vertrouwen in publieke personen en functionarissen', zei hij. 'Zoveel van de publieke opinie, de verslaggeving en het amusement lijkt te bestaan uit onderwerpen die het vertrouwen in die personen en functies verwoesten, terwijl ze juist een morele leidraad voor jong en oud in onze samenleving moeten zijn.'

Als deze trend zich voortzet, zullen de burgers gaan twijfelen aan de regels en beginselen die publieke functionarissen, leerkrachten, geestelijken en anderen toepassen. 'Het zal leiden tot scepticisme over of terugtrekking van de verbondenheid die ons verenigt als samenleving, gezin of organisatie', zei ouderling Oaks.

De vraag 'Waartoe zal het leiden?' is een waardevol hulpmiddel dat we kunnen gebruiken om onze persoonlijke beslissingen aan te toetsen. Ouderling Oaks heeft ook twee andere vragen voorgesteld die we moeten stellen en die we kunnen gebruiken om ons getuigenis op te bouwen en te versterken: 'Waartoe leidt geloof in de Heer Jezus Christus? Waartoe leidt het evangelie?'

Bisschop H. David Burton

Bisschop Burton spoort studenten aan om de hedendaagse profeten te volgen

Slechts vijftien dagen na de algemene oktoberconferentie in 2004 besloot H. David Burton, presiderende bisschop van de kerk, om de studenten op BYU—Idaho een opfriscursus over de algemene conferentie te geven.

'Ik hou van de algemene conferentie en de geest en het enthousiasme die iedere conferentie ontketent. We genieten nog na van de laatste conferentie. Ik hoop dat een ieder van jullie nog de warmte van de geest van die conferentie kan voelen', zei hij.

De algemene conferenties hebben vaak een rode draad die door de onderwerpen loopt die besproken worden, zei hij. 'Volgens mij was deze conferentie vooral op de fundamentele leer gericht. We hebben veel gehoord over geloof, bekering, getuigenis, liefde, verbonden, vasten en de Heiland, om er maar een paar te noemen.'

Maar bisschop Burton vond niet dat zijn toespraak die hij zou houden bij de toespraken paste van de sprekers die hem waren voorgegaan. Toch hield hij zijn toespraak over het onderwerp 'meer kan minder zijn'. 'Ik heb geen idee hoe [mijn] toespraak bij de leden is overgekomen (...) [maar] twee reacties geven me goede hoop', zei hij.

De eerste was een brief van een gezin dat een groot pretpark wilde bezoeken. De kinderen hadden hard gewerkt om geld te verdienen, maar toen zij bisschop Burton over de slachtoffers van de orkanen hoorden spreken, besloten ze om het geld aan de kerk te geven voor de humanitaire hulpverlening. Ze zijn nu aan het sparen om volgend jaar te gaan.

Het andere verhaal gaat over zijn achtjarige kleinzoon Sam. Sam spaarde kaarten en had een zeldzame en populaire kaart gekregen, de 'Witte draak met de blauwe ogen.' Een vriend wilde zijn kaart ruilen met een hele stapel andere kaarten, en de vriend had nu de zeldzame kaart. Nadat hij zijn grootvader had horen spreken, kwam Sam in tranen bij zijn moeder: 'Opa heeft gelijk. Meer is niet beter. Ik wil de "Witte draak met de blauwe ogen" veel liever dan die hele stapel kaarten.' Bisschop Burton weet dat in ieder geval deze jongeman na zijn toespraak een beetje wijzer is geworden.

Terwijl hij de studenten adviseerde om wijzer te worden door de hedendaagse profeten te volgen, vertelde bisschop Burton een ver-

haal om ze het belang daarvan bij te brengen. Ruim honderd jaar geleden vertelde president Wilford Woodruff een verhaal van president Brigham Young. De profeet Joseph Smith had hem gevraagd om zijn mening te geven over de hedendaagse openbaringen en het geschreven woord van God. Nadat hij de standaardwerken op tafel had neergelegd, zei president Young: 'Dit is het geschreven woord van God aan ons, over het werk van God vanaf het begin van deze wereld tot bijna in onze tijd. Maar vergeleken met de hedendaagse profeten betekenen die boeken niets voor mij. In die boeken staan niet de woorden die God rechtstreeks aan ons richt, zoals de woorden van een profeet, of een man die in deze tijd het heilig priesterschap draagt. Ik heb liever de hedendaagse profeten dan alles wat er in de boeken staat geschreven.'

Bisschop Burton sloot af met de woorden: 'Moge onze Vader in de hemel ons zegenen met het verlangen, de moed en de vaardigheid om de woorden van de hedendaagse profeten te horen en te volgen.' ■

FOTO CHRISTINA SMITH

Op het podium in het Conferentiecentrum te Salt Lake City treden musici op in het kader van 'Luz de las Naciones' ('Licht der volken'), een culturele viering van Spaanstaligen.

Een programma getuigt van het 'licht der volken'

Don Searle, Kerkelijke Tijdschriften

Ruim zestienduizend Spaanstalige mensen kwamen op 13 november 2004 in het Conferentiecentrum in Salt Lake City bijeen voor het 'Luz de las Naciones' ('Licht der volken'), een programma waarin de Spaanstalige cultuur wordt gevierd – gericht op de belangrijke rol die de Heiland van de wereld in het leven van iedereen speelt.

Het programma was samengesteld voor iedereen met een Spaanstalige achtergrond, lid van de kerk of niet. Ze werden welkom geheten door een lid van het Quorum der Twaalf Apostelen en door een lid van de Zeventig in de leer van de Heiland onderricht.

Ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen sprak aan het eind van het programma enkele woorden in het Engels en heette iedereen namens het Eerste Presidium en de Twaalf van harte welkom. Hij zei: 'Wat hebt u een prachtig programma op de planken gebracht!' Toen raadde hij hen met een grapje aan 'onderweg naar huis voorzichtig te zijn. Vergeet niet dat het morgen zondag is. Ga naar de kerk.'

Ouderling Ballard werd voorafgegaan door ouderling Jay E. Jensen van de Zeventig, die de aanwezigen in het Spaans toesprak over de betekenis van het thema van het programma. Wij 'verklaren tot de wereld dat Jezus Christus het licht der volken is', zei hij en hij gaf zijn getuigenis dat alle volken bij hun Verlosser vrede en eeuwig heil kunnen vinden. Hij citeerde uit 'De levende Christus', het getuigenis van de twaalf apostelen: 'Wij getuigen plechtig dat zijn leven, waar de hele menselijke geschiedenis om draait, niet in Betlehem is begonnen en ook niet op Golgota is geëindigd. Hij is de Eerstgeborene van de Vader, de eniggeboren Zoon in het vlees, de Verlosser van de wereld.' (*Liahona,* april 2000, pp. 2–3.)

Ouderling Jensen vertelde het verhaal dat Christus op het water liep (zie Matteüs 14:24–33) en haalde daar vier belangrijke punten uit.

Ten eerste 'waaide er een harde wind, toen en nu', en we hebben met veel 'harde winden' te maken door alle problemen in de huidige wereld.

Ten tweede 'zullen we verzwakken als we ons niet op Jezus Christus en zijn evangelie concentreren – toen en nu', net als Petrus toen hij zich

FOTO CHRISTINA SMITH

In de hal van het Conferentiecentrum begroet een van de vele artiesten van 'Luz de las Naciones' in klederdracht het publiek.

niet meer op de Meester maar op de wind concentreerde.

Ten derde 'zullen zij die de uitnodiging van de Heiland aanvaarden om geloof in Hem en zijn woorden te hebben, vrede en rust in hun leven vinden, en toen en nu zeggen zij, "Waarlijk, Gij zijt Gods Zoon"' (Matteüs 14:33).

Ten vierde 'wachtte Jezus niet totdat er betere omstandigheden waren om Petrus uit te nodigen bij Hem te komen. Ondanks de wind en de hoge golven, moedigde Jezus hem geruststellend aan: "Kom!" En toen Petrus begon te zinken, "stak Jezus hem de hand toe en greep hem" (Matteüs 14:31). En dat doet Hij nog steeds!'

Ouderling Jensen legde uit dat de uitnodiging van de Heer om zijn volk te vergaderen voor de hele wereld geldt, tot de bergen in Noord-Amerika in de begintijd van de kerk, en later tot alle mensen in hun eigen land. De profeten hebben vroeger getuigd dat het evangelie van Jezus Christus in de laatste dagen door middel van het Boek van Mormon aan zijn verbondsvolk zou worden gegeven. 'Het is ons grote verlangen om u en uw gezin tot zegen te zijn met de volheid van het evangelie, dat in het Boek van Mormon is te vinden.'

Hij zei dat er tijdens het programma over twee testamenten van Christus was gesproken: het Nieuwe Testament en het Boek van Mormon. 'Ik getuig dat het Boek van Mormon het boek van Israël is. Het is waar. U zult er een bekende stem in herkennen, de stem van de Geest, het licht der volken, die zegt "tot Christus te komen. (…) Ja, komt tot Christus en wordt vervolmaakt in Hem"' (Moroni 10:30, 32).

Tot slot parafraseerde hij de uitnodiging van president Gordon B. Hinckley aan alle mensen van alle geloofsrichtingen om de waarheden van het evangelie te leren kennen. 'Wij zeggen eigenlijk tegen de mensen al het goede dat ze hebben mee te nemen, en ons daar iets aan te laten toevoegen.' (Conferentie in Nairobi (Kenia), 17 februari 1998; geciteerd in *Church News,* 4 juli 1998, p. 2.)

Voordat ouderling Jensen zijn toespraak hield, waren er verscheidene uitvoeringen op het gebied van dans en muziek uit verschillende Spaanstalige landen. Het was het derde jaar dat zo'n programma in het Conferentiecentrum werd gehouden.

De kleurrijke tonen van Mexicaanse volksmuziek zijn niet vaak in het Conferentiecentrum te horen, maar ze klonken vóór de aanvang van het programma door de hallen. Musici en dansers traden op voor de mensen die het gebouw binnenkwamen. Schilderijen van Spaanstalige kerkleden waren in de hal bij de ingang aan Main Street opgehangen.

Het programma begon met een Latijns-Amerikaans muziek- en dansnummer waarbij kinderen met kleurrijke vlaggen zwaaiden. Er volgden muzikale en dansnummers uit verschillende landen, tijdens sommige nummers met foto's van de landen op de grote schermen in het Conferentiecentrum. Er stonden ook bekende lofzangen van de kerk op het programma. Er was bijvoorbeeld een uitvoering van ''k Sta spraak'loos' op klassieke gitaar, en een koor zong 'Ik weet dat mijn Verlosser leeft' en 'Come, Thou Fount of Every Blessing'. Het koor bestond uit leden van de kerk uit de stedelijke gebieden in Utah.

Op het programma stonden ook enkele korte getuigenissen van mensen die van de Heiland en zijn invloed op hun leven getuigden.

Ruim duizend vrijwilligers waren bij de voorbereiding en uitvoering van het programma betrokken. De artiesten in het programma waren afkomstig uit alle Spaanstalige landen op het westelijk halfrond en uit Spanje. De ceremoniemeesters waren Omar Canals, een zendingspresident die pas was thuisgekomen en uit Uruguay afkomstig is, en María Angélica Carr, een artiest die in Cuba is geboren. ■

Voor de eerste keer een lid van de kerk in Japan gekozen in een regeringsfunctie

FOTO MET DANK AAN *CHURCH NEWS*

Zuster Keiko Itokazu (midden) viert haar overwinning nadat ze als eerste heilige der laatste dagen een regeringsfunctie in Japan heeft gekregen.

Vlak nadat ze haar diploma van het voortgezet onderwijs had ontvangen, begon Keiko Itokazu tussen de monumenten en standbeelden door te lopen waarmee de mannen en vrouwen herdacht worden die tijdens de strijd van Okinawa hebben gevochten en zijn gedood – een van de hevigste gevechten in de Tweede Wereldoorlog. Ze werkte als gids en gaf bezoekers een rondleiding in het Okinawa Peace Park. Daar heeft ze vrede gevonden.

Nu, vele jaren en ervaringen later, staat ze klaar om heel Japan die vrede te laten zien. Ze is onlangs gekozen als lid van het huis van afgevaardigden in het nationale congres van Japan, het eerste lid van de kerk dat een regeringsfunctie in dat land vervult.

Ze wist dat het moeilijk zou zijn omdat ze weinig politieke ervaring had, geen lid van een partij was en bovendien vrouw was. Maar niet alleen won ze de verkiezing, ze won met grote meerderheid. Ze zei: 'Ik wil de "Gids van vrede" in het congres zijn.'

Dertien jaar geleden, vlak nadat zuster Itokazu lid van de kerk was geworden, moedigde iemand haar aan om in Okinawa de plaatselijke politiek in te gaan. Na met haar familie en de bisschop te hebben gesproken, deed ze aan de verkiezingen mee en ze won. Ze heeft drie ambtstermijnen in de prefectuur van Okinawa gewerkt voordat ze de nationale politiek inging.

Zuster Itokazu overweegt nu wat ze voor Okinawa wil betekenen. 'Ik wil doen wat God van mij verwacht, hoewel sommige mensen denken dat het een lange weg zal zijn', zegt ze.

Sommige mensen willen casino's op de eilanden toelaten, maar zuster Itokazu zegt: 'We hebben geen behoefte aan gebouwen waar je geld kunt krijgen zonder ervoor te werken, en waar misdaad uit voortvloeit.' Ze houdt van kinderen en hoopt in april 2006 een kinderziekenhuis in Okinawa te openen.

'Het was nooit mijn bedoeling om de politiek in te gaan, maar nu ik terugkijk, heb ik het gevoel dat God wil dat wij onze talenten ontwikkelen.' Nu wil ze de talenten die ze van God heeft gekregen als gids en invloed voor heel Japan gebruiken. ■

Jeugdteam wint kampioenschap en wordt bewonderd voor sabbatheiliging

Jeugdbasketbal is populair in Australië, maar levert problemen voor leden van de kerk op omdat veel teams op zondag trainen of spelen. Toen Matt Kaipuke, lid van de wijk Springvale, in de ring Melbourne Braeside, door de Keysborough Cougars Club werd benaderd om een team van 13- en 14-jarigen te coachen, kreeg hij te horen dat de meeste spelers lid van de kerk waren, en dat ze daarom niet op zondag hoefden te spelen.

Het team begon in februari 2004 in de vierde divisie, waar de wedstrijden op vrijdagavond werden gespeeld. Maar omdat ze vijftien wedstrijden op rij overtuigend wonnen, werden ze naar de eerste divisie gepromoveerd.

Ook daar bleven ze winnen totdat ze de halve finale van de eerste divisie moesten spelen. Helaas werden alle halve finales en de finale op zondag gespeeld.

De club schreef ten behoeve van de leden een brief aan Victoria Basketball en legde uit dat het team vanwege godsdienstige overtuiging niet op zondag kon spelen, en dat ze helaas niet verder konden gaan, hoewel ze zich gekwalificeerd hadden. Alle jongens waren het met die beslissing eens en waren bereid om de wedstrijd bij verstek te verliezen.

Maar de datums werden veranderd zodat het team kon spelen. Ze wonnen de halve finale en moesten in de finale tegen de voormalige kampioen spelen. Ook die wedstrijd wonnen ze, en ze werden kampioen.

Door hun standpunt kregen spelers en ouders veel kansen om over hun geloof en normen te vertellen. ■

Kerk maakt film voor herdenking van de geboorte van Joseph Smith 200 jaar geleden

Op een smalle straat met aan weerszijden bomen, vlakbij een drukke weg in Provo (Utah), kun je een stukje New York uit de negentiende eeuw vinden. Het is een kleine nederzetting waar de mannen nog baarden en bretels dragen en de vrouwen lange krullen hebben en met parasols rondlopen. Maar dit stadje wijkt toch wel iets af van het origineel in 1820 – het heeft namelijk moderne camera's, geluidsinstallaties en verlichting, en een regisseur die 'Cut' roept.

Het is de set voor de nieuwe film van de kerk: *Joseph Smith: Prophet of the Restoration. [Joseph Smith: de profeet van de herstelling.]* De film zal in december 2005 in het Legacy Theater met vijfhonderd zitplaatsen in het Joseph Smith Memorial Building in première gaan, ter gelegenheid van de geboorte van de profeet op 23 december 1805. De nieuwe film vervangt *The Testaments of One Fold and One Shepherd [De testamenten van één kudde en één herder]*, die momenteel in het Legacy Theater draait.

De film duurt een uur en zal 'getuigen van de heilige roeping van Joseph Smith', zegt ouderling Donald L. Hallstrom van het Quorum der Zeventig en algemeen bestuurder van de afdeling audiovisuele middelen. '[Joseph Smith] is zo fundamenteel voor de kerk. We willen zijn erfgoed eer aandoen, en [de kerk] kan dat natuurlijk het best. Tweehonderd jaar na zijn geboorte is een goede gelegenheid.' Hij zegt dat de film 'de grootsheid van de profeet vastlegt'.

Om ervoor te zorgen dat het script juist is, is het historisch onderzocht, nagekeken door de afdeling coördinatie van de kerk, en door het Eerste Presidium en verscheidene leden van het Quorum der Twaalf Apostelen. 'Een film is nooit beter dan het script', zegt producer Ron Munns. 'De film is leerstellig en

FOTO SHANNA G. BUTLER

De acteur die de profeet Joseph Smith speelt, spreekt met de media.

Schema openluchtvoorstellingen 2005

Voorstelling	Plaats	Data
Jezus de Christus	Mesa (Arizona)	17–19 maart (Spaans); 22–26 maart (Engels)
Mormoons wonder	Manti (Utah)	16–18, 21–25 juni
Amerikaans getuigenis van Christus	Palmyra (New York)	7–9, 12–16 juli
En het geschiedde	Oakland (Californië)	9, 12–16, 19–23 juli
Castle Valley	Castle Dale (Utah)	28–30 juli, 2–6 augustus
Martin Harris: de man die het wist	Clarkston (Utah)	5–6, 9–13, 16–20 augustus

Alle openluchtvoorstellingen zijn gratis, maar in Clarkston en Oakland hebt u wel een kaartje nodig. Er zijn nog geen gegevens over de voorstellingen in Nauvoo bekend. Voor meer informatie over deze openluchtvoorstellingen kunt u 001-801-240-7800 bellen of naar **www.lds.org** gaan en op 'Other Resources', en dan op 'Places to Visit' klikken. ■

FOTO JED A. CLARK

In deze openluchtvoorstelling in Castle Valley (Castle Dale, Utah) knielen pionierskinderen neer in gebed.

historisch juist. Hopelijk zullen de mensen iets leren en voelen.'

De film bestrijkt het hele leven van Joseph Smith, dus er waren vier acteurs nodig om hem te spelen. Er is een jonge Joseph, een 14-jarige Joseph, een 17-jarige Joseph, en een volwassen Joseph, zegt ouderling Hallstrom. In de laatste week van de opnemen in oktober 2004 kreeg de acteur die de 17-jarige Joseph speelt, de 19-jarige Dustin Harding, een dag vrij van zijn nieuwe roeping als voltijdzendeling. Er moesten nog enkele scènes gedaan worden die niet afgerond konden worden voordat hij naar het opleidingscentrum voor zendelingen in Provo ging. Hij is nu werkzaam in New Hampshire, vlak bij de geboorteplaats van de profeet Joseph Smith.

Tijdens de opnamen voelden de acteurs en de andere medewerkers een unieke en bijzondere geest, zegt broeder Munns. Iedere acteur en iedere medewerker is actief lid van de kerk. Ze beginnen iedere dag met een gebed. Ze wisten dat ze deze film beter konden maken dan een film uit Hollywood, omdat ze 'wisten dat de Geest hun talenten, inspanningen en vaardigheden zou vergroten.'

En als de film helemaal klaar is, zullen de leden en mensen van andere geloofsrichtingen in staat zijn om de Geest te voelen als ze zien hoe de profeet Joseph Smit een werktuig in de handen van de Heer werd. ■

In het zendingsveld

■ **ARMENIË**

Mathea van Drogen
Armenia Yerevan Mission
c/o P.O. Box 30150
Salt Lake City,
UT 84130-0150, USA
(uitsluitend brieven op briefpapier; geen foto's, kaarten of andere post)

■ **BELGIË/NEDERLAND**

Jeffrey Kleijweg
Melina Neophytou
Zendingsgebied Brussel: België/Nederland
87, Blvd. Brand Whitlock
B–1200 Brussel

■ **CANADA**

Stefan Caers
Betty Muntinga
Canada Montreal Mission
1320 Boulevard Graham
Suite 110, Ville Mont-Royal
Quebec H3P 3C8
Canada

■ **GROOT-BRITTANNIË**

Ilona Klein
Jord Riekwel
Richard Stahl
England Birmingham Mission
187 Penns Lane
Sutton Coldfield
West Midlands
B76 1JU
Engeland

Patrick Speksnijder
Rik Brouwer
Tim Navarro
England London Mission
64-48 Princes Gate
Exhibition Road
South Kensinton
London SW7 2PA
Engeland

Laurence Gfeller
Kjelld Buysse
Kenny-Boy Verwaard
England Leeds Mission
Lister House, Lister Hill
Horsforth, Leeds
Yorkshire
LS18 5AZ
Engeland

Vincent Looyé
Richard Otto
England Manchester Mission
Trafalgar House
110 Manchester Road
Altrincham
Cheshire WA14 1NU
Engeland

Kevin Verdegem
Scotland Edinburgh Mission
51 Spylaw Road
Edinburgh EH10 55BP
Schotland

■ **INDONESIË**

Raymond Ng
Indonesia Jakarta Mission
Jalan Senopati No. 115
Kebayoran Baru
Jakarta 12190, Indonesia

■ **IVOORKUST**

Rainier Gfeller
Ivory Coast Abidjan Mission
06 B.P. 1077, Abidjan 06
Ivory Coast, West Africa

■ **JAPAN**

Catherine Kleijweg
Japan Tokyo South Mission
1-7-7 Kichijoji Higashi-Cho
Musashino-shi
Tokyo 180-0002, Japan

■ **VERENIGDE STATEN**

Derk Jan Aukema
Arizona Tempe Mission
1871 E Del Rio Dr, Tempe
Arizona 85282-2822, USA

Christiaan Noot
Arizona Tucson Mission
1840 East River Rd. Ste 102
Tucson, Arizona 85718, USA

Marissa Blom
N. Carolina Charlotte Mission
6425 Idlewild Rd. Ste. 104
Charlotte, NC 28212, USA

Peter Erkamp
Illinois Chicago Mission
3295 N Arlington
Heights Ste 108
Arlington Heights
Illinois, 60004–1588, USA

Martin Kleijweg
Utah Provo Mission
2500 N University
Ave Ste 100, Provo
Utah 84604, USA

■ **WEST-INDIË**

Jan Reijnders
Zendingsgebied West-Indië
P.O. Box 2932
Paramaribo
Suriname

Danny Ng
Rinaldo Kasanwidjojo
Daniel Witte
West Indies Mission
P.O. Bag 543
Valsayn, Trinidad
West Indies

Nieuwe zendeling

Naam:	Marissa Blom
Wijk:	Den Haag
Zendingsgebied:	Charlotte, North Carolina (VS)
Opleidingscentrum:	Provo (Utah)
Aanvang zending:	10 november 2004

Ga je op zending?

Stuur ons dan je naam, het zendingsgebied, uit welke wijk of gemeente je komt, de plaats van het opleidingscentrum, wanneer je zending begint, het adres van het zendingskantoor en een goede pasfoto! Stuur die liefst zo snel mogelijk na ontvangst van de zendingsoproep, want het duurt ongeveer drie maanden (soms vier of langer) tot een naam op deze pagina kan worden vermeld. Zend die gegevens aan:

Nieuwsredactie *Liahona*
Grovestins 64, 7608 HN Almelo, Nederland

Foto's liefst in een envelopje of tussen kartonnetjes opsturen; niet met lijm, plakband, nietjes of paperclips vastmaken!

Familieleden van zendelingen

Als het zendingskantoor van het zendingsgebied waar uw familielid op zending is, verhuist, geef dan a.u.b. het nieuwe adres door aan de nieuwsredactie. Anders blijft het oude (en dus verkeerde) adres op deze bladzijde staan. Ook als iemand al van zending terug is, maar nog vermeld staat op deze bladzijde, kunt u dat doorgeven aan de redactie.

25783 120 EUROPE WEST AREA (DUTCH)

Verheug u in de ZHV

Kies met een gebed in uw hart de teksten en leringen uit deze boodschap die aansluiten bij de behoeften van de zusters die u bezoekt. Vertel over eigen ervaringen en geef uw getuigenis. Nodig de zusters die u bezoekt uit om dat ook te doen.

De profeet Joseph Smith: 'Deze vereniging moet instructie ontvangen volgens de orde die God heeft ingesteld — door middel van hen die als hun leidinggevenden zijn aangesteld — en nu geef ik u in naam van God de sleutel, en deze vereniging zal zich verheugen (...). Als u naar uw voorrechten leeft, kunnen de engelen er niet van weerhouden worden bij u te zijn.' (Notulen ZHV maart 1842–maart 1844, pp. 38, 40, kerkarchief.)

Wat is de goddelijke rol van de ZHV in de herstelling van de kerk?

Bonnie D. Parkin, algemeen ZHV-presidente: 'De ZHV behoort een veilige plek te zijn waar we de liefde van de Heer voelen en waar we leren om ons gezin te sterken, naastenliefde te hebben en onze verbonden op waarde te schatten. En als we heilige verbonden op waarde schatten, schatten we ook ons lidmaatschap in een organisatie, in een kerk, die ons tot Christus brengt, op waarde.' ('We hebben elkaar zo hard nodig!', *Liahona,* maart 2004, p. 30.)

President Joseph Fielding Smith (1876–1972): 'De profeet Joseph Smith is door de Heer geïnspireerd om de kerk zo'n fantastische organisatie te geven (...). Niet alleen om hen tot nut te zijn die geroepen zijn om er deel aan te hebben, maar tot nut van alle leden van de kerk (...). De organisatie van de Kerk van Jezus Christus zou beslist niet volledig zijn geweest zonder deze fantastische organisatie.' ('The Relief Society Organized by Revelation', *Relief Society Magazine,* januari 1965, pp. 4, 6.)

Wat voor vreugde geeft het u bij de ZHV te horen?

President Joseph F. Smith (1838–1918): Deze organisatie is (...) op last van God opgericht om zich in te zetten voor de verlossing van de ziel van de mensen (...).

'U bent geroepen door de stem van de profeet van God om de grootste en de beste, de reinste en meest toegewijde aan het goede te zijn, en het is uw plicht om uw voorrechten te genieten en alles te verkrijgen dat tot uw roeping behoort en wat u van de Heer en zijn gaven zou moeten beërven.' (Zie *Leringen van kerkpresidenten: Joseph F. Smith* [1998], p. 184.)

President Gordon B. Hinckley: "Recht uw rug. Werk ijverig. Doe wat de kerk van u verwacht. Bid in geloof. We weten nooit hoeveel goeds we kunnen bereiken. Iemand zal door uw inspanningen gezegend worden.' ('Aan de vrouwen van de kerk', *Liahona,* november 2003, p. 115.)

President Boyd K. Packer, waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen: 'In het hart van elke vrouw moet het (...) gevoel worden aangekweekt dat ze tot de ZHV behoort, in plaats van slechts naar een les te gaan. Zusters, u moet af van het *idee* dat u de ZHV alleen maar *bijwoont* en moet het *gevoel* krijgen dat u *erbij hoort*!' (Zie 'De zustershulpvereniging', *De Ster,* juli 1998, p. 82.) ■

SCHILDERIJ PAUL MANN

O volheid van zegen

Toen de ZHV op 17 maart 1842 in Nauvoo door de profeet Joseph Smith werd opgericht, beseften onze eerste zusters, die zich bij hun bekering hadden toegewijd aan de Heer, dat dit het begin van een nieuw tijdperk was. Tijdens die heilige eerste bijeenkomst zongen zij 'O volheid van zegen' (lofzang 3).*

Deze tijdlijn, die de ambtstermijnen van alle algemene ZHV-presidentes weergeeft en aangeeft met welke kerkpresidenten zij samenwerkten, vermeldt positieve mijlpalen in het erfgoed van deze organisatie en enkele andere kerkelijke en historische gebeurtenissen. Wij ZHV-zusters in deze tijd verheugen ons ook in de organisatie die de Heer voor vrouwen in het leven heeft geroepen, een organisatie die ons helpt in ons dagelijks streven om onze verbonden na te komen, naastenliefde te betonen, gezinnen te sterken en uiteindelijk tot onze Heiland, Jezus Christus, te komen.

**De titel van deze lofzang luidde in de ZHV-notulen van 17 maart 1842 'Come, Let Us Rejoice'. De titel in het eerste en het huidige Engelse zangboek is 'Now Let Us Rejoice', in het Nederlands 'O volheid van zegen'.*

JOSEPH SMITH

1842–44

Emma Smith

'Wij gaan iets bijzonders doen. (...) Wij verwachten bijzondere gelegenheden en dringende verzoeken om hulp.'

(Notulen ZHV maart 1842–maart 1844, 17 maart 1842, p. 12, kerkarchief.)

- De ZHV-zusters nemen de opdracht van de profeet aan om 'zielen te redden en voor de armen en behoeftigen te zorgen.' 'Alles wat ik de armen te geven heb, zal ik aan deze vereniging geven', aldus de profeet. Hij geeft Emma Smith vijf dollar in goud.
- Martelaarsdood Joseph Smith, 1844
- Eerste openbare telegram verzonden, 1844

BRIGHAM YOUNG — JOHN TAYLOR

1866–1887

Eliza R. Snow

'Geen zuster is zo geïsoleerd (...) dat ze niet in staat is veel te doen aan de vestiging van Gods koninkrijk op aarde.'

(Woman's Exponent, 15 september 1873, p. 62.)

- De ZHV-zusters produceren ruwe zijde en nemen deel aan andere projecten om mede in het onderhoud van hun gezin te voorzien.
- De eerste tempel in Utah voltooid: de St. Georgetempel, 1877; algemene presidiums geroepen voor de ZHV, de OOV en het jeugdwerk, 1880.
- Uitvinding telefoon, 1876; uitvinding gloeilamp, 1879.

Hoogtepunten ambtstermijnen **Gebeurtenissen kerkgeschiedenis** **Gebeurtenissen wereldgeschiedenis**

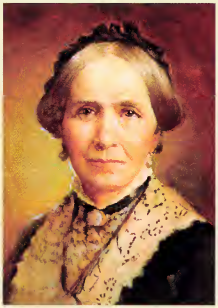

1888–1901

Zina D.H. Young

'Mogen wij, als vrouwen van Zion, altijd onze ware positie kennen en eer aandoen.'

(Woman's Exponent, *15 april 1889, p. 173.)*

- ZHV-zusters in de Verenigde Staten steunen de landelijke beweging die zich inzet voor kiesrecht voor vrouwen.
- Oktober 1892. Organisatie van het eerste algemene ZHV-bestuur, dat uit ZHV-presidentes van ringen bestaat.
- Inwijding Salt Laketempel, 1893; Utah wordt een staat van de VS, 1896; roeping eerste alleenstaande zendelingzusters, 1898.
- Eerste openbare vertoning film met bewegende beelden, 1896.

1901–1910

Bathsheba W. Smith

'Blijf zolang u leeft ijverig studeren om de kennis te verkrijgen die van de grootste waarde is.'

(Woman's Exponent, *januari 1906, p. 41.)*

- De ZHV start een leergang met lessen voor moeders over het huwelijk, prenatale zorg en de opvoeding van kinderen.
- De ZHV stuurt naar rampgebieden in binnen- en buitenland hulpgoederen in de vorm van kleding, beddengoed en graan.
- Kerk vrij van schulden, 1907.
- De gebroeders Wright laten hun eerste vliegtuig opstijgen, 1903; Henry Ford introduceert de T-Ford, 1908.

1910–1921

Emmeline B. Wells

'Ik wil dat de zusters de Schriften bestuderen. (...) Beschouw ze als heilige boeken.'

(Relief Society Magazine, *augustus 1919, p. 439.)*

- 'De liefde vergaat nimmermeer' wordt het motto van de ZHV.
- Eerste uitgave *Relief Society Magazine*, 1914; regering VS koopt meer dan zeven miljoen liter graan van de ZHV, 1918.
- Eerste Wereldoorlog, 1914–1918; Panamakanaal gereed, 1914; Vrouwenkiesrecht ingesteld in de Verenigde Staten, 1920.

1921–1928

Clarissa S. Williams

Clarissa S. Williams

'Wij hebben zegeningen gekregen zoals vrouwen nooit eerder hebben gekregen, en wij dienen in alle opzichten zo te leven dat we ze verdienen.'

(Relief Society Magazine, *december 1921, p. 696.)*

- Voor het eerst worden er maandelijkse huisbezoekboodschappen opgenomen in *Relief Society Magazine*.
- De ZHV besteedt meer aandacht aan gezondheidszorg en scholing.
- De eerste radio-uitzending van de algemene conferentie, 1924.
- De transatlantische vlucht van Lindbergh, 1927.

1928–1939

Louise Y. Robison

Louise Y. Robison

'Ga waar u nodig bent; doe wat u kunt.'

(Aangehaald in de mondelinge geschiedenis van Belle S. Spafford, kerkarchief.)

- Onder leiding van priesterschapsleiders werkte de ZHV mee aan de toepassing van het nieuwe plan van de kerk voor de welzijnszorg.
- Zingende moeders — een organisatie van ring- en wijkkoren van de ZHV — opgericht.
- Organisatie van de honderdste ring van de kerk, 1928; oprichting Deseret Industries, 1938; viering honderdjarig bestaan van de kerk, 1930.
- De grote economische crisis, 1929–1939; Tweede Wereldoorlog, 1939–1945.

1940–1945

Amy Brown Lyman

Amy Brown Lyman

'De eerste leden van deze organisatie beseften niet (...) hoe groot hun geliefde vereniging zou worden.'

('Relief Society in Action Today', Relief Society Magazine, *maart 1944, p. 139.)*

- Wegens de oorlogssituatie wordt het welzijnswerk van de ZHV uitgebreid om de priesterschap te helpen.
- Huisbezoeksters krijgen opdracht om aandacht te geven aan het hele gezin en priesterschapsleiders bij te staan in de evaluatie van de behoeften van het gezin.
- Door de oorlog worden sommige kerkactiviteiten slechts op beperkte schaal uitgevoerd.
- De Verenigde Staten raken betrokken bij de Tweede Wereldoorlog, 1941.

Hoogtepunten ambtstermijnen **Gebeurtenissen kerkgeschiedenis** **Gebeurtenissen wereldgeschiedenis**

1945–1974

Belle S. Spafford

Belle S. Spafford

'Deze vereniging heeft een element dat leven geeft (...). Het geeft vrouwen van alle nationaliteiten een band.'

('The Spirit of the Gospel, the Soul of Relief Society', Relief Society Magazine, maart 1949, p. 148).

- Wegens de wereldwijde groei van de kerk wordt de ZHV een internationale organisatie.
- Het ledental van de kerk bedraagt één miljoen, 1947; uitzendingen algemene conferenties, 1949.
- Oorlog in Korea, 1950–1953; bouw Berlijnse Muur, 1961.

1974–1984

Barbara B. Smith

Barbara B. Smith

'Vrouwen kunnen zich dagelijks — zelfs als ze kleine kinderen thuis hebben — onder hun volwassen vrienden, familieleden en collega's (...) in liefde dienstbaar maken voor iemand.'

(Zie 'Het verschil is dienstbaarheid', De Ster, augustus 1984, p. 15.)

- Inwijding vrouwenmonument Nauvoo, met beelden die veel verschillende facetten van het leven van een vrouw uitbeelden.
- Openbaring over het priesterschap, 1978; nieuw blokvergaderschema voor de zondag, 1980.
- Eerste personal computer, 1981.

1984–1990

Barbara W. Winder

Barbara W. Winder

'Ik heb de zusters van de kerk lief en zie de waarde van eenieder. Ik wil graag dat wij één zijn met de priesterschap, samen dienend en werkend aan de opbouw van Gods koninkrijk.'

('I Love the Sisters of the Church', Ensign, mei 1984, p. 59.)

- Introductie nieuwe lessen, gebaseerd op de Schriften, gecoördineerd met de lessen Evangelieleer.
- Inwijding bibliotheek voor familiegeschiedenis, 1985.
- Ontmanteling Berlijnse Muur, 1989.

1990–1997	1997–2002	2002–

Elaine L. Jack

'Onze vreugde in het evangelie van Jezus Christus en onze plaats in zijn plan zal de mensen tot ons trekken en hun leven veranderen. Wij zullen een wereld die zo wanhopig naar goedheid smacht, kunnen opheffen en inspireren.'

('Een steentje', De Ster, juli 1997, p. 74.)

- Ter ere van het honderdvijftigjarig bestaan komen in vijf werelddelen 3,2 miljoen zusters bijeen voor een wereldwijde uitzending.
- Uitgave 'Het gezin: een proclamatie aan de wereld', 1995; de meerderheid van de kerkleden woont buiten de Verenigde Staten, 1996.
- Opheffing USSR, 1991; internet voor iedereen, 1993.

Mary Ellen W. Smoot

'Mogen wij een voorbeeld zijn en moedig voor de waarheid opkomen.'

('Laat ons wandelen in het licht des Heren', De Ster, januari 1999, p. 109.)

- De bijeenkomst huiselijk leven wordt vervangen door de bijeenkomst ter verrijking van het persoonlijk en huiselijk leven.
- De huisbezoekboodschap bevat voortaan schriftteksten en citaten van kerkleiders.
- Het ledental van de kerk bedraagt tien miljoen, 1997; kleine tempels aangekondigd, 1997; inwijding Conferentiecentrum, 2000.
- Terroristen voeren aanvallen uit op New York City en Washington D.C., 2001.

Bonnie D. Parkin

'Als er iéts is wat ik elke vrouw in de kerk toewens, dan is het dat zij dagelijks de liefde van de Heer voelt.'

('Voel de liefde van de Heer', Liahona, juli 2002, p. 95.)

- Vraagt aandacht voor de overgang van jongevrouwen naar volwassenheid.
- Leert de zusters om niet alleen de ZHV bij te wonen, maar te voelen dat ze er deel van uitmaken.
- Inwijding Nauvootempel (Illinois), 2002; drie apostelen geroepen om buiten de Verenigde Staten als gebiedspresident werkzaam te zijn, 2002, 2004.

Hoogtepunten ambtstermijnen · Gebeurtenissen kerkgeschiedenis · Gebeurtenissen wereldgeschiedenis

EEN PRIESTER KAN HET AAN

MICHAEL CHIPMAN

Het leven in New York City is altijd zwaar, maar Leury Perez (17), priester in de wijk Inwood 1 in de ring New York (New York), lijkt het prima aan te kunnen. Als hij geen pianoconcoursen aan het winnen is, niet naar het ochtendseminarie gaat, zijn huiswerk niet doet, als jongerenleider in zijn ring geen jeugdconferenties aan het organiseren is, of als senior patrouilleleider de plaatselijke scoutinggroep aan het leiden is, helpt hij zijn drukbezette moeder, Bienvenida (hieronder met Leury) thuis.

Leury is het enige lid van zijn priesterquorum, en dus draagt hij veel verantwoordelijkheid. 'Ik heb al veel mensen die niet naar de kerk kunnen komen op zondag het avondmaal thuisgebracht. Ik ga ook op huisonderwijs', zegt Leury.

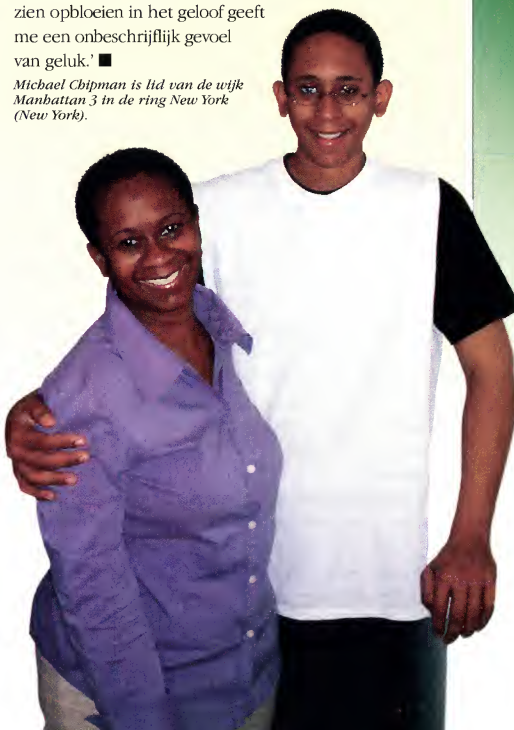
De lessen in het priesterquorum dit jaar gaan over de voorbereiding op een zending. Leury schrijft het feit dat hij het doel van een zending in gedachten houdt toe aan de brochure *Voor de kracht van de jeugd;* het programma Plicht jegens God; zijn adviseur, Jonathan Horey; en zijn bisschop, Mark Johnson. 'Ik wil graag naar Japan', zegt Leury. 'Dat lijkt me heel erg cool.'

'Dat Leury actief is in het priesterquorum, is een grote zegen voor mij', zegt Bienvenida. 'Hij houdt van de kerk en is erg geestelijk ingesteld. Ik wil een voorbeeld voor hem zijn, maar eigenlijk is hij in veel opzichten een voorbeeld voor mij.'

Bienvenida emigreerde in 1974 uit de Dominicaanse Republiek naar New York en liet zich zeven jaar later dopen. Leury is geboren en getogen in New York en is op tienjarige leeftijd lid van de kerk geworden. Toen Leury zeven was, ging hij op pianoles. Hij werd een talentvolle jonge artiest die enkele concoursen won. Leury hoopt na zijn zending naar de universiteit te gaan, waar hij als hoofdvakken computeranimatie en programmeren wil nemen, en als bijvak muziek.

Wat is het geheim van de familie Perez waardoor ze zich zo goed staande houden? 'Als je de geboden kent, kun je je blijven concentreren op de belangrijke dingen in het leven', zegt Bienvenida. 'Als alleenstaande moeder met een dubbele baan weet ik dat de kerk erg belangrijk is. Leury zien opbloeien in het geloof geeft me een onbeschrijflijk gevoel van geluk.' ■

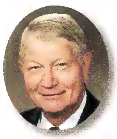
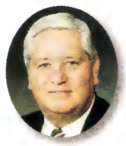
Michael Chipman is lid van de wijk Manhattan 3 in de ring New York (New York).

FOTO'S MICHAEL CHIPMAN

HET PRIESTERQUORUM

Dit is het derde in een reeks artikelen over priesterschapsquorums en hun doelen. In dit artikel vertellen leden van de Presiderende Bisschap iets over het priesterquorum.

Welke hindernissen heeft een priester te nemen en hoe kan zijn quorum hem daarbij helpen?

Bisschop H. David Burton (boven, middenin), presiderende bisschop: Tegen de tijd dat een jongeman zestien wordt, ondergaat hij veel externe invloeden. Het is een leeftijd waarop veel jongens met meisjes uitgaan. En in veel Amerikaanse staten mag je dan ook al autorijden. Hij denkt misschien aan een deeltijdbaantje. Maar het allermoeilijkste is dat hij op de een of andere manier in gedachten moet houden dat de geestelijke aspecten van het leven toch nog de belangrijkste zijn. Het is makkelijk om geestelijk uit de boot te vallen als er zoveel zaken wedijveren om zijn aandacht. En dus moeten we ervoor zorgen dat een geestelijke voorbereiding het fijnste deel van zijn leven uitmaakt.

Zoals president Gordon B. Hinckley steeds blijft vragen: 'Hebben we wel plezier in de kerk?' Nou bestaat dat plezier niet noodzakelijkerwijs uit ontspanning en spelletjes, hoewel dat natuurlijk ook kan. Je kunt je prettig gaan voelen door het goede te doen, en door deel te nemen aan doopdiensten en ordeningen. Hebben deze jongemannen de juiste soort plezier? Vinden ze vreugde in hun dienstbetoon?

Bisschop Richard C. Edgley (linksboven), eerste raadgever in de Presiderende Bisschap: Dit is een periode waarin jongemannen onder grote druk staan omdat ze veel belangrijke beslissingen te nemen hebben. En het feit dat het zedelijk milieu steeds slechter wordt, vergroot die druk alleen maar. In het verleden zijn er wel priesters gered door jongevrouwen die zich aan hun normen hielden. Maar zo werkt het tegenwoordig niet altijd. Dat betekent dat de priesterschapsleiders een nauwe band met de priesters moeten onderhouden zodat zij ze kunnen leiden en zij een milieu kunnen scheppen waarin de jongemannen zowel in geestelijk als sociaal opzicht kunnen gedijen.

Hebt u concrete suggesties voor het scheppen van zo'n geestelijk milieu?

Bisschop Keith B. McMullin (rechtsboven), tweede raadgever in de Presiderende Bisschap: We onderschatten de priesters, en daardoor maken we niet genoeg gebruik van ze. Priesters hebben bijvoorbeeld de bevoegdheid om het Äronisch priesterschap te verlenen en diakenen, leraars en priesters te ordenen, maar ze krijgen maar zelden de kans om dat te doen. Dat geldt ook voor dopen. Priesters hebben ook de plicht om 'te prediken, te onderwijzen, uit te leggen' (LV 20:46). Maar hoeveel aandacht schenken we aan de vraag hoe we priesters in staat kunnen stellen om te onderwijzen en uit te leggen? Deze jongemannen hebben maar zelden de kans om hun priesterschap ten volle te gebruiken. Maar als u een groep priesters de kans geeft om het hoofd op te heffen en echt iets belangrijks te doen, dan reageren ze onmiddellijk. En ze willen maar al te graag gevraagd worden om nog meer te doen. Het is zowel een uitdaging als een goede gelegenheid om de geopenbaarde taken van een priester (zie LV 20:46–52) te vertalen naar de mogelijkheden van een zestienjarige.

Hoe kan een quorum ertoe bijdragen dat een priester zich op de toekomst voorbereidt?

Bisschop Edgley: Ik vind dat priesterschapsleiders priesters zouden moeten helpen om zich op een zending te blijven richten. Ze zouden ze moeten vertellen wat de vereisten zijn en ze moeten helpen om zich erop voor te bereiden. Ze moeten het ook met ze hebben over hun voorbereiding op de tempel, op de verbonden die ze sluiten als ze op zending gaan, en op het ontvangen van het Melchizedeks priesterschap. Het Aäronisch priesterschap bereidt hen hierop voor.

Als een jongeman die doelen goed voor ogen houdt, is het waarschijnlijker dat hij verleidingen weerstaat. Veel jongemannen houden zich aan bepaalde geboden omdat ze op zending willen. Als ik quorumleider was, zou ik proberen mijn priesters om te laten gaan met teruggekeerde zendelingen en voltijdzendelingen.

Wat voor rol speelt de bisschop in een priesterquorum?

Bisschop Burton: Hij is de president van het quorum. De bisschop draagt priesterschapssleutels die God op aarde hersteld heeft. Hij kan die sleutels gebruiken om de jongemannen tot zegen te zijn. En daarom is het belangrijk dat de bisschop in het quorum aanwezig is. Maar al te vaak is hij er niet. Niet omdat hij er niet wil zijn, maar vanwege de druk van zijn taak om de wijk te leiden. Maar al te vaak is hij een afwezige president. En daardoor worden die belangrijke sleutels niet omgedraaid in het leven van die jongemannen.

Bisschop McMullin: Als de bisschop er niet is, dan is de vergadering van een priesterquorum niet meer dan een les voor jongemannen van een bepaalde leeftijd. Door de sleutels die de bisschop draagt, en de ingevingen van de Heilige Geest, zal hij aanvoelen wat hij moet doen. Als je een bisschop ziet die echt bij het quorum betrokken is, dan zie je een heel ander quorum. Je ziet een ander soort priesters.

Hebt u nog enkele laatste suggesties voor ouders en leiders van priesters?

Bisschop Burton: We moeten inzien dat dit een koninklijk geslacht is. Het zijn buitengewone geesten. Ik twijfel er niet aan dat zij bewaard zijn voor een bijzondere taak in de laatste dagen. Zij zijn beter dan ooit tevoren. Zij zijn sterker omdat hij die verleiding weerstaat sterker wordt. Het zijn geweldige jonge mensen. Hebben ze moeilijkheden? Natuurlijk. Hebben ze kansen? Vele. Zijn deze jongemannen sterk? Hebben ze talenten? Absoluut! ■

De heiligen in Colombia

een lichtend voorbeeld

MARVIN K. GARDNER
Kerkelijke tijdschriften

Oorlogen. Geruchten van oorlogen. Geweld. Corruptie. Angst. Deze woorden beschrijven de wereldwijde omstandigheden die ons allemaal op de een of andere manier treffen.

Vrede. Veiligheid. Vrijheid. Welwillendheid. Deze woorden beschrijven de gesteldheid die zelfs in de meest chaotische en moeilijke omstandigheden mogelijk is.

Leden van de kerk in Colombia zijn aan beide scenario's gewend; en ze laten door hun voorbeeld zien dat het evangelie van Jezus Christus een hulpmiddel kan zijn om vrede te vinden — ongeacht hun leefomgeving en omstandigheden. De leden worden stoffelijk en geestelijk zelfredzaam en dragen bij aan het herstel van hun land.

De 'oorlog' is geen excuus

Al tientallen jaren lang verschijnen er in het nieuws sensationele verhalen over Colombiaanse drugskartels, guerrillastrijd, ontvoeringen en andere geweldsmisdrijven.

Maar veel Colombianen zien het anders. 'Welke oorlog?' vragen ze, als hun gevraagd wordt hoe ze de strijd doorstaan. Het bedroeft ze dat hun prachtige land wordt beoordeeld aan de hand van het gedrag van slechts enkelen. Wat geweld betreft, voelen sommige mensen zich niet kwetsbaarder dan mensen die elders wonen.

De realiteit ligt ergens in het midden. Omdat vooral gebieden op het platteland gevaarlijk zijn, verhuizen veel mensen naar de steden, waardoor die overvol worden en de werkloosheid toeneemt. Het is heel gewoon om gewapende soldaten op straat te zien en intensief gefouilleerd te worden. De kerk is af en toe ook het slachtoffer van bedreigingen en geweld. Maar de meeste van die incidenten hebben jaren geleden plaatsgevonden. In de meeste gevallen waren er geen gewonden en bleef de schade beperkt. De leden ruimen de troep op, knappen het gebouw op en blijven het evangelie naleven. En dat doen ze met veel optimisme.

'Er zijn hier wel wat problemen', zegt ouderling Claudio R.M. Costa van de Zeventig, president van het gebied Zuid-Amerika-Noord. 'Maar de leden in Colombia gebruiken de oorlog niet als excuus om hun taken te veronachtzamen. Zij nemen de verantwoordelijkheid van hun eigen daden op zich.'

Stoffelijke zelfredzaamheid ontwikkelen

'Een van onze problemen is de grote armoede onder de leden', zegt Fabián Saavedra, president van de ring Bogotá Kénnedy. De kerk in Colombia doet haar uiterste best om ervoor te zorgen dat de leden op materieel gebied zelfredzaam worden.

Scholing aanmoedigen. 'We zien een groot wonder plaatsvinden', zegt ouderling Costa. 'Veel mensen zijn arm als ze lid van de kerk worden. Maar de profeet moedigt ze aan ervoor te zorgen dat hun kinderen een opleiding krijgen, en zij brengen grote offers om dat te bewerkstelligen. Hun kinderen zijn de eersten in hun familie die naar de universiteit gaan. Velen van hen vinden een goede baan — en ze zijn niet arm meer.' Luis Prieto is daar een voorbeeld van. Hij groeide op in een nederige woning in Bogotá. In 1972 liet hij zich samen met zijn ouders, broers en zussen dopen. Zijn ouders brachten veel offers om ervoor te zorgen dat hun kinderen een opleiding konden volgen. Nu heeft Luis veel succes als advocaat.

Bijna vierhonderd jonge Colombianen maken gebruik van het Permanent Studiefonds.

Er was een jongeman die kort na terugkeer van zijn zending in de tempel trouwde. 'Hij was niet voorbereid om een gezin te onderhouden', zegt zijn vader. 'En wij hadden niet de middelen om hem met zijn studie te helpen. Hij heeft zich bij het Permanent Studiefonds aangemeld, is een technische opleiding gaan volgen en is nu in zijn tweede semester.'

Hij werkt als leerkracht aan het

Roberto Rubio, tempelpresident, en zijn vrouw, Leonor, zijn in Colombia geboren en getogen. Hij zegt: 'Overal om ons heen kan oorlog en ongerechtigheid zijn, maar door de tempel kunnen we vrede vinden.'

FOTO'S MARVIN K. GARDNER, BEHALVE WAAR ANDERS AANGEGEVEN; LINKS: FOTO VAN DUIF © COMSTOCK; FOTO VAN PALMBOOM © PHOTODISC

opleidingscentrum voor zendelingen en solliciteert naar banen in zijn vakgebied. 'Het Permanent Studiefonds heeft onze jongeren hoop gegeven', zegt ouderling Walter F. González van de Zeventig, eerste raadgever in het gebiedspresidium.

Werklozen helpen. De leiders van de kerk moedigen de leden aan om hun schulden af te betalen, tiende te betalen en zij geven ideeën waarmee ze elkaar kunnen helpen. Ze moedigen de leden aan om niet naar het buitenland te verhuizen, maar in Colombia te blijven en daar de kerk op de bouwen.

'Als een priesterschapsleider werkloos wordt, gaan we meteen met hem in gesprek', zegt ouderling Costa. 'We proberen ervoor te zorgen dat er binnen een week een specialist arbeidsvoorziening en anderen met hem praten en ideeën uitwisselen. Dat geeft hem de hoop en de motivatie om op pad te gaan en iets te bereiken.' En deze leiders doen hetzelfde voor andere leden die werkloos zijn.

Een moestuin aanleggen. Achter het ringgebouw van de ring Bogotá Kénnedy bevinden zich twee kleine moestuinen van elk een vierkante meter — een ongebruikelijke aanblik in de stad. President Fabián Saavedra en zijn vrouw, Rosa, laten trots de kleine oogst zien. 'We hebben in deze moestuintjes radijzen, wortels, tomaten, aardappelen, kool, erwten, sla en kruiden gehad', zegt zuster Saavedra, terwijl ze een radijs uit de grond trekt. 'Sommige mensen hebben maar weinig grond om iets te kweken. Maar ze leren het beginsel en zijn gehoorzaam.'

President Saavedra zegt: 'Het doel van deze tuintjes is te laten zien hoeveel er op een klein stukje grond verbouwd kan worden. Veel leden leggen een moestuintje aan en getuigen van de zegeningen van hun oogst. In ons eigen appartement hebben we geen tuin of balkon. Dus bevindt onze tuin zich in een pot waarin we tomaten hebben geplant. We zetten ze bij het raam en onze tomatenplanten groeien prachtig!'

Alfonso Tenorio is arts in Popayán. Hij geeft ook een medisch-wetenschappelijk tijdschrift uit. Daarnaast werkt hij samen met zijn vrouw, Lucía, in hun grote tuin achter het huis van zijn vader. Ze helpen in de tuin van zijn tante. Ze controleren het werk dat de jongemannen van de kerk verrichten in de tuinen die ze bij een katholieke school hebben aangelegd. Ze spreken groeperingen uit de stad en serviceclubs toe om moestuinen te propageren. Voornamelijk door de inspanningen van broeder en zuster Tenorio zijn moestuinen in veel huishoudens in Popayán gemeengoed geworden. 'We beschouwen ons werk als een methode om vrienden en naasten zelfredzaamheid bij te brengen, zodat we in tijden van nood allemaal te eten hebben', zegt Alfonso.

Voedsel en water opslaan. Ongeacht hoe klein hun woonruimte is, de leden vinden plaats voor een voedselvoorraad. Bij Carmen Merisalde thuis in Bogotá, is het telefoontafeltje, waar een kleed over hangt dat tot op de grond reikt, eigenlijk een ton vol zakken met gedroogd voedsel.

De leden worden aangemoedigd om iedere keer dat ze een maaltijd klaarmaken een beetje — al is het maar een handvol — rijst of ander voedsel op te slaan. Op die manier kunnen ze, ook als ze weinig geld hebben, steeds een beetje voedsel opslaan. Als ze genoeg verzameld hebben, drogen ze het voor de voorraad. De ring heeft een apparaat om voedsel te drogen. De wijken lenen het om de beurt zodat iedereen de kans krijgt om het apparaat te gebruiken. 'Je zou de tranen in de ogen van veel mensen moeten zien als ze de eerste zak rijst drogen die ze mondjesmaat hebben verzameld', zegt president Saavedra.

Delen met anderen. Een deel van het voedsel in de keukenkastjes van Ivonne Palacio in Bogotá zal nooit bij haar op tafel komen. Het is voor anderen gereserveerd. Het gebiedspresidium moedigt de leden aan om voedsel voor noodgevallen op te slaan. 'We noemen het "het voorraadhuis van de Heer bij de leden thuis"', zegt ouderling Costa. 'De bisschop moedigt de gezinnen aan om altijd een bepaalde hoeveelheid rijst of ander voedsel bij de hand te hebben die ze kunnen afstaan. En als we voedsel nodig hebben voor een hulpbehoevend gezin, staan ze het af en kopen ze bij om het weer aan te vullen.'

Deze methode heeft verschillende voordelen. 'Ten eerste worden de leden aangespoord om zelf een voorraad te hebben', zegt ouderling Costa. 'Ten tweede kunnen we in geval van nood snel reageren. Ten derde kunnen we de

MOGE ER VREDE HEERSEN

President Gordon B. Hinckley heeft in het inwijdingsgebed van de tempel gezegd: 'Wij smeken uw goddelijke gunst af over dit land, Colombia. Zegen de inwoners en de regering dat zij vriendelijk mogen zijn voor uw dienstknechten. Moge er vrede heersen in dit land, en moge het wapengekletter verstommen. Moge uw werk ongehinderd voortgaan en mogen uw dienstknechten, die de boodschap van vrede verkondigen, beschermd en geleid worden.' ('Thy People Will Enter into Covenants with Thee', *Church News*, 1 mei 1999, p. 10.)

vastengaven gebruiken in situaties waar geld voor nodig is, zoals medicijnen of huur. Hoewel de ring Kennedy een van de armste is, hebben bijna alle gezinnen een voedselvoorraad — en veel gezinnen hebben iets extra's voor anderen. En de ring is zelfredzaam wat betreft het vastengavenfonds.'

'We slaan niet alleen voedsel en water op, maar ook zegeningen!', zegt zuster Palacio. 'Onze hemelse Vader leert ons dat we de reine liefde van Christus moeten hebben.'

Irma Piñeros uit de wijk Banderas, in de ring Kénnedy, leert de ZHV-zusters naaien. 'Een van de zusters moest thuis wat geld verdienen', zegt ze. 'Dus gaf ik haar een naaimachine. Nu kan ze voor zichzelf en haar gezin zorgen.'

Robert Rubio, president van de Bogotátempel, zegt: 'Te midden van veel economische problemen hebben de leden van de kerk wat zij nodig hebben — voedsel en kleding. Het blijft een overlevingsstrijd, maar er wordt in hun behoeften voorzien volgens de economische normen van ons land.'

Ouderling Costa zegt: 'Tijdens ringconferenties vraag ik de leden die al enkele jaren lid van de kerk zijn om eens na te denken of ze er beter aan toe waren voordat ze lid van de kerk werden. Ik heb nog nooit iemand horen zeggen dat hij of zij dat was. Door de kerk hebben ze altijd meer gekregen, niet minder.'

Geestelijke zelfredzaamheid ontwikkelen

De heiligen in Colombia volgen de raad van de Heer om 'in heilige plaatsen' te staan (LV 87:8). 'We leren de leden om op geestelijk gebied zelfredzaam te zijn', zegt ouderling Costa. 'Als er iets gebeurt waardoor de leden niet in staat zijn om met de andere heiligen te vergaderen, kunnen ze thuis actief het evangelie blijven naleven.'

Gezinnen versterken. Waarom gaan de Colombiaanse leden de deur uit — en laten ze hun kinderen de deur uitgaan — als de risico's zo groot zijn? Hun antwoorden lijken erg op die van andere leden over de hele wereld: 'Dora en ik houden iedere ochtend gezinsgebed met de kinderen voordat iedereen de deur uitgaat', zegt

Ringpresidenten of raadgevers van acht ringen in Bogotá

Carmen Merisalde

Lucía en Alfonso Tenorio

Veel leden hebben een moestuintje en slaan voedsel op om op materieel gebied zelfredzaam te worden.

Rosa en Fabián Saavedra

Sergio Correa, president van de ring Medellín. 'We vragen de Heer om ons te helpen bij het vermijden van gevaarlijke situaties. De Heilige Geest is onze Leidsman en we proberen verstandige beslissingen te nemen. En dan doen we wat er van ons verwacht wordt. En als we 's avonds gezinsgebed houden, bedanken we de Heer dat Hij over ons gewaakt geeft.' Dat is geen nieuwe formule. Maar ze krijgen er wel gemoedsrust door.

'Bommen vernietigen niet echt', zegt president Correa. 'Zonden vernietigen. Daarom moedigen we de leden van de ring aan om gezinsgebed te houden, de Schriften en de woorden van de hedendaagse profeten te bestuderen, gezinsavond te houden, naar de kerk te gaan en zo vaak als mogelijk naar de tempel te gaan.'

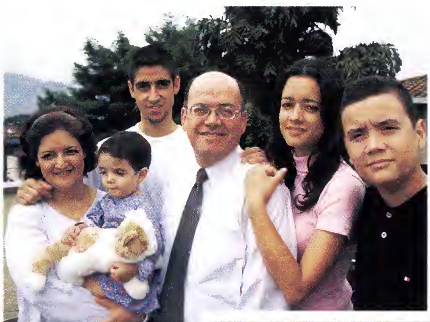
Ouderling Roberto García, gebiedszeventiger en tweede raadgever in het gebiedspresidium, is werkzaam als bestuurder van de kerkelijke onderwijsinstellingen en kent de jongeren van de kerk goed. 'Drugs zijn geen groot probleem onder de jongeren van de kerk in Colombia', zegt hij. 'Een groter probleem in onze samenleving zijn de ouders die hun kinderen niet in het evangelie onderwijzen. We veranderen oude gewoonten en cyclussen door gezinnen in de juiste leer te onderwijzen.'

Voorbereiding op de tempel. President Spencer W. Kimball kondigde de Bogotátempel al in april 1984 aan. Maar het duurde nog vijftien jaar voordat de tempel ook gebouwd was. Die tussenliggende jaren werden gekenmerkt door tegenstand, juridisch touwtrekken en ontmoediging. Maar ze waren ook vol vasten, bidden en hard werken. Velen waren niet bereid te wachten en ondernamen de lange reis naar tempels in andere landen. Anderen gebruikten de extra tijd om persoonlijke zwakheden te overwinnen. Toen de deuren van de tempel in april 1999 opengingen, werden de heiligen rijkelijk voor hun geduld en voorbereiding gezegend.

'Door de problemen en vertragingen zijn de mensen gelouterd', zegt Caesar A. Dávila, een tempelarchitect die als gebiedszeventiger werkzaam is. 'Door die moeilijke periode hebben we de waarde van de belangrijkste zaken geleerd — ons gezin en ons getuigenis.'

Ouderling Dávila spreekt over het sterke fundament waarop de tempel is gebouwd, met meer dan tweehonderd palen van gewapend beton die vijftig meter de grond in zijn geslagen. 'Met de hulp van de Heer zal deze tempel hier eeuwenlang blijven staan', zegt hij. Hij vindt dat

Gezinnen worden geheiligd als zij geestelijk zelfredzaam worden.

De familie Correa

De familie Tobón

De familie Hernández

De familie Juliao

LINKS: ILLUSTRATIE PHYLLIS LUCH; FOTO SPAANS BOEK VAN MORMON LANA LEISHMAN

het sterke fundament van de tempel een symbool is. 'Zijn wij gebouwd "op de rots van onze Verlosser, die Christus is, de Zoon Gods"? (Helaman 5:12)', vraagt hij. 'Zijn wij gebouwd op sterke palen, zoals geloof, getuigenis, schriftstudie, gebed en gehoorzaamheid aan de hedendaagse profeten?'

De zegeningen van de tempel. 'De leden die naar de tempel gaan, verbeteren het geestelijke gehalte van hun leven', zegt Carlos Vega, president van de ring Bogotá El Dorado. 'Nu hebben we sterkere leiders, en meer leden leven de wet van kuisheid na en houden hun huwelijk heilig.'

'Het doel van ons werk is gezinnen versterken', zegt Edgar J. Gómez, president van de ring Bogotá Granada. 'Wij moedigen man en vrouw aan om elkaar lief te hebben en ouders om hun kinderen lief te hebben. We gebruiken vaak de proclamatie over het gezin als leidraad.'

Javier Tobón, support manager familiegeschiedenis in Latijns-Amerika, heeft veel generaties van zijn eigen familiegeschiedenis verzameld en leert anderen nu om dat ook te doen. 'Wij doen precies het tegenovergestelde van wat de guerrilla's doen', zegt hij. 'Zij vernietigen gezinnen — wij herenigen ze.'

Leden behouden en heractiveren. Hoewel het aantal dopelingen in Colombia groot is, neemt het aantal aanwezigen in de kerk sneller toe. 'Dat is het resultaat van heractivering en behoud', zegt ouderling Costa. Een van de redenen van dit succes is de begeleiding van nieuwe leden. Onmiddellijk na hun doop en bevestiging ontvangen ze een gratis exemplaar van de *Liahona*. Nieuwe gezinnen krijgen ook een welkomstbrief en een doos met basismateriaal, zoals de proclamatie over het gezin, *De levende Christus* en *Voor de kracht van de jeugd*. In de doos zitten ook lesboeken en informatie over tempelwerk en familiegeschiedenis. Huisonderwijzers, huisbezoeksters en wijk- en gemeenteleiders helpen de nieuwe leden bij het gebruik van het materiaal. Zij houden de vooruitgang van de nieuwe leden bij en helpen ze bij hun voorbereiding op de tempel.

Om ervoor te zorgen dat de leden begeleid worden, organiseren de ringen lessen onderwijsverbetering. 'We moedigen de leerkrachten aan om het lesmateriaal van de Heer te gebruiken, en niet hun eigen ideeën', zegt ouderling Costa. 'En we ontwikkelen grote leiders die de algemene autoriteiten volgen. Als wij laten blijken dat we de ringpresidiums vertrouwen, krijgen we niet zoveel telefoontjes van ze, omdat ze leren dat ze zelf sleutels, bevoegdheid, gezag en het recht hebben om inspiratie te ontvangen.'

De vruchten van getrouwheid. De leden denken nog vaak terug aan het bezoek van president Spencer W. Kimball in 1977, en aan de bezoeken van president Gordon B. Hinckley in 1997, en in 1999 voor de inwijding van de tempel. Zij herinneren zich de beloften en zien de kerk groeien als vervulling van profetie. De kerk begon nederig in het midden van de jaren zestig van de vorige eeuw. En nu zijn er bijna 145 duizend leden in Colombia. Er zijn vier zendingsgebieden met bijna achthonderd voltijdzendelingen,

EEN VUURTOREN DIE HOOP VERSPREIDT

Mensen van verschillende godsdiensten erkennen de grote invloed van de tempel, waar de Colombiaanse vlag uithangt. Álvaro Uribe Vélez, de president van Colombia, noemt de tempel 'een enorme schat in onze stad en ons land.' De buren zeggen dat ze blij zijn dicht bij de tempel te wonen; de meeste proberen hun huis mooi te houden om niet uit de toon te vallen.

'De hele stad is erop vooruitgegaan', zegt Carlos Vega, president van de ring Bogotá El Dorado. 'Het gevoel van vrede in onze stad en onze gezinnen is toegenomen. Er is nog wel geweld, maar we voelen het niet zo erg meer. Het lijkt wel of het geluid van het geweld is afgenomen. Een profeet heeft het voorspeld, en het gebeurt nu ook.'

'Door de tempel gaan we beter begrijpen wat het betekent om lid van de kerk te zijn', zegt Carlos Ospina, president van de ring Bogotá Ciudad Jardín. 'Omdat de mensen van de tempel afweten, is het gemakkelijker om over het evangelie te praten.'

'De tempel is met een vuurtoren te vergelijken', zegt Roberto Rubio, de tempelpresident. Hij, zijn raadgevers en bijna alle tempelwerkers zijn in Colombia geboren en getogen. 'Als de leden naar de tempel kijken, krijgen ze hoop. Uiteraard zijn er beproevingen en problemen, maar de Heer verlicht hun last. Overal om ons heen kan oorlog en ongerechtigheid zijn, maar door de tempel kunnen we vrede vinden en de liefde van onze familieleden en de Heer ervaren. Wat kunnen we nog meer verlangen?'

DE REIS NAAR DE TEMPEL

Omdat het gevaarlijk is om over het platteland te reizen, gaan sommige leden met het vliegtuig naar de tempel. Maar de meeste leden moeten wel over land reizen. Sommigen maken gebruik van openbaar vervoer; anderen gaan met bussen die door de ring worden gehuurd.

'Veel bezoekers zijn arm,' zegt Roberto Rubio, president van de tempel, 'maar ze hebben een rijke geest. Een vrouw die onlangs met de bus uit Pereira kwam, is al in de tachtig en erg arm. Ze verkoopt kranten en verzamelt lege flessen om naar de tempel te kunnen. En zij is niet de enige.'

Álvaro Emiro en Maritza Ariza zijn onlangs met hun vijf kinderen, in de leeftijd van één tot tien jaar, naar de tempel geweest. Ze moesten eerst veertig minuten naar de bushalte lopen. Na een busrit van twee uur kwamen ze in Barbosa aan, waar ze zich aansloten bij een groep leden onder leiding van Ismael Carreño, president van de gemeente Barbosa, in het district Duitama. Na een busrit van vijf uur kwamen ze bij de tempel aan en werden ze aan elkaar verzegeld.

Leden uit Cartagena (boven) zijn onlangs met twee bussen naar de tempel geweest, een reis van twintig uur. Onder de reizigers bevonden zich Johny San Juan, quorumpresident ouderlingen; zijn vrouw, Everlides, jongevrouwenpresidente, en hun drie kinderen. Omdat ze de tijd hadden genomen om de gegevens van vier generaties voorouders op te zoeken, kon hun dochter Estefania (12) zich voor enkele van haar voorouders laten dopen, en konden Johny en Everlides zich namens hun voorouders laten begiftigen en verzegelen.

allemaal uit Colombia en andere Latijns-Amerikaanse landen. En over het land verspreid staan kerkgebouwen, centra voor familiegeschiedenis, instituutsgebouwen, een opleidingscentrum voor zendelingen en een tempel.

Historici zoals Ernesto Hernández uit Cali leggen grote evenementen vast met verslagen, dagboeken en foto's. De verhalen staan ook in het leven en het hart van de leden gegrift. Toen Fabio en Luisa Fernanda Bohórquez uit Bogotá onlangs een tempeldienst bijwoonden, waren ze blij toen ze zagen dat de officianten Héctor and Marina Cano waren, een echtpaar dat Fabio jaren geleden had gedoopt toen hij in Pereira op zending was. Broeder en zuster Cano zijn nu op een tempelzending en zijn van plan nog meer zendingen te vervullen.

In Barranquilla komen Roberto en Fabiola Juliao thuis met hun familie bij elkaar. Kleinkinderen zitten op schoot bij ouders en grootouders terwijl broeder en zuster Juliao herinneringen ophalen aan hun doop in 1975, hun tempelverzegeling in 1986, en andere ervaringen. Zij is in alle hulporganisaties werkzaam geweest en is momenteel jeugdwerkpresidente in haar wijk. Hij vertelt dat hij veel verschillende roepingen heeft gehad en laat zijn kleinkinderen een waardevol aandenken zien — de schop die hij heeft gebruikt om de eerste spadesteek te verrichten voor de Bogotátempel.

Een van hun zoons, Christian, heeft zich pas laten dopen toen zijn vrouw en hij hun eerste kind verwachtten. Plotseling wilden ze meer over het evangelie weten. Ze lieten zich dopen en lieten zich later in de tempel aan elkaar verzegelen. Christian en zijn vader werkten een keer samen als raadgevers van de zendingspresident. 'Ik wilde graag het voorbeeld van mijn vader volgen', zegt hij. 'Ik besefte dat hij me de belangrijkste levensbeginselen had bijgebracht. Ik hoop dat ik dit erfgoed aan mijn kinderen kan overdragen.'

Goed burgerschap

Naarmate de leden zelfredzamer worden, gaan ze ook steeds meer voor de samenleving betekenen. De kerk oogst steeds meer waardering voor haar rol als goede buur, humanitaire hulpverlener en promotor van vaderlandslievendheid onder de leden.

Een deel van de samenleving worden. Zustershulpverenigingen uit de ring Medellín Belén geven les in koken, handwerken, en kunst en ambacht. Veel mensen die geen lid van de kerk zijn, komen om vaardigheden te ontwikkelen waar ze geld mee kunnen verdienen. Ze waarderen de grootmoedigheid en behulpzaamheid van de kerk.

Dr. Eduardo Pastrana, president van de ring Medellín Belén, heeft de normen en waarden van de heiligen der laatste dagen tijdens interviews op televisie uitgelegd. 'Ik heb gelezen dat Medellín als een van de gewelddadigste steden in de wereld wordt aangemerkt', zegt hij. 'In mijn artsenpraktijk zie ik dat veel mensen angstig en wanhopig zijn door de sociale en economische situatie in ons land. Maar door het licht van het evangelie krijgen mijn vrouw, mijn kinderen en ik gemoedsrust, en dat gevoel probeer ik ook aan mijn patiënten door te geven.'

Andere Colombiaanse leden dragen ook op allerlei manieren bij aan de samenleving. In Bucaramanga is Héctor Elías Ariza, advocaat, werkzaam geweest als algemeen secretaris van de gouverneur van Santander. Zijn broer Sergio en hij dirigeren en begeleiden een ringkoor dat in de gemeenschap kerstconcerten geeft. Hun zus, Patricia, is rechter. Hun moeder, Olga, gepensioneerd lerares, organiseert geregeld levendige gezinsavonden voor de collega's van haar kinderen en voor andere vrienden en kennissen.

Samenwerking met de president en zijn vrouw. Leden van de kerk hebben aan verscheidene humanitaire hulpverleningsprojecten deelgenomen met Lina María Moreno de Uribe, de presidentsvrouw — er zijn rolstoelen, gehoorapparaten, oogoperaties en schoolmeubels gedoneerd. De presidentsvrouw heeft in gebouwen van de kerk geholpen met het uitdelen van gedoneerde goederen. Bij die gelegenheden werden er gebeden uitgesproken en zongen ringkoren lofzangen van de kerk. Veel mensen hebben die evenementen bijgewoond, zoals overheidsfunctionarissen, diplomaten en vertegenwoordigers van de media.

Leden van de kerk betekenen iets in hun gemeenschap.

De familie Pastrana

De president van Colombia (midden) spreekt met de ouderlingen Costa en Garcia.

De presidentsvrouw van Colombia (midden) begroet een meisje dat een gehoorapparaat krijgt.

De meeste ontvangers zijn geen lid van de kerk. 'Een leerling van een school die nieuwe lessenaars in ontvangst nam, vroeg: "Hoe kunnen we u ooit terugbetalen?"', zegt ouderling Costa. 'Ik antwoordde: "Door goede burgers te zijn, door eerlijk te zijn en door een goede leider onder de leerlingen te zijn." Hij zei: "Dat zal ik doen."'

De presidentsvrouw zorgde ervoor dat het gebiedspresidium en anderen haar man, de president van Colombia, konden ontmoeten. Het bezoek vond plaats op 7 november 2003, in het presidentiële paleis. President Uribe zei toen: 'Ik ben erg dankbaar voor alles wat u voor onze burgers doet. Namens de regering wil ik u mijn steun, goedkeuring en dankbaarheid aanbieden.'

'President Uribe is een goede, eerlijke huisvader', zegt ouderling Costa.

De kerk is neutraal op politiek gebied en zegt duidelijk dat 'onze doelen religieus en humanitair zijn, niet politiek', vervolgt ouderling Costa. 'Als iemand een rolstoel nodig heeft, vragen we niet wat zijn of haar politieke of godsdienstige overtuiging is. En we leren onze leden dat ze goede burgers moeten zijn, de wetten moeten naleven, naar de stembus moeten gaan en op positieve wijze moeten bijdragen.'

'Een hedendaagse profeet heeft beloofd dat Colombia zal veranderen als wij ons deel doen', zegt ouderling Roberto García. 'Daar werken we aan en daar bidden we om. En we bidden ook voor de leiders van ons land.'

Leden van de kerk in Colombia staan in heilige plaatsen — hun woning, hun tempel, hun kerk, hun werk, hun school, hun samenleving. Als zij de profeet volgen, hun gezin versterken en hun levensmiddelen met anderen delen, dragen ze bij aan de genezing en zegening van een gewond land. ■

De dag dat het lammetje werd verkocht

JULIE A. MASTERS

Ruim acht jaar geleden zijn we met ons gezin naar Logandale (Nevada) verhuisd, en vanaf die tijd zijn we altijd betrokken geweest bij de jaarmarkt van Clark County. Die wordt ieder jaar in april gehouden, rond het paasweekend. De kinderen kunnen de varkens, de stierkalveren of de lammeren laten zien die ze gefokt hebben. De dieren worden op donderdag beoordeeld, en op zaterdag vindt er een veiling plaats.

Ik zie altijd tegen de veiling op. Ik maak me altijd zorgen dat een van mijn kinderen een dier zal hebben dat niet verkoopt. De meeste ouders proberen iemand te vinden om het dier van het kind van tevoren te kopen. Maar ook als het dier al verkocht is, moet je eindeloos lang wachten totdat het dier tijdens de veiling aan de beurt komt.

Een van de meest ontroerende dingen die ik ooit heb meegemaakt, vond drie jaar geleden tijdens de veiling plaats. We hadden het grootste deel van de dag op aluminium bankjes gezeten, en naar het ruwe stemgeluid van de veilingmeester, het gewauwel van de menigte en het geblaat, geloei en geschreeuw van de dieren geluisterd.

'Dat is veel geld voor een lammetje', dacht ik. Toen gebeurde er iets wonderlijks.

Plotseling hoorden we een ander geluid — van hagelstenen die door de wind tegen het gebouw sloegen.

Al snel waren er naast de ouders en de familieleden op de veiling, ook veel andere mensen die het metalen gebouw binnenkwamen. Ze waren verbaasd dat er een veiling aan de gang was. De meeste mensen kwamen uit de grote stad, Las Vegas, en hadden nog nooit een veeveiling meegemaakt. Ogenschijnlijk vonden ze de veiling wel leuk, en sommige bezoekers begonnen zelfs op de dieren te bieden. Maar toen de veilingmeester uitlegde dat de prijs per pond was, werd er al snel minder geboden.

De big van onze jongens was aan de beurt, en ik was opgelucht toen die verkocht was. Ik wilde alleen maar naar huis, weg van alle mensen, het lawaai en de stank. Het regende buiten, dus wachtte ik op mijn zwager die de auto ging halen. Ik luisterde onbewust naar de veilingmeester die nu de lammeren ging veilen.

ILLUSTRATIE DILLEEN MARSH

Een meisje bracht haar lammetje naar voren, en het bieden begon. Ik kan me het bedrag niet meer herinneren, maar ik dacht: 'Dat is veel geld voor een lammetje.' Toen gebeurde er iets wonderlijks. De veilingmeester legde uit dat de persoon die het lammetje had gekocht het teruggaf aan het meisje, zodat het nog een keer geveild kon worden. Hij legde verder uit dat de vader van het meisje, die normaal gesproken bij haar zou zijn geweest, in het ziekenhuis lag. Hij had kanker en de vooruitzichten waren slecht. Het gezin had geen ziektekostenverzekering, en de vader was de kostwinner.

Wat er toen gebeurde, zal altijd in mijn geheugen en hart gegrift blijven.

Er werd opnieuw op het lammetje geboden, en het werd voor een astronomisch bedrag verkocht. En weer werd het lammetje teruggeven om opnieuw verkocht te worden. Toen kwam mijn zwager terug, hij was nat en verwaaid, maar ik kon me niet bewegen. Ik vertelde hem dat er iets opmerkelijks gebeurde, en hoewel ik het probeerde, kon ik mijn tranen niet bedwingen.

Het lammetje werd keer op keer verkocht, en al die mensen, waarvan velen uit de grote stad kwamen, boden op het lammetje en gaven het terug als donatie aan dat gezin.

Toen ik daar vol verbazing naar stond te kijken, moest ik aan een ander Lam denken — geen lam dat keer op keer werd verkocht voor een enkel gezin, maar een Lam dat zich voor al Gods kinderen liet offeren. Het kwam goed uit dat het bijna Pasen was. De Geest getuigde die dag hoe belangrijk offers voor anderen zijn en hoe belangrijk de gemeenschap is.

Helaas heeft de vader van dit meisje het niet overleefd. Het gezin is verhuisd en woont nu in onze wijk. De vrouw van die fijne man gaf onlangs in de ZHV haar getuigenis. Ze vertelde dat ze bij haar stervende man in het ziekenhuis was toen de veiling plaatsvond. Ze wist niet wie, of hoeveel mensen, geld hadden geschonken, maar ze was tot tranen toe bewogen toen ze onder woorden bracht hoe dankbaar ze was voor iedereen die had geholpen. Ze was verbaasd over de enorme liefde en steun die haar gezin die dag tijdens de veiling had ontvangen — de dag dat het lammetje werd verkocht. ■

Julie A. Masters is lid van de wijk Logandale 1 in de ring Logandale (Nevada).

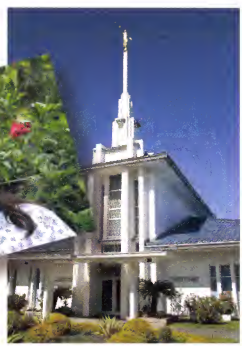
WIJ KIJKEN GRAAG NAAR DE TEMPEL

ADAM C. OLSON
Kerkelijke tijdschriften

Hironui Johnston (16) en zijn zus Merirani (15) gaan vaak naar de Papeetetempel (Tahiti).

Niet om doop voor de doden te doen, hoewel ze dat wel twee keer per jaar doen. Ze gaan zelfs niet eens naar binnen. Ze blijven op het tempelterrein — niet om in de tuin te werken of een dienstbetoonproject te verrichten, maar om te zitten en rond te lopen. En altijd om te kijken.

'Ik kijk graag naar de tempel', zegt Merirani. 'We hebben hier veel goede herinneringen.'

Hironui en Merirani gaan naar het tempelterrein vanwege de gevoelens die ze daar krijgen. Het is een plek waar ze zich van de wereld kunnen terugtrekken.

'We wonen niet in een slechte buurt, maar er lopen wel wat slechte kinderen rond', zegt Hironui. 'Dus zijn we vaak hier. Het is zo fijn om in de tuin van de tempel te zijn.'

Soms gaat het hele gezin mee, voor een gezinsavond of gewoon om wat tijd samen door te brengen.

'En soms als we ruzie hebben, komen we hier om het goed te maken', zegt Hironui. Maar ook als ze niet bij de tempel zijn, maakt de tempel een belangrijk deel uit van hun leven.

'Ik geloof dat er in iedere kamer van ons huis wel een plaat van de tempel hangt', zegt Hironui. 'Het is een prachtig gebouw. Het doet ons eraan denken dat het gezin eeuwig is. Als we ernaar kijken, krijgen we een rustig gevoel.'

Een gezegende generatie

Hironui en Merirani maken deel uit van de eerste generatie heiligen in Tahiti die niet weten hoe Tahiti zonder tempel was, ruim twintig jaar geleden.

Daardoor kunnen jongeren de tempel makkelijk als vanzelfsprekend beschouwen. Maar door veel jonge heiligen in Tahiti wordt de tempel niet over het hoofd gezien, maar aanschouwd. De tempel is een deel van hun leven.

'Als ik de tempel zie, wil ik naar binnen', zegt Wawona Auraa (12), uit de wijk Tiapa, in de ring Paea. 'We houden van de tempel.'

Maar hoe komt het dat de tempel zo belangrijk is voor een nieuwe generatie jongeren in Tahiti? Het antwoord was duidelijk toen we met de jongeren uit de wijk van Wawona spraken. Deze jongemannen en jongevrouwen begrijpen de zegeningen van de tempel. Ze begrijpen dat het goed voor ons is om zo te leven dat we het waardig zijn om naar de tempel te gaan, dat de tempelverordeningen eeuwig heil voor hun voorouders kunnen betekenen, en dat hun gezin door de tempelverbonden voor eeuwig verzegeld kan worden.

FOTOGRAAF: ADAM C. OLSON

'Als je weet dat je het waardig moet zijn om daarheen te kunnen gaan, ga je zo leven dat je weet dat je kunt gaan', zegt Marvia Tauira, die enkele maanden vóór de inwijding van de tempel is geboren. 'Het is een hulpmiddel om goed te leven.'

'Het is een hulpmiddel om ons geestelijk voor te bereiden zodat we bij onze hemelse Vader terug kunnen keren', zegt Tenaya Auraa (14).

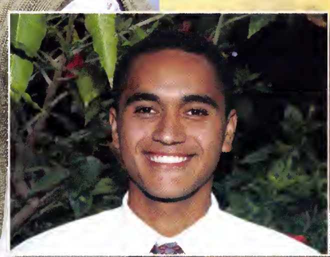
Dopen voor de doden is heel bijzonder voor deze jongeren. Totdat ze ouder zijn, is het de enige tempelverordening die de jongeren van de kerk kunnen verrichten. Deze jongemannen en jongevrouwen zien het als een zegen, niet alleen voor henzelf, maar ook voor anderen.

'Door dopen voor de doden te doen, kunnen we ervoor zorgen dat enkele van onze voorouders de verlossende verordeningen kunnen ontvangen', zegt Mataitini Auraa (18). 'Het is zo'n zegen om een tempel dichtbij te hebben.'

De jongeren uit de ring Paea kijken

Zonder tempel in de buurt zou het leven van Merirani (linksonder) en Hironui Johnston (rechtsonder), Heifara Tauira (inzet onder) en Wawona Auraa (tegenoverliggende pagina) heel anders zijn.

uit naar de dag dat ze naar de tempel kunnen gaan om hun eigen begiftiging te ontvangen.

Voor Heifara Tauira (18), die zich voorbereidt om op zending te gaan, is die dag niet zo ver weg meer. Hij zegt dat hij er heel erg naar uit kijkt omdat hij gedurende zijn jeugd de getuigenissen heeft gehoord van de mensen die hun begiftiging hebben ontvangen. 'Ze zijn zo sterk in de kerk', zegt hij. 'Hun getuigenis van de tempel is zo sterk.'

Deze jongeren hebben niet alleen veel liefde voor de tempel, ze hebben ook dezelfde hoop — dat ze door het sluiten van de tempelverbonden deel kunnen uitmaken van een eeuwig gezin.

'De tempel kan ons gezin verenigen', zegt Mahearii Tauira (12). 'En wij kunnen voor eeuwig samen zijn.'

'Er zijn veel redenen om naar de tempel te gaan. Zelfs de buitenkant lijkt op een verheven geestelijk doel te wijzen. En dat komt binnen de muren duidelijk tot uitdrukking. Boven de deur van de tempel staan de woorden: "De Here gewijd". Als u een ingewijde tempel betreedt, bevindt u zich in het Huis des Heren.'

President Boyd K. Packer, waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'De heilige tempel', *De Ster,* juni 1992, p. 14.

Een zegen voor generaties

Door de zegeningen van de tempel kunnen gezinnen door de generaties heen verzegeld worden. En liefde voor de tempel kan ook van de ene generatie op de volgende worden doorgegeven.

'We zien dat onze ouders naar de tempel gaan', zegt Hironui. 'We zien dat ze waardig zijn om te gaan. We zien dat ze gezegend worden omdat ze naar de tempel gaan, en wij willen hun voorbeeld volgen.'

Die liefde voor de tempel, die met de ouders begon, is aan Hironui en Merirani doorgegeven. En daar zal het niet bij blijven. Door hun voorbeeld kunnen ze het aan de volgende generatie doorgeven.

'Ik wil later graag kinderen hebben', zegt Merirani. 'Ik wil ze leren dat de tempel het huis van de Heer is en dat we door de tempel voor eeuwig samen kunnen zijn als we getrouw blijven.'

Het mes van de zegeningen van de tempel snijdt aan twee kanten. Deze generatie wordt momenteel gezegend. En als ze groeien en voor hun voorouders werken, hebben die zegeningen invloed op het verleden. En als deze generatie de volgende begint groot te brengen, hebben die zegeningen ook invloed op de toekomst.

'De Heer heeft ons een grote zegen gegeven door zijn huis in ons land te bouwen', zegt Merirani. 'Maar de grootste zegen is dat onze voorouders en onze gezinsleden door de tempelverordeningen aan elkaar verzegeld kunnen worden, en we allemaal bij onze Vader kunnen terugkeren. Voor die zegen heb ik alles over.' ■

Als deze jongemannen en jongevrouwen opgroeien en in de tempel werken, zijn de zegeningen van de tempel niet alleen voor hun voorouders, maar ook voor hun toekomstige gezin bestemd.

DE ZONDAG HEILIGEN

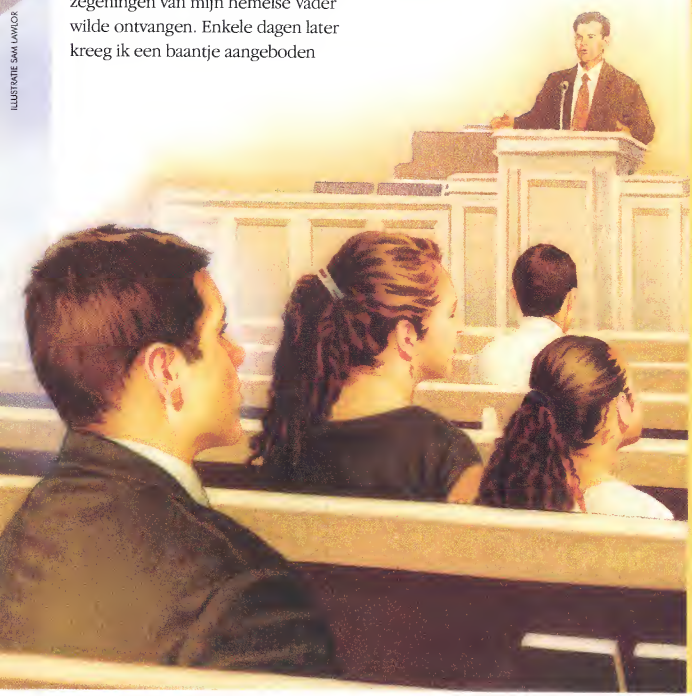
LUIS ARIEL JOSÉ

Toen ik 17 was, bereidde ik me op een zending voor, maar ik had een baantje en moest af en toe op zondag werken. Op een dag sprak onze gemeentepresident tijdens de avondmaalsdienst over de zegeningen van de sabbatsheiliging.

Ik bad tot God om leiding. Een week later nam ik ontslag omdat ik de zegeningen van mijn hemelse Vader wilde ontvangen. Enkele dagen later kreeg ik een baantje aangeboden waar ik twee keer zoveel kon verdienen. En ik hoefde niet op zondag te werken.

Toen begreep ik hoe belangrijk het is om de sabbat te heiligen, en dat aan iedere wet bepaalde zegeningen zijn verbonden. (Zie LV 130:21.) ■

Luis Ariel José is lid van de gemeente Cotuí 1, in de ring La Vega (Dominicaanse Republiek).

ILLUSTRATIE SAM LAWLOR

MAANDAG

OREAJBA OHIWABUKOLA

Toen we voor het eerst gezinsavond hielden, vond ik het saai en vermoeiend. Mijn vader is geen lid van de kerk. Als het oudste kind in het gezin luisterde ik naar wat mijn moeder ons vertelde, maar ik deed niet enthousiast mee. Toen ik bij vrienden thuis de gezinsavond bijwoonde, zag ik hoe ze met elkaar omgingen, spraken en speelden — ook als hun vader geen lid van de kerk was.

Ik besloot om meer mijn best te doen voor de gezinsavond thuis. Als het mijn beurt is om les te geven, zorg ik ervoor dat de les goed is voorbereid en dat we samen een leuke activiteit doen. De laatste maanden is het een groot succes. De Heer zegent ons gezin, en we kijken allemaal uit naar de volgende maandag voor weer een fijne, gezellige gezinsavond. ■

Oreajba Ohiwabukola is lid van de wijk Surulere, in de ring Lagos (Nigeria).

Algemene toepassing

Ik wil graag mijn dank uitspreken voor de *Liahona* en voor het feit dat de artikelen algemeen toepasbaar zijn. Ik geef les op school, en hoewel ik niet over godsdienst mag praten, heb ik in mijn werk wel verscheidene artikelen kunnen gebruiken.

'De onverstandige bij', een gelijkenis van ouderling James E. Talmage in de *Liahona* van februari 2003, was voor mij een hulpmiddel om aan mijn leerlingen duidelijk te maken dat volwassenen die hen proberen te leiden, hen willen helpen — niet hun vrijheid beperken. De lessen die ik heb gegeven aan de hand van de gelijkenissen en verhalen in de *Liahona* zijn diep in het hart van mijn leerlingen gegrift.

Aleksei Dobrovolski,
gemeente Mikolaiv Tsentralni,
district Odessa Tsentralni (Oekraïne)

Vrij van zware lasten

Ik was erg dankbaar voor het artikel van ouderling Richard G. Scott, 'Vrij zijn van zware lasten', in de *Liahona* van november 2002. Net als Alma leed ik onder mijn overtredingen, en het artikel was de aanleiding om ze aan mijn bisschop te belijden en de Heer om vergeving te vragen. Net als Alma werd mijn vreugde net zo groot als mijn pijn. (Zie Alma 36:16–21.)

Naam bekend bij de redactie

Zelf gezinsavond houden

Door het artikel van president Gordon B. Hinckley, 'Gezinsavond', in de *Liahona* van maart 2003 ben ik gaan beseffen dat ik, hoewel ik het enige lid van de kerk in mijn familie ben, toch gezinsavond kan houden. Ik ben begonnen iedere week wat tijd vrij te maken om de Schriften te bestuderen, door middel van de *Liahona* de leringen van de hedendaagse profeten te leren kennen, lofzangen te zingen en te overwegen hoe ik een betere zoon van God — en mijn aardse ouders — kan worden. De boodschap van president Hinckley was een hulpmiddel om mijn leven te verbeteren.

Sergio Adrián López,
wijk Solis Pizarro,
ring Salta-West (Argentinië)

Geloof doen groeien

Door de *Liahona* is mijn leven veranderd. Als ik de geïnspireerde artikelen lees en overweeg, groeit mijn geloof, wordt mijn liefde voor mijn hemelse Vader versterkt en word ik gemotiveerd om tot het einde toe te volharden.

Alejandra Barralaga,
gemeente Jardines del Valle,
ring San Pedro Sula (Honduras)

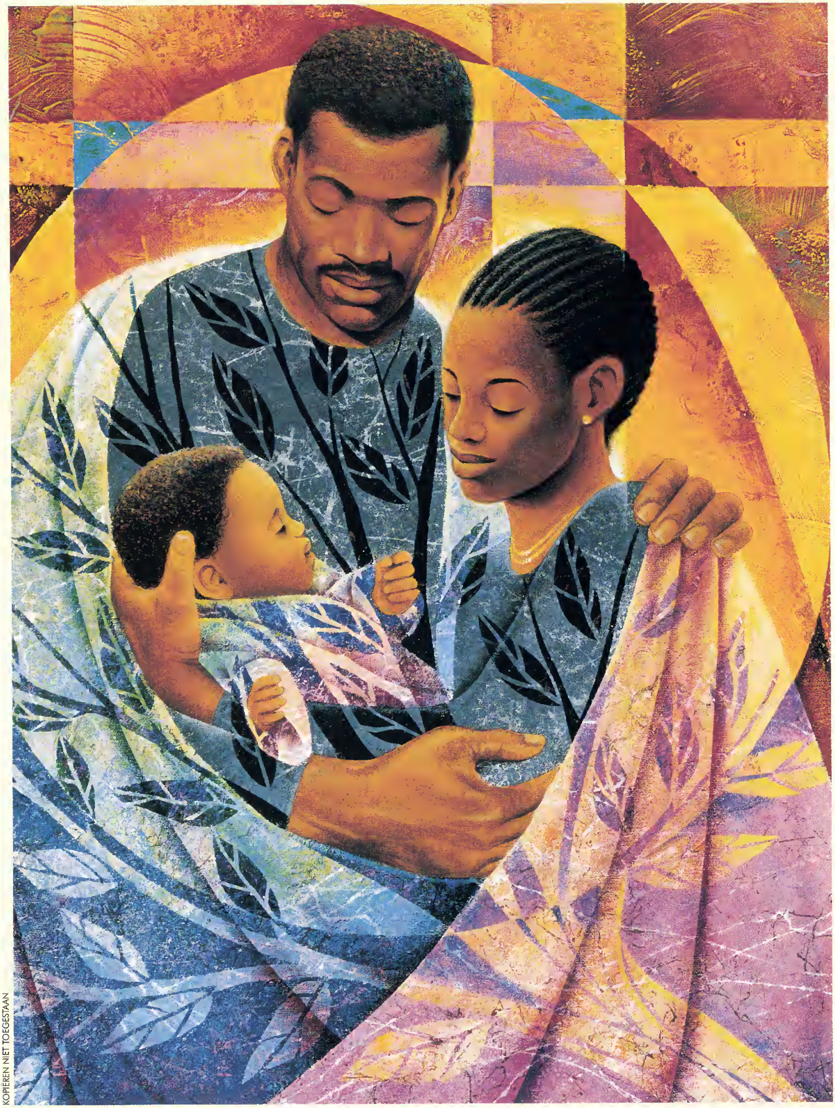

DE BOODSCHAP ONTVANGEN

De toespraken van de 175ste algemene aprilconferentie zijn via **www.lds.org** in meer dan dertig talen te beluisteren. Noteer 2 en 3 april op uw kalender, en neem de tijd om de boodschap te ontvangen.

LINKS: FOTO MATTHEW REIER;
BOVEN: FOTO CRAIG DIMOND, GEENSCENEERD;
BOVEN: FOTO WELDEN C. ANDERSEN

Keith Mallett, *Momenten van genegenheid*

'Ouders hebben de heilige plicht om hun kinderen in liefde en rechtschapenheid op te voeden, te voorzien in hun stoffelijke en geestelijke behoeften, ze te leren dat ze elkaar moeten liefhebben en helpen, de geboden van God moeten naleven en gezagsgetrouwe burgers behoren te zijn, waar ze zich ook mogen bevinden.' ('Het gezin: een proclamatie aan de wereld', Liahona, *oktober 2004, p. 49.)*

Voorzijde omslag: Ismael Carreño, president van de gemeente Barbosa in het district Duitama (Colombia) en zijn vrouw, Leidy, met hun zoontje, Felipe (2), bij de Bogotátempel (Colombia). Boven: Genoveva Sánchez (rechts) was pionier van de kerk in Medellín; wijlen haar echtgenoot, Luis Ángel, en zij hebben zich in 1967 laten dopen. Links haar zoon, Dario, en zijn vrouw, Dalila. Inzet links: jeugdwerkkinderen in Cartagena zijn de toekomst van de kerk in Colombia. Inzet rechts: de huidige ringpresidenten in Cartagena: Jairo Bardi (links) en Rafael Ulloque. Zie 'De heiligen in Colombia: een lichtend voorbeeld', p. 34.

DUTCH
4 02259 83120 4